

9eenta. et sic loquuntur iura ciuilia aut publici instrumentum petiti exemplari sive māz huius decretales et serua pōitā distinctionē. et scias quod Inno. hic multū istat circa māz publicatiois testamēti que nō sunt trahēda ad māz exemplariis de quod hic. et int̄ cetera scias in summa quod mā publicatiois testamēti procedit quod testamētu ē oītū cū solēnitate. seu in scriptis. h̄ scriptura est p̄uata. iuxta māz. l. hac oīultissima. C. de testa. Si aut̄ tabellio scripsit et septē testes signauerūt et dixit testor. quod sine scriptis nūcupatiue testari nolebat tale testamētu fecit oīmodam fidē. C. qui testa. fa. po. l. hac oīultissima nec ē nc̄eria publicatio sive hosti. Iz utiles sit ad cautelā. quod testamētu admittit posset. C. de testa. publi. et marie h̄ procedit sive cano. ar. c. cū esses. de testa. facit. l. in exercēdis. de si. instru. Et quo dicit quod ex quod hoc die cōiter testamēta fuit nūcupatiue p̄ tabellionē n̄ est necessaria alia publicatio. h̄ in sive tabellionis facit plena fidem. Ide voluit bar. i. l. ij. ff. quod ad. testa. ape. et sentit ibi gl. Et scias quod duo articuli ēēnt in ista mā era iandi. Prīmū q̄litter debeat fieri publicatio testamēti de hoc hic p̄ Inno. in p̄n et bar. in. l. i. ff. ff. quod ad. testa. ape. et an et quod testm̄ faciat fidē sine publicatio. et iste expedit plenū in d. l. ij. p̄ bar. et aliqd ponit p̄ eū in l. i. C. de testa. et in. l. ff. C. de fideicō. C. oīclusio est quod etiā testamētu fiat in scripto. ex quo tabellio illud scripsit. facit fidē sine alia publicatio. Iz aliqui oītra. sive p̄mū tenet gl. in d. l. ij. et bar. in. l. i. C. de testa. Ide si testamentū fuit scriptū manu priuata et signatū et subscriptū a testibus. h̄ testor corā tabellione confessus fuit illud esse testm̄ suū. quod scriptura tabellionis si ne alio aminiculo facit fidē in. c. cū p. s. eo. et in. l. in exercēdis. C. eo. et h̄ iz War. in dcā. l. n̄ qd nō. Quicq; et testamētu est sedum manu priuata et signatū et subscriptū a testibus. et non facit fidē nisi solēniter apiat et publicet corā iudice. nā iudicetur ad testes. vel testes ad se vocabit si oīmode vocari possunt ut recognoscant sua sigilla et subscriptōes hoc facto iudicetur faciet redigi in scriptis vocationis p̄us quod interest in publicā formā. Ide puto dicēm quod testor sine qualibet scriptura testamentū fecit in p̄nūa testū. nā poterit peti ut dicta testū recipiat et sic testū publicetur et reducat in publicā formā iuxta. c. significa uit. et c. alberi. s. de testi. Ide dico si ipse notarius super h̄ scriptis manu propria et in p̄nūa testū legit et dicit illā esse suā ultimā voluntatem. et sic de similib. Et aduerte quod his causib; in qd te tū ex se sine publicatione nō facit fidē si vñ de testib; necessariis morib; ante publicationē corrūt totū testū. ar. i. l. si vñ. C. de testa. nō. in dicta. l. ij. // Nico. abb.

De p̄sumptionib; Rīca

¶ Quia p̄sumptiones qñq; plene pbant ut violēte. qñq; semiplenā pbatoeſ faciūt. qñq; alias p̄sumptiones adiuvant ut p̄z. q̄ in processu fi. Ide post tractatū de p̄batiōib;. de testib; et de si. instru. merito auctor annedit hāc Rīca. in qua tractat de quadā spē p̄batiōib;. et vide ad māz qd dixi in. c. tertio loco. S. de p̄ba. et nō. gl. in. c. ferrū. l. di.

Icūt no
Xills ^{Lud'} noti;
iducit p̄sumptionem fraudis.
Vel sic. In du
bio i delictis pre
sumit dol'. W
z̄ et meli. Sicut
manifeste nocēs ē pene obnoti' ita et occult?
Iz postea dicat se iocose fecisse. h̄. d. Et aduer
te. quod vba ter. nō sunt pape sive Salomonis in
parabolis. ut p̄z in subscriptōe et h̄nt origina
liter in parabolis in. c. xvi. h̄ quod ter. est hic ca
nonizat facit fidē et inducit necessitatē sicut
si editus fuisset a papa. quia omnia nostra
facim⁹ quib; auētem nr̄az imprimur. l. i. C. d
ve. iure enu. et in. c. si apostolice. de preben. lib
vi. et ptz. S. in p̄hemio hui⁹ op̄ilatōis. et vid
glo. nō. ij. q. i. in primis. in b. let. // An aut̄ ci
tra canonizationē dicta Salomonis sine ap
probata ab ecclesia cum sint incorpata in bi
blia. dic ut dicit glo. nō. in. c. i. xvi. dist. et idē
tenet Hieroni. in p̄fatione sup libro prouer
biōz et videt oīcludere quod sint apocripha qd
est nō. // Et tū ob hoc. tū quod Salomon nō ha
buit p̄tatem cōdendi canones. Pone casum
Iralem referēdo oīsulationē ad papaz auto
rem hui⁹ op̄ilatōis et idē debes obseruare in
omnib; caplīs quoq; audores non habebāt
p̄tatem legis oīdende et dicas sic. Quidā ac
cessit ad Gregorii ix. querēs ab eo pater scē.
quidā intravit domū cuiusdā qui reputaba
tur amic⁹ suis et clādestine quedā iocalia sive
traxit et reclusit sub mātello suo. cū aut̄ dñs
dom⁹ hoc deterret ille ad excusationē suam
dicit quod iocose fecisset. velle scire an ex consel
hōne sua ille sit absoluend⁹. Dñs papa Rōz
quod hui⁹ solutio qd̄nis et dictis Salomonis
in parabolis colligit euīdenter. qui inter ce
tera dicit. quod sicut notius. i. nocēs est is quod ma
nifeste nitit nocere Iz forte nō fuerit secutus
effect⁹. ita is qui nocet occulte. licet in depre
henſionis adū dicit quod iocose fecit. quasi dī
cat quod fibi nō ē credendum erquo actus in se ē
nociu⁹. // Nūc pri⁹ nō quod hūs animū noeūdi

si puenit ad actū exteriorē tenet l^z effec^d non
fuerit subsecut^r nec p^r eū defecerit. h^z p^r b^r i eo
qui mītit lanceā vel sagittā ī morte^r alicui^r
qui ex h^z solo iudicat nocēs. l^z mors n^r fuerit
subsecuta & h^z clari^r pba^r i.l. si quis cu^r relo
T. de siccari. i in.l. si quis non dicam rapere.
T. de sa. sanc. eccl. i an ex inchoatō debeat
puniri achi delictū pseciss^r nō. in legib^r preall
dixi in.c.i. d eo qui mīt. in poss. Nō ex hoc
& ex ter. arg. optimū & q̄n ex pssuz p decisione
q̄nīs quam ponit Jo. an. in rla. in obscuris.
de reg. iu. li. vi. in mercu. q̄ si exūs in vno ter-
ritorio pcutit sagitta seu lācea vel lapide ext-
stētez in alio territorio pōt rōe h^z delicti que-
nīrī in vtrōz loco. s. vbi delictū īchoauit mit-
tendo sagitta vel lapide qr ex h^z dī nocēs ve-
hic & etiā vbi delictū osūmauit. i d h^z vltimo
nō ē dubiū d fo. ope. c. fi. ē ergo loc^r pūētioni
inter iudices vtriusq^r loci. de quo vide lati^r
in loco pāll. & facit h^z ad q̄nem de mādante
delictū fieri in certo loco. nū q̄d subsecuto dli-
cto p mādaturū possit mandator quenīr tā
in loco vbi mādauit q̄j i loco vbi delictū fuit
subsecutū vide ter. bo. i cle. pastoralis. v. nec
non. de re iudi. qui optime facit i ar. iūcta gl.
q̄ nō in loco mandati s vbi delictū fuit omis-
sum queīrī pōt rōe delicti & vide lati^r p bar.
in.l. si vt pponit. ff. de fideiuss. & in.l. nō solum
h. si mādato. ff. de iūurl. Idez vī cōcludere qr
rei turpis nullū fuit mandatum. & dī pleni^r
vt ibi p eum nō. & credo aliquid dixisse i.c. fi.
de fo. ope. Nō q̄ in malefactis presumitur
priā fronte mal^r anim^r & dolus. facit. l. i. T. d
sicca. Hinc dicit hīc Inno. q̄ malū & dānū il-
latū semper psumit factum malo animo. nīs
pbutur stratiū vel pualeat alia presumptio
ff. ad legē atqui. itē si obliterix. h. fi. & l. seq. &
l. itē mela. i. Bnso. & j. de reg. iu. c. i. Et nō hoc
vltimum vt straria presumptio tollat presu-
ptōnē fraudis quod intellige ī psumptōe ve-
hemētiori. i. eo. l. fas. Idez q̄d Inno. tenet
hīc hosti. dicens q̄ hec presumptio q̄nq^r in
aliqbus ex varijs circūstātijs tollit. vt patet
xrn. q. ij. q̄ ait. & c. ne quis. d. cōse. di. iij. solet.
bon^r ergo iūder arbitrabīt. prima tñ facie ē
presumptio straria deliquentē seu rem illicitaz
facientez vt satis hīc innuit ter. & voluit hīc
gl. fi. s ex alhs presumptionib^r quas pbabit
reus poterit hec presumptio purgari. Idem
sentit gl. fi. insti. d. obli. que ex delict. na. h. pla-
cuit & plenius bar. i. l. inter omnes. h. recte. ff.
de fur. vbi dicit q̄ si contractans rē alienam
allegat q̄ credebat dñm consentire sibi non
creditur. imo presumptio ē straria eu^r tāq^r con-
tra surem. nīs ex alhs diecuris sua allegatō
corroboret. qr i dubio dñs nō psumit ut sen-
tire vt in.l. qui vas. h. vetare. ff. de fur. & i.l. cū

de indebito. de pba. facit. c. super h. de renū. &
vide q̄d dīxi in. c. cū dilecti. de accu. & sic intel-
lige q̄d nō. in. c. dūdū. de elec. i gl. in v. furtū.
¶ Ultio scias q̄ ter. iste adducit p hosti. et
alios stra illos qui in aliq festo faciūt cōtra
aliquē tm famosū seu ignominiosuz vt ppter
occasione ludi nō excusēt a pena. T. d. famo.
li. l. vna. & v. q. i. ij. & iii. & iii. facit. vi. q. i. ex me-
rito. & c. d. teriores. & ponit hic Abbas vsum
p intellectū literē. Si videor ludo als sacco
cuncta recludo.

Fferre Ex violenta psumpti-
one ferit diffinitiū
& casus nō. Diuidit. nā prima pars
ponit factū ex quo. z. diffinit ibi bendet. // Et
aduerte q̄ hec dispositio vel decisio n̄ fuit ori-
ginaliter pape h Salomo. & hñt hec vba z.
regū in. c. vñ hīc. in suprascriptōe dī idē & hēt
respectū ad. c. S. pror. & pone casū lralē vt ibi
dīci. Nel spāli^r sic Quidā pposuit coram ro-
mā pontifice an iūder valeat sniam diffini-
tiū pferre ex sola psumptione vrgentissima
bendet papa q̄ sic ad q̄d probandum iducit
auditoriatē & exēplum salomonis q̄ ex sola
presumptōe iūdicauit inter illas mulieres
meretrices stridentes de filio. & vide latius
hāc hystoriā in biblia in loco preall. Nō
ta q̄ exemplis principum approbatē recte
iūdicare possumus. & sic limita. l. nemo. T. d
sentē. que dicit legibus non exemplis iūdi-
candum vide ad hoc gl. nō. i. c. fi. xx. di. // Et
ex hoc & ex ter. nota q̄ exemplis veteris tes-
tamenti līcite iūdicamus maxime si sint diui-
na vt i. c. qlit & q̄n. ij. de accu. & ij. q. i. de oipo-
tēs. Nō q̄ līcitu ē iūdici cā vītatis explorā-
de aliqd filare & figē se aliqd factu^r q̄d ī veri-
tate facere nō intendit sicut fecit hīc salomō
i principio ad h bo. ter. cū glo. xriij. q. ij. dñs.
& facit iste ter. pro iūdicib^r qui ad terrorē in-
cutiēdū duci faciūt reū ad locū tormenti licer
non habeat animū torquendi h cā vītatis
iūstigāde. Nō ar. q̄ in dubio pōt iūder re-
detudā i stroueriā diuidere inter litigātes
& facit ad ea que dīxi in. c. licet de pba. h hoc
procederet vbi res omode possz diuidi. & pro-
batōes hīc inde sunt oīno pares. q̄d pōt de
facili strigere in interdicto vti possidetis. cū
ambo pariter probat possessionē h i casu nō
nō potuisset de iure hoc fieri. tū qr res. s. puer
erat iūdivisibilis. tū quā probationes non
erāt per omnia pares. immo altera mulier q̄
subtraxerat filium alterius erat ī possessio-
ne et alia nūl probabat. sed Salomō illa ver-
ba dīxit tēptatiue. vnde iūder non debet esse
facilis ad diuisionez sicut faciunt rustici et
cōtra illaz sniam rusticorū vide q̄ le. & nō. i. l
melenii. ff. de nego. gest. // Nō q̄ ex dilectōe

et pietate presumit pro pietate vel filiatione
et ex non pietate in filios presumit contra paternitatem. nam ut dicit lex nullus effectus vincit pium. l. si. Et de cura. su. et alibi de parentes quoniam magis terrent in filiis quam in seipso. l. isti quidem. ff. quod me. c. // Non quod licet vera mors dixerit date illi. r. t. tamen hec confessio seu litis renuntiatio sibi non prouidicauit. Ex quo sentit Ali. quod sicut confessio causa tormentorum facta non prouidicatur ne deinceps postea pueritia. l. i. ff. de questi. ita confessio seu renuntiatio facta causa pietatis. h. dic quod satis hec mulier cruciabatur ex timore filij. d. l. isti quidem. et melius facit quod non. in. c. ex Iren. de duorum. vbi huius quod confessio facta calore iracundie non prouidicatur. // Non ultimo et tene semper metu iudicem posse procedere ad diffinitiunam ex presumptione violenta etiamque presumptio non probetur nec allegetur per partes. sufficit ei quod iudex ex variis circumstantiis iudicio intellexit illam presumptionem percipiatur seu eliciatur quamvis pars credat obprobationis defectum in causa succubere. // Ex predictis et ex testem. potest multa eliciti. pro moueri posse iudicem ad sinaz et causa non allegata vel cogita ta per partes intelligere predicta quoniam presumptio elicetur aliunde quam ex facto ipsius de cuius favore agitur. Si autem presumptio eliceretur ex facto probis non debet iudex ex se moueri nisi allegaretur per ipsum sic intelligo sing. test. et quod ibi non. bar. in. l. hi adulterium cum incestu. s. id est impatores. v. in. cestum. ff. de adul. et potest esse ratione quod cum presumptio oritur ex facto probis si ea non allegatur presumitur non vera. nam presumptio iuris tollitur per aliam presumptionem. ut non. in. c. reqvisti. de testa. in glo. i. b. presumit. que ratione cessat quoniam presumptio oritur aliunde et pro hoc vide in simili test. non. h. istelle autem Inno. i. c. rainuti. s. fi. d. testa. vbi iudex fuit motus ex iure non allegato per partem. vnu si iudex videt in iudicio ius operare alteri parti. Iz per ipsum non allegetur potest suppleretur dummodo discernat deducta in iudicium. quod illa sunt sibi non ut notoria. quo causa iudex supplet. l. i. et quod ibi non. Et qui et aduer. quos. facit. c. cum dilectus. de cause. que non. // Quod valet sicut lata sine probationibus. sufficit ei quod habent presumptiones violentae etiam in actis non probatae. et per hoc dico multum limitari glo. in. c. ecclesia sancte marie. de osti. ij. q. i. in summa. et Inno. in. c. tua. ppe. fi. de coha. cle. et mu. vbi contineat non. sicut non vale re sine probationibus. debet enim omnia restringi quoniam nihil agitatur est in causa. quod tunc presumitur lata a minus instructo. ad hoc. c. tu ex Iren. de in. teste. ij. q. i. nos in quemque. secundum autem si aliquid in causa fuit agitatum. Iz nulle probantes fuerint facte. quod poterat iudex moueri ex aliquibus presumptionibus quas ipse solus elicuit iudicio intellexit. ut bene probatur hic vnu imputandum est non appellanti. et sic intellige non. p. Bar. in. l. p.

laram. T. de sente. ¶ Ad p̄dicta faciūt nō. p. Inno. in. c. qm̄ ōtra. de proba. q. c. cām. de re iudi. et qd̄ ibi nō. et in. c. in p̄nītia. i. p̄n. de renū. et. i. iij. q. iij. si testes. in quib' iurib' d̄r q̄ si iude ad vñā spēm pbationis nō applicat mente suā s̄ ex ōfessionib' depositionib' allegationib' bus et alijs que in eius p̄nītia p̄ponūt infor mat animi sui motū. et tunc tanta est iudicia lis auētas vt semp pro ip̄o p̄sumi debeat do nec ōtra ip̄z aliqd̄ l̄cime ōprobet. vt dicit tex in. d. c. in p̄nītia. et. c. cām. // Sz ad vñū aduer te ne circa p̄dicta decipiaris si enī p̄sumptio violēta mouet te ad sniaz p̄ferēdā facias illā scribi in actis als si appellaret et ex actis sen tēcia nō iustificaret. Iz tu iuste fueris motus iudex tñ ad quē cui de h̄ nō ōstat iuste retrā daret sniaz. iuxta nō. p. Inno. in. c. qm̄ ōtra. de pba. et p̄ docto. in. d. c. in p̄nītia. inducit pre terea iste tex. p. Inno. et hosti. q. eo. qr verissile. et abb. hic. q̄ qn̄ diffinitiuā ferēt ex p̄sumptōe vi olenta debet iudex multū tpare sniam. et ma xime ne ōdēnet nisi raro et modice ad penam nec pecuniariā nec corpalem ut colligit hic. ex snia salomonis. Iz enī ex p̄sumptione adiū dicaret vni mulieri filii. nō tñ voluit aliam ōdēnare ad mortē. ad quā iustissime erat ōdē nanda si l̄cime fuisset p̄batū ōtra eā. q̄ filiuū alteri surripuisse. fm̄ Inno. ibi qd̄ bñ nō. do anto. dicit hic posse dīci. q̄ hic nō agebat ad penā h̄ pro restōne filij ciuiliter. dic tu. q̄ aut agit ciuiliter. et regularit nō infligēt pena. si ue procedat ad sniam ex p̄sumptionib'. siue ex alijs l̄timis pbationib'. vt in. c. iij. de ordi ognī. et in. c. i. de excepc. et. l. luti. ff. de his q̄ nō insa. // Aut agit criminalit et ōstat de delicto ex p̄sumptōib' dūtaxat. et tūc aduerte ad va liditatē presumptionis. si enī sunt vrgentissi me. tunc enī potest infligi pena ordinaria q̄/ tūcunq; maxima. vt pbatur in. l. sciant cūcti. C. de pbati. canonizata. iij. q. viij. sciant. et in. l iudicia. C. de rei vendi. spone exēpluz ex his que dixi in. c. tercio loco. de pba. vbi plenius dixi. aut p̄sumptōes nō sunt vrgentissime tñ sunt in tm̄ violentē q̄ pōt ferri snia ciuiliter et tunc h̄z locū iste tex. et in snia i. sumā fm̄ eaꝝ validitatē pōt iudex exasperare sniam. mul dando. vel aliā penā infligēdo. ad h̄ bonus tex. in. c. l̄ras. q. eo. et in. c. ōstitut. el. i. S. de testi et qd̄ ibi dīci. et de his p̄sumptionib' vide qd̄ nō. glo. q. eo. q̄to. et quod ibi dicaz. // Hl. ōes sunt clare et ideo non indigent recitatōne ex cepta glo. fi. que in fine sui querit. // Done q̄ iste mulieres cōtendentes de filio deceſſi sent lite pendente an vtriq; vel neutri v̄l cui debebat succedere iste filius exquo vtraq; dicebat eum esse filium. glo. primo arguit q̄ vtriq; ar. ff. de re. du. qui dyos. vbi dicit q̄ si

Notandum

hūs duos ipuberes substituit titū illi q̄ sup
mus morit. et ambo fili in nave moriūt titius
vtriusq̄ ē heres. In strariuz adducit q̄ neu
tri succedat. ff. de re. du. si fuerit. vbi dī. q̄ si le
gat illi ex agnatis qui p̄o aliquid fecerit et fil
duo faciūt. vel ei qui ē maior erate et duo sunt
pares estate vel sempronio amico et duo sunt
eque amici. vel ex plurib⁹ seruis eiusdē nois
vni libertas reliquit neutri debet. Itē sicue
fessio n̄ nocet q̄n ponit aliquid impossibile f̄
nāz vt in. l. confessionib⁹ ff. de iter. actio. ita i ca
su n̄rō nō ē iste audieō volēs succedē vtriqz
cū sit impossibile f̄m nāz q̄ habuerit duas ma
tres. z° p̄e fine obscure soluit. s̄ mens ei⁹ v̄r
q̄ succederet illi que erat in possessione filia/
tionis. et fuit opio. **W**in. s̄ **L**au. hoc exp̄sse te
nuit p̄ rōnē posicaz in fi. gl. **H**off. dicebat q̄ si
puer vtrāq̄ hereditatē possidet hēc exceptōz
atra petentē q̄uis p̄ponat straria. ff. d̄ excep
l. nemo nisi p̄bet q̄ alteri⁹ filius fuerit. si aut
alius possideat vtrāq̄ si puer vtrāq̄ petat re
pellit seipsl̄ tāq̄ p̄ponēs straria. in diuersis
aut̄ instantijs straria diversos aut̄ licet p̄po
nat straria. **C**. de ioffi. te. l. contra maiores et
possibile ē eū vincere q̄uis iniuste ageret dū
mō n̄ ē q̄ straria id qd intēdit aliquid p̄ponere
valeat. **C**. de transac. vbi pacū. hosti. dicit q̄
magis pl̄z sibi dicta opio. **L**au. cuz pri⁹ aias
demū linguas fieri cruditas oportet. vt in p
heio. ff. **H**. añ penultio. in fine. **W**ar. brix. i qd
que incipit cum due. z̄. dixit eu⁹ succedere ei
que in possessione filiationis erat. Si autem
neutra possidebat et vult alteri succedē opos
tet q̄ p̄bet se illius filiū. **J**o. an. nihil h̄ eligit
inter has varierates sed dicit q̄ volens dila
care māz videat q̄nē. **J**a. de bel. quaz posuit
super. l. i. **C**. quoz bo. in qua querit de prole
de qua probabiliter dubitat an fuerit primi
vel secundi mariti et ibi in fine inuenies qd
nō. ff. de adi. lega. l. in. **H**. si duobus. **D**o.
anto. dicit se putare q̄ si vna sola ē i possesso
ne illius hereditatē obtinebit quo ad alterā
dicenduz vt in sequenti mēbro. si aut̄ neutra
est in possessione tunc dicit distinguendū ve
distinxit goff. qui optime distinguuit f̄m eum
Ego in hac q̄nē tāq̄ contingentē raro non
multū insistaz en̄ illa opio que videt placere
do. an. mihi non placet q̄ i straria et imiscu
it se hereditati vni⁹ videt se strituissē abo et
facto agnouisse illā in matrē. et sic non video
q̄ in excipiendo vel agendo possit detinendo
vel possidendo hereditatē alteri⁹ dicere stra
riū qd esset allegando se filiū alteri⁹. ar. c. per
tuas. de proba. iuncta. l. pro herede. ff. de adq̄
here. vnde placet mihi opinio. **L**au. et **W**ar.
brix. quā sentire videt gl. et hosti. et credo q̄ i
casu quo neutra esset in possessione daretur

facetas puerο adeūdi alterutri⁹ hereditatē
q̄ fessio i libello facta facit fidē stra strata
l. cū p̄cū. **C**. de libe. cā. et q̄ noīauit eū filiū in
actu p̄portionabili t̄m filio. facit auē. itez q̄s
liberos. **C**. de nā. libe. h̄ electa vna p̄cludit si
bi viā quo ad aliā sicut dīcim⁹ cū due actōes
strarie strateunt. l. q̄ in heredē. h̄ eligere. ff. de
tribu. et qd nō. **I**nn. i. c. audiūimus. d̄ collu.

A Et studiūs Conuersatio in
cū p̄sumptionē de senectute. p̄ ponū
tur verba salomonis i parabolis. c. xx. z° po
nūt verba **J**ero. illa exponentia ibi quecuq̄
Et pone casu vt in capitulis precedentib⁹ re
ferēdo strationez ad papā. // Nō p̄o q̄ pre
sumit habitus virtutū p̄ ea p̄ exercitiū. nam
qd exterius agit interiorē mentis dispositio
nem et habituz representat vt in cle. exiui. de b.
fig. Nō ibi auditōis sapiētuz. z̄. q̄ magnū
bonitatis signū ē audire et strulere sapientes
vñ ait **J**ero. super **J**lava. li. ii. p̄ beat⁹ est qui
p̄ se sapit. z°. q̄ sapiente audit. is aut̄ q̄ vtrōq̄
caret utilis est tā sibi q̄ alijs et **T**uli⁹ li. ii. de
officijs. p̄ omendatio adolescentis proficisci
a modestia cum pietate in parentes in suos
benivolentia. deinde etiam in optimā parte
p̄uenire agnoscit si ad sapientes et claros vi
ros et bñ strulentes reipublice se strulit et cuz
eis assidu⁹ fit. Nō ibi maxime simplicitati
z̄. q̄ simplicitas et humilitas maxime iter ali
as virtutes omendat. et intellige de simplici
tate que est dolo straria non illa que est cō
traria discretioni. de vtrāq̄ vide bo. glo. in. c
si cupis. xvi. q. i. de humilitate vero vide glo
optimā in cle. i. de reli. do. // Oppo. et videt q̄
ex operib⁹ virtutū nō possit quis dici virtu
osus q̄ p̄t fieri aīo nō bono. nō aut̄ satis ē
bene facere. nisi ex bono fōte procedat. lxxvi
di. non satis. hoc dicit gl. in. c. i. de collu. q̄ de
us non est remunerator nominū sed aduer
biorum. **H**lo. i. vt arbitror metu contrari
exponit tex. ibi intelligitur. i. presumitur. q̄ p̄
exteriora presumitur de interioribus et bene
loquitur. **W**in. aut̄ et abb. ponūt versus. In
tima p̄ mores agnoscet extreiores. **R**ustice
qualis erit bos et vitulo moderer. **A**nus
qualis erit agnus et veris. Et nō de si
gnificato illius verbi intelligitur. **M**ilia sunt
clara et in eo q̄ glo. ii. allegat dictū **G**alo. dicit
vt hētū prouerbiorum. xxx. et vide aliud exē
plum seu similitudinez de sagitta emissa ad
locum destinatum quam ponit idem **G**alo
mon sapientie vii. Non sunt alia.

D In **N**ullus dubiat. Presu
lū q̄ dilatōib⁹ abscondit iudicū. et ab
bas d̄ casu ponēdū p̄ dcre. vitat. d̄ do. et d̄ tu

Nō presumendū pro illo q̄ offert se iusticie seu iudicio. et alii illū qui s̄t̄erfugit iudicium primū enī v̄r̄ fidere de iusticia et secundus dis fidere pro hoc bo. tex. in. c. decernim⁹. iij. q. ix.

Oppo. p̄o et v̄r̄ q̄ multi p̄nt dubitare de sc̄o an foveat q̄s iusticiā vel iūsticiā ex oblatione vel dilatione iudicij. solo metu cōtrarij ut arbitror exponit Jo. an. tex. nullus dubitat. i dubitare debet. **O**ppo. et videt q̄ s̄t̄erfugi endo quis nō s̄t̄eaſ īmo poti⁹ oppositiū ē dī cēdū cū īpossibile sit s̄t̄erfugi si petit dilatōes hec ei nō sunt īpossibilita. soluit glo. si. tex. itē ligendū de ḥfessione īfpeatiua. **T**riplex enī est ḥfessio fm glo. quā ī h̄ nō. dīcūt tñ doc et bñ q̄ hec ḥfessio p̄lūpta n̄ sufficit ut re⁹ statū ḥfēnet sup̄ p̄ncipali. h̄ punit qñq̄ ppter otru macia in expensis. et qñq̄ pena patif grauiorem. **C**. de iudi. sancim⁹. xi. q. ih. rursus. et c. q̄ cūq̄. de iudi. c. si. dīc tñ q̄ qñq̄ sufficit sola cō tuacia ī nō assumēta purgaciōe. h̄ enī tunc p̄ ciūnto ut est ca⁹ nō. in. c. decernim⁹. pall. se cundū vñū itelleciū. de quo tñ ut plene dīxi ī. c. veritati. de do. et otruma. et ibi etiā tetigī an sola fuga a loco iudicij sufficiat ad ḥdenatōz de quo per. bar. in. l. admonēdi. ff. de iureiurā et in. l. lege cornelia. ff. ad fill. vide Jo. an. ī ad di. spe. in. tī. de presump. ij. v. violēta. vide eē ad predīcta. bo. tex. in. c. cū otrumacia. de here li. vi. et c. rursus. et c. quicūq̄. xi. q. iij. et qđ circa illoꝝ capitulox intellectū dīxi in. c. i. de iu di. **A**ltimo querit an alia istos improbe dilationes petentes sit prodituz aliqd reme diū. **H**ostī. dīc q̄ sic. cū enī iudex debeat dīlationis amputare mām. **C**. de tēpo. appel. l. q. pōt. qñcunq̄ sibi videbit ab excipiēte et dilationez petente vel aliud p̄ponente si habet eum suspectū exigere sacramentū. q̄ h̄ non p̄ ponat maliciose de quo hodie est dīcēndū ut in. c. ij. de iura. calū. li. vi. **E**go dīco q̄ si ve hementer p̄sumit alia p̄ponentē poterit euz nō admittere nec curet de appellatione. iux. nō. p. Inno. in. c. post electionē. de oces. p̄ben. et p. Jo. an. in. c. sup eo. de appel. vbi vide.

Donne benedictm⁹.
Casus. Qui tacet oſentire p̄sumit ita ſūmat Jo. an. h̄. hec ſūmatio est nimis gnalis. et alia regulā. is qui tacet. de re. iurl. li. vi. iō ſūmo ſic. Qui ex duob⁹ illatis alter⁹ negat reliquum affirmare p̄sumit. et p̄ ponut vba euāgelij. z. vba gregorij exponen tis ſeu iſferētis ad decisionē qōis. z. ibi duo. q̄ppe. **N**ō qđ dīxi in ſummario q̄q̄ enī dī putet an tacēs dēat haberi pro cōſitente an negante ut. p̄ plene diceat. tñ puto q̄ vbi duo impingunt vel iſferunt alicui ſeu p̄ponunt vno negato alter⁹ videat affirmatū ut hic op

time pbat. hoc idē ſentit Hiero. etra Jo. ep̄z dicens qui arguit de plurib⁹ et in delatione criminuz aliqd pretermittit quicqd tacuerit ſtitetur. facit. c. i. de postu. prela. **N**ota z⁹ q̄ r̄ps fuit samaritanus. i. de puincia samarie Quidā vbo ut hic refert Jo. an. negat xpm ſu ille de samaria et tūc expone fm Petru ſama ritan⁹. i. custos. naz ſic interptat illa dīatio ſamaritanus. **O**ppo. intrando glo. v̄r̄ enī q̄ tacens nō debet h̄ri pro ſentiente ut i regula ſi qui ta cet. e. ti. li. vi. vbi dī q̄ tacēt non fateat nec vtq̄ negare v̄r̄. z̄. **H**l. vi. multū iſtāt ī hac mā et in effetu tradit duas theoricas. **P**riā q̄ vbi agit de dñio rep amittēdo tacēs r̄larit nō ſentit. Fallit rōne vicinitatis et meli⁹ dī ceret primitatis. ut in. l. ſi ſeru⁹ cōdis. ff. de do na. inter vi. et vx. vbi dīcīt q̄ tres erāt frēs q̄ habebāt ſeru⁹ cōeſez quōꝝ vñ⁹ eūd ſeru⁹ alijs p̄n̄tib⁹ et tacētib⁹ donauit ſue vrori. et ocludit valere donatiōez respētū tacētū. vident ei cō ſenſiſſe in eoꝝ p̄iudiciū rōne primitas. ut ibi est cāuſe valde nō. **S**z etra hāc r̄ſaz ſup̄ tra ditā facit. c. ſi fu⁹ ſciēte. liij. di. vbi tacēs cessa te primitate h̄r̄ p̄ ſentiente. et agit de dñio ſi ui amittēdo. ad idem. l. fide iuſſor. ſpater. ff. de pigno. et forſan metu h̄oꝝ otrarioꝝ et filiu gl. tranſit hic ad ſedaz theorica q̄ v̄r̄ ſibi plus placere. videlicz vbi p̄ phibitionē meā poſſū phibere qđ ſit. et tacēo taciturnitas h̄r̄ p̄ cō ſenſu. Si vbo nō poſſunt phibere tūc taciturnitas mihi nō obest. exēplū rē alienā q̄s pōt vēdere iūto dñō nō tñ ſit p̄iudiciū dñō. h̄ ipē venditor obligat pſonaliter ad tradendū v̄l ad intereſſe. l. rem alienā. ff. de contrahē. emp fi pñs est dñs et tacet nō ſacit ſibi p̄iudiciuz rōne p̄dīcta. h̄ rem alienā quis obligare non pōt quia in obligatiōe ius oſtituit in re. l. rē alienā. ff. de pig. actio. vñ dñs rei otradīcēo impedit obligationez. ideo ſi est pñs et tacet ſacit ſibi p̄iudiciū. l. fi. fine. **C**. ad velley. hāc theoricam per hāc rationē videt ſentire exp̄ ſius gl. in dicta. l. rē alienā. l. fi. fine. Jo. an. h̄ dīcīt q̄ moderni doctores le. dicunt in p̄iudiciū dominoꝝ neutr̄ fieri poſſe h̄ in p̄iudiciū otrahētis ſic. ſicut enī valet vēditio in p̄iudiciū venditoris. et nō vñ. d. l. rem alienā. ita et pignor⁹ obligatio. ut in. l. tutor. ſ. et alia ſiam. ff. de pig. actio. vbi dīcīt q̄ cōtra pigno rante rē alienā ignoranti dat pignoraticia otraria. nec h̄ illos doctores mihi p̄iudicat ſi me pñte rē meam obligas. p. l. ſicut ſi nō v̄r̄. ff. quibus. mo. pig. vel ipo. ſol. vbi dīcīt q̄ ſi dñs rei vendidit rem alteri obligatā plente creditore et tacente nullum p̄iudiciū ſit ip̄i creditorū cum ſciat ius ſuū vbiq̄ durare. nec obſtar p̄dīcta. l. fi. fine. **C**. ad velley. loquatur

Tacens quando habeat
pro conscientia.

et inter dūctos. s. cuz marit⁹ sciēte vrore vag
pignori rem iphi tūc ei taciturnitas iphi hēt
pro consensu d.l. si seruus. secus inter extra/
neos. vt in pali. h̄. non vīvet. nī faceret dñs
in frādez. l.h. C. si res ali. pig. da. sit. et dīc φ
hāc opīnione t̄z exp̄sse Cy. i d.l. si fine. l. de eo
Jo. an. mētionē nō faciat b̄ loquit̄ mō p̄dīdo
et sic sentit Cy. φ regulariter tacēs n̄ hēt pro
osentiente. hāc tūc māz lati⁹ ipse attingit in. l.
iuit. C. de p̄cu. Tertiā theoricā pōit Inn
in. c. in genē. de elect. et gl. sequit̄ in. c. is qui
faceret. de re. iur. li. vi. vbi dī φ si agit de re me
ritoria et occupisibili tacens h̄ p̄ osentiente. l.
qui patit. ff. māda. Si vero agit de re onero/
sa hēt p̄ tradicēte. l. filiūssa. h̄. iuit. ff. de pro
cu. hec theorica l. sit nō. et i multis h̄. fīsīcēt tūc
ē nimis generalis. vt infra apparet. Do
anto. v̄r hic ponere q̄rtā φ tacēs regl̄ hētetur
p̄ tradicēte. et ponit aliquos casus fallentie
h̄. vt dixi. S. hoc sic asserere ē dicere ostra regu
la iuris. d. regla. is qui tacet. que dīc φ ta
cēs nō osentit nec negat. et regula p̄cedēs di
cīt qui tacet cōsentire v̄r. Bar. aliquid ponit
i. l. que dotis causa. ff. solu. ma. h̄. nō p̄fecte ex
plicat iudicio meo. fateor tūc φ h̄. brocardīū
habet sere iſinitos sens⁹. ita φ ūes casus sub
distīndōe oprehēdi nō p̄nt. h̄. f̄m. factoz dīuer
sitatē et qualitatē terminādi sūt. h̄. vt habeat
saltez in genere aliqualis noticia dico sic. φ
tacēs p̄prie nō osentit nec otradicit̄ et h̄. q̄r ta
cere t̄z medīū inter osentire et otradicere hoc
apte p̄bat dīcta regla. is q̄ tacet. vñ q̄nīqz
h̄. medīū pōt osenqz aliquē effectum ab extre
mis sepatū illū osenqz nec accedit ad aliqd
extremoz. pōt poni exemplū in. l. i. h̄. sciētiā. ff.
de tribu. vbi aliud disponit cū exp̄sse osentit
dñs otradib⁹s serui sui et aliud cū otradicit̄
aliud vero cū tacet cui⁹ dīversitatē vide per
glo. in d. rla. is qui tacet. vbi vero nō ē iueni
re effectū h̄. medīj tūc q̄nīqz sumit effectū vñi⁹
extremoz quādoqz alteri⁹ fm varias cōie/
cūras. nā sicut dicim⁹ i hermosrodito φ dēt
tribui sexui vbi magis incalescit. l. cum que
ritur. ff. d. sta. ho. iiii. q. iiii. hermosrodit⁹. ita di
cendum in casu n̄o φ tacere sit referendum
ad consensum vel dissensum in quo magis
incalescit fm varias cōieduras et facit ad h̄
quod nō. Dp. i rla. is qui tacet. et bar. i dīcta
l. que dotis. et in hoc casu sic distingue quia
aut agit de obligatione p̄sonali et tacens h̄
p̄ otradidente. l. filiūssa. h̄. iuit. ff. de procu.
vbi dīcīt φ si is qui osentit p̄curator ē p̄ns
et tacet n̄ vide osentire. Fallit h̄. fauore pupil/
lorū i fideiūssore tutoris qui patitur nomen
suum scribi. l. iiii. h̄. vltimo. ff. de fideiūss. tuto.
Item fallit in. c. vno. de despō. ipu. li. vi. vbi si
lius tacēs et p̄ns obligat et m̄rimonio ostra

do p̄ parentes. et h̄. inducit ibi fauor m̄rimo/
nij et fauor parentū. hoc ei non procederet in
alijs etiā o sanguineis vt nō. Jo. an. i nouel/
la. Je fallit si ē o tūmar in Rendēdo h̄ enī
taliz p̄ osentiente vel negāte q̄ten⁹ magis h̄. tē
tur in suū p̄iudiciū. de iura. calū. c. fi. et in. c. fi
p̄ p̄stitū. de o fess. li. vi. l. d. etate. h̄. q̄ tacuit. ff.
de inter. actio. nō. bar. i loco pali. Je fallit
et q̄n̄ v̄tra tacere iteruenit aliquis adns
posicīu⁹ v̄tpuca recepit sciēter lras i quibus
osentiebat p̄curator vt i cle. vna de p̄cu. vel
exhibuit reuerētiā aduersario tanq̄ prelato
vt in. c. ex ore. de his qui si. a ma. par. ca. Aut
agit n̄ d. obligatōe p̄sonali b̄ d. alio p̄iudicio
et tūc si ē o tūmar in Rendēdo dic vt. S. aut nō
ē o tūmar q̄r nō artat aliq̄ iure ad loquēduz
et tūc si tacens nō pōt otradicēdo ipedire φ
agit h̄ p̄ otradicēte. sic pōt intelligi. l. q̄ vas
h̄. vetare. ff. de fur. et q̄d legit et nō. i. l. gauus
ff. d. pig. actio. et in hoc ūes conueniunt. Aut
otradicēdo pōt ipedire et tūc aut simulat seu
tacet iu fraudem alteri⁹ et facit sibi p̄iudiciū
aci exp̄sse osentiret in. l. h̄. C. si res alie. pig.
da. fu. vbi dī φ si te fraudulēter tacete alius
rem tuā tāq̄ suā p̄gnorauit fit sibi p̄iudiciū
aut nō ostat d. fraude et ūt op̄iones. Quidā
ei volūt φ regulariter nō fit tacēti p̄iudiciū
p̄ d. l. h̄. i. h̄. non v̄r. ff. qui. mo. pig. v̄l. ipo. sol
q̄d voluit Cy. vbi. S. Alij tenēt otrarium ve
glo. hic. et in d. l. si fine. l. aliud sentiat in d. l. h̄
puto φ si constaret φ non fraudulēter tacu
it h̄. debeat p̄ otradidente quia in dubio n̄
presumitur quis velle p̄iudicare iuri suo et
iactare suū. l. cum de indebito. ff. de proba. et
in. c. super hoc. de renū. facit quod nō. glo. in
l. cū quid. ff. si cer. pe. et pōt ostante d. non frau
de p̄ oīecturas et sic pōt intelligi fm aliuz in
tellecīū d. h̄. vetare. et pro hoc d. l. si fine. C. ad
velley. vbi tet. in fine ponderat caliditatem
et omētum muliez et hec est melior Rēnsio ad
illam. l. quā dictum Cy. de quo. S. ad idem d.
l. h̄. que facit mentionem de taciturnitate do
losa. h̄. in dubio crederet presumendam frau
dem. et quo est p̄ns et pōt ipedire et tacet et
sic de fraude presumpta intelligo. l. si fine. et il
lam. l. h̄. et sic in veritate loquētur si bene pō/
deretur principiū in quo nulla sit mentio de
fraude et sic limitarem glo. in dicta. l. h̄. et ad
hoc facit rō. c. penul. q̄. de re iudi. et l. sepe. ff. eo.
et. Nō obstat dictus. h̄. non v̄det. super quo
se fundat Cy. quia creditor ibi otradicēdo
nō poterat ipedire venditionē rei alienē. naz
dñs vendidit ius suū l. sit alteri obligatuz
h̄. res trāsibit cuz onere suo vt ibi. Predīta
fallunt rōe oīuctioñis naz tūc tacens h̄ pro
osentiente. vt in d. l. si seru⁹ cōis. hoc vltimū
limitat Bar. in preall. loco nisi sit coniunctō

h̄is in se reuerentiā. vt in.l.i. que honorāte
 s. quār̄ rex actio non det. et sequit dō. anto.
 hic quasi tunc videat tacere nō rōe diūdōis
 q̄r̄ velit oſentire. h̄ potius rōe reuerentiā. vt i
 seruo seu liberto respectu dñi vel in vrore re/
 spectu viri. h̄ hoc mihi non placet in diſtincte
 p̄ter. nō. in. d. c. vno. de despō. impu. li. vi. vbi
 ē diūdōis h̄is in se reuerentiā. h̄ magis est fili
 us b̄iectus patri. q̄r̄ vxor marito. p̄t enī ip̄z
 vēdere t̄pe necessitat̄ etiā in actu in quo requiri
 tur oſensus oīno liber ab omni coactione. ve
 in actu m̄rionij. vt in.c. cū locū. de spō. **N**ō
 ob. ter. in dīct̄. que honorāde. q̄r̄ tex. loq̄r̄ cū
 līmitatōne. s. q̄r̄ reuerētia excusabit si cā ognī
 ta pretori liquido oſtiterit q̄ ob reuerentiā li
 beret p̄miserit patrono. r̄. vt ibi. Debēt ergo
 ē ē aliq̄e cīrcūstātie ad h̄ vt reuerentiā excu
 set et excludet tacituz oſensus. vt q̄r̄ p̄ōnus
 erat terribilis homo. vel vir erat terribilis vx
 ori vñ solebat ſeuire et acriter tractare vroxer
 dissentītem et nō ſe oſformantē ſue volūtati.
 ar. eoz que Inno. nō. in. c. cām matrimonij. d
 offi. dele. et apte vñ velle idē bar. in. l. ad inui
 diaz. r. l. metū. **C**. qđ me. cau. et fm̄ h̄ posſet ſo
 lēniter līmitari dīctū. c. vnicuz. vt filiū nō ha
 beant pro oſentīetib̄ si cā ognita oſtiterit ob
 reuerentiā paternā tacuisse t̄pe cōtrāct̄ m̄rio
 nij. dico etiā q̄ vbi ex otradictione exp̄ſſa ve
 riſumiliter timet de aliquo dāmino ſaltē de fa
 cto otradicēti infligendo q̄ tūc tacens nō ha
 bet p̄ oſentīete h̄ pro cōtradicēte etiā ſaret
 h̄ba ḡnalia pro hoc allego bo. tex. in. c. cū ve
 nissent. de insti. Jtē fallit fauore cultus dīui
 ni ſeu religionis et ſe hoc p̄t optime ophēdi
 calus. c. fi ſeru ſciēte. liij. dī. vbi vñ q̄ ſi ſeruif
 ordinat ſciēte dñio et nō otradicēte vñ oſentī
 re nā in h̄ cāu ſbeit illa rō diūdōis. de qua
 . S. cū ecclēfia fit m̄r n̄ra. xij. q. ij. qui abſtulēit.
Nōt nō agit de p̄iudicio tacētis ſe re ſci
 p̄ſcibili et meritoria. et h̄ri deb̄ pro oſentīete.
 d. l. qui patif. ff. manda. r. l. ſi remunerādi. q̄
 paſſus. eo. ti. ita tenz Inno. r. gl. vbi. ſ. et p̄nt
 hic applicari q̄ones quas poſuit Jo. an. i. r̄la
 is qui tacet. de re. iurl. lib. vi. in mercu. et vna
 quā poſuit in regula. qui tacz. vbi oſcludit q̄
 fi oſtitutio epi prohibet alienationē fieri ſine
 ſua licētia q̄ fi ſiat alienatio in eā vñ cōſentī
 re et licentia dare et cōprehendit magis ſe eo
 qđ dīxi q̄n̄ vltra nūdā taciturnitātē interne
 nit aliquis ad' politiū. p̄dīcta omia pcedūt
 q̄n̄ aliqua ſiectura faciat preſumi oſensus vñ
 diſſenſum. ad hoc qđ legit et nō. in. l. n. **C**. de
 adqui. possel. facit. l. quā tuberonis. ff. de pe
 cul. et vide ſpecialiter circa p̄iudiciū poſſeſ
 ſionis qđ nō. bar. in dīcta. l. que votis cauſa
 que tū p̄nt ad p̄edīta reduci. **Q**uerit enī

quid ſuris ſi me pſite aliquis intrat poſſeff
 onē ſeu aliquid capir de reb̄ meis et dicit. q̄
 aut precessit titulus rōe cui ſe tenebar poſſelli
 onē trādere et preſumor oſentire ut dīcta. l. ij.
C. de adqui. poss. **N**ōt nō precessit titul' talis
 etiā agit de magno p̄iudicio non preſumor
 oſentire. vt nō. in. d. l. ij. facit d. ſ. vetare. **S**i ho
 agit de modico p̄iudicio p̄lumitur oſensus.
 vt in. l. p̄dīcta. quā tuberonis ſunt quidaſ.
 vbi dicit q̄ dñs p̄lumit cōſentire peculio ſer
 ui eo ip̄o q̄ ſcīt eū habere peculiuz et expreſſe
 nō admit. et hoc vltimū p̄t adduci ad mul
 ta. tamē ut dīxi iudeſ ex multis cōieduris p̄
 ſumet in alijs oſensus vel diſſenſuz. **E**t ad
 uerte ut habeas pſete mām. nam p̄dīcta pro
 ceidunt q̄n̄ dat paciētia t̄pe ad' gesti. q̄n̄q̄z ei
 adūs gerit me abūte et ſciētia et poſtfacto ſu
 peruenit nūquid videor per hoc adū h̄re ra
 tuſ maxime gestū nomine meo glo. in. l. quo
 enī. ff. rem. ra. ha. dicit q̄ nō improbare ſuper
 ueniente ſcientia ratihabitōe par ē quā ſe
 lit dicere q̄ ſtatim cū ſciuit debuit cōtradice
 re als vñ oſentire. **B**ar. ibi meli' diſtinguit.
 q̄ aut gerit aliq̄s ad' p̄tēns ad adquiſitōeſ
 et mei omodū et tūc nō improbare ē approbaſe
 vt in. l. ſi abſt. **C**. fi cer. pe. et ibi p̄ glo. et dōd.
 et h̄ cāu p̄t pcedere illa glo. q̄n̄q̄z gerit adūs
 ſcernens meū p̄iudiciū et tunc aut ſupuenit
 ſimplex ſcientia et tunc non approbare est ipro
 bare vt. l. pcurator. in. fi. eo. ti. ff. rem. ra. h̄ri.
Nōt interuenit ſcia cū aliquo adū ut cū rece
 ptione līaz vel instrumēti. vt q̄r̄ dñs recepit
 līaz ſeu instrūm de actu gēſto et tunc non ipro
 bare est approbare. vt. l. ſi fili. ad mace. facit
 cle. i. de pcurat. ff. fur. aduersus na. l. i. ſ. ſi. p̄
 dīcta fallūt fm̄ eum in. l. ſi. ff. qui et a qui. et in
 l. in ſponsalibus. in. fi. ff. de ſpon. **W**tp̄t at
 quis poſſit habere ratum pte absentē **B**ar.
 in loco ſallie. teuet q̄ ſic allegat nō. in. l. pom
 ponius ſcribit. ff. de neg. gest. et per hec habes
 declaratā et ampliatā materiā hui'. c.

Māndata celeſtia
Tasus. Ex preteritis p̄lumimus
 circa futura. Quatuor facit. p̄mo
 p̄mittit exordiū. et ſubdit narrationē ibi pro
 inde quaz. et ſe determinat ibi quaz non loco.
 Et rōem ſbiungit ibi quia. **N**ota p̄o q̄ effi
 catus gerit qđ a plurib̄ explicat. Item q̄
 platus debet pcurare. vt ſecuz habeat coad
 iutores in officio. vide ad idez bo. tex. in. c. ſi.
 de offi. archy pres. **N**ō ibi onera. q̄ officiuz
 etiā papale est on̄ alibi cū appellat ſūma di
 gnitas. xl. vi. c. i. qn̄mo etiā ep̄atus appellat
 culmen dignitatis. vt in. c. penul. de preben.
 h̄ dic q̄ principaliter est oneris oīs dignitas
 ecclēfistica. vt in. c. qui ep̄iscopatuſ. viij. q. i.

vñ christ⁹ dixit petro faciendo ipsū vicariū suū pasce oves meas d elect⁹ significasti. q̄ sic vñus ē vñis vñotatib⁹ labore ⁊ ministeriu⁹ ⁊ nō sapietib⁹ faustū supbie ⁊ dignitatis. factū tñ ē q̄ respectu h⁹ exercitū ⁊ vñeplatōe illi⁹ cui⁹ vñces gerit debet sibi honor maxi⁹. d quo vide p archy. in d.c. qui epatū. Nō ibi vñces q̄ legatus pape d̄r gerē vñces pape hinc dicit glo. nō. in. c. que de causa. iij. q. v. q̄ debet honorari. vt papa argu. bo. in. c. fi. xcij. di. Nō ibi. quas nō loco. r̄c. q̄ legatōis ofſiciuz qñq̄ cedit certo loco seu dignitati. ex ercendū tñ p̄ presidētez in illa dignitate ⁊ taſis d̄r legat⁹ nat⁹. vt in. c. i. r̄c. c. pe. de offi. lega vbi d̄ h. qñq̄ cedid p̄sona vt hic. ⁊ ſic ſeq̄tūr ⁊ extiguit cū p̄sona vt in rla p̄uilegiū. d reg. iur. li. vi. Nō q̄ ex bonis adib⁹ pcedētibus presumit d̄ vita futura ⁊ in hoc vñtimo facit iſte ter. ad titulu⁹ ⁊ iſeo vt reducas decre. ad titulu⁹ potes ponere casū in terminis referēdo vñſtationē ad Gregorii auctorē h⁹ cōpi latōis nā querebat an ex pteritis fit p̄lumētū circa futura ⁊ gregorii p̄ solutione iſducit auctoritatē gregorii qui ſcribens maxio eþo dixit vt h̄r i tex. ex q̄ colligit ſolo q̄oīs ad p̄tē affirmatiuā. Nō queror p̄ intellectu ſe quid ſi papa in vñſtione h⁹ offiſi nō feciſſ illā p̄ſtationē q̄ vñſtebat nō loco h⁹ p̄ſoe an vñſtio fuſſet realis dicit Jo. an. q̄ nō. et hoc quia ſcribebat ex p̄ſſo noie p̄ſone ⁊ remittit ad ſpec. de instru. edi. h. nunc aut. v. quid ſi papa. ⁊ ad id quod h̄r in rla. p̄uilegiū. de re. iur. li. vi. in mercu. Do. Car. tenet hic contra riū quia exprimebat etiā h̄c nomen appella tui. Item q̄ dicendo vñtrariū protestatio fuſſet hic ſupflua. quod nō ē dicendū i p̄cipe ar. xix. di. ſi romanop̄. Ego vico primū dictū verius alia rōne qm moueat Jo. an. ⁊ p̄ q̄ ad cōſiderandum an fit vñtemplata dignitas an p̄ſona debem⁹ p̄t̄ recurrere ad vñdicturas q̄ ad erpſionē nōis p̄p̄n vel appellatiū. h̄ probatur in. c. requiſisti. de testa. nō. idem Jo. an. in rla. p̄uilegiū. in mercu. vnde ſi ex coniecuris videt vñeplate p̄ſona p̄lumitur dispoſitio p̄ſonalis etiamſi ſolū nomē appellatiū fuſſet expreſſum. vt le. ⁊ nō. in d.c. requiſisti. h̄ ex verbis h⁹ vñſtione apparet ſatis perſonā ⁊ nō dignitatem fuſſe vñtemplata. vt p̄z ex illis vñis q̄ et translata in te vita. r̄c. que verba oueniuūt nō dignitati h̄ p̄ſone. Ex quo infeſo q̄ etiā ſolū nomē appellatiū fuſſet hic expreſſū nihilomin⁹ vñſtio fuſſet perſonālis. z° moueoz quia vt p̄z in ſupraſcriptione fuit expreſſum verūq̄ nomē h̄ p̄p̄ium per p̄t̄ vñ poſito q̄ omnes vñdicture ceſſarēt ⁊ ſic res eſſet dubia tñ ex quo nomē p̄p̄iū fuit primo expreſſū ⁊ perſona eraſ nota ſcribenti vñ p̄ſona.

q̄ nō dignitas vñeplate. vt optime pbat i.l. ſi cōis ſuus. ff. d ſtip. ſer. iūda. l. qui habebat ff. de tute. vult glo. in. l. cū ita dat libertas. h̄. ſi. ff. de vñ. ⁊ de mā. vide in. c. quoniā abbas. de offi. dele. Venio ad gl. ⁊ quero de quib⁹ mādatis celeſtib⁹ loquit h̄c papa Rndit gl. i. q̄ de illo alter alteri⁹. Sed ego nō credo glo. verum dicere q̄ illud nō refert ad iungentē on⁹ ſi ad euz qui debet on⁹ alteri⁹ ſubire. Papa aut̄ h̄c loquit de ſe quare arbitror q̄ papa loquaf h̄c de mādatis celeſtib⁹ ſibi tāq̄ vicario ſat̄is circa pſcedū populi dei. nā efficacius adiplet assumēdo multos ad h̄ ministeriu⁹ iuxta illud euāgelicū. messis quidez multa. oparij aut̄ pauci. rogate dñm messis. vt mittat oparios i meslez ſuā. xxi. di. h̄. i. Secūda gl. colligit ar. de officijs ptiēdis vt officia vñſtātur ſingulis pſonis. Opp. in vñtrariuz de multis iurib⁹ ſi expedias hunc articuluz. vt dīri in. c. et l̄ris. de proba. h̄l. iij. querit ex quo legat⁹ gerit vñces pape nūquid p̄t extendere manū av oia que p̄t papa Rndet gl. q̄ nō quia nō p̄t attēptare ea que papa in ſignū vñl̄ ſi dñi ſibi reſuauit vt in. c. q̄ trāſlationez. de offi. lega. ⁊ ſic ſentit glo. q̄ reliqua nō reſuata poffit legat⁹ attēptare quod clarius tenet glo. in d.c. q̄ trāſlationē. quod dīcum ego nō puto veꝝ quia nullo iure pbat imo poti⁹ pbat vñtrariū i.c. dīlect⁹. el. i. de pben. vbi p̄z q̄ n̄ p̄t dare ius ad vacatura bñficia. ⁊ colligit ibi gl. q̄ vñtrariū generale legat⁹ n̄ diſpēſat ad idē vide gl. i. c. fi. de hereti. li. vi. que dicit legatuz non posse vñſtēre cauſā tractādā ſimplr ⁊ de pla no ſine ſtrepitū. r̄c. q̄ eſſet tollere ius ſupioſis. ⁊ idem ſpe. q̄ nō p̄t in ti. d lega. h̄. ſupēſt h̄l. h̄ nūquid p̄t vñgnoscere. ⁊ alibi dicit idē ſpe. q̄ nō p̄t legat⁹ ſupplere defeduz vñſtio in vñtrabitibus vel in iudicijs. vt ipſe nō. in ti. de lega. h̄. nunc oſtendenduz. v. xlīij. ⁊ in eo. h̄. h̄. legatus. ponit vñū dictuz generali⁹ ⁊ n̄ otabili⁹ vñcēs legatum non posſe oia que ſibi ſeves aplica. ſpāliter nō reſuauit ſi illa ſit ardua. h̄ ſunt ad papā referenda facit gl. nō. in. c. ſicut. de ſen. ex. ⁊ vide ad hoc quod lat⁹ dīcā. i. c. fi. d ſirma. vt. vñ iut⁹. Abbas.

Q uodam Casus. Ex vici noticia ſat̄i loci vici. hoc. d. Et ponit casuz abb. q̄ forte iſti quibus ſcribitur petebant prebendas ibi ⁊ erant ibi vici. q̄ ſi papa voluit eraudire cum terra ipſa ſatis oppreſſa eſſet a eartharis quod ipſi vici melius ſcire debebant ratione vñcītātē. Nō p̄ duo quib⁹ patria vastatur mortalita te. ſ. ⁊ languore. Nō z° q̄ tanto q̄s ſubtili⁹ preſumit ſcire ſat̄ū alterius q̄to vici. nō ſtāt.

Nō q̄ quis p̄sumit scire factū vicini sui. ex quo īserit q̄ si testis deponēs de facto vicini interrogat de cā scientie. Bndet q̄ sū vicin⁹ probat. q̄ cludit p̄sumptive presumptione iuris de quo bar. in. l. i. ff. si cer. p̄cta. Nota q̄ dicunt vicini hi qui sunt de diversa pata nō multū adiuicē distantes. ex quo puto li mitandū dītū bar. et alioꝝ in. l. si tercū vī cinus. ff. de aqua plu. ar. vbi dicit q̄ ille dīci tur vicin⁹ qui alta voce clamando p̄t auti ri. nā dī intelligi q̄n trādat de vicinis eiusd loci. et p̄t dīci vicin⁹ a vīco. q̄r sūt eiusdē vici seu strate. sec⁹ vbi trādat de vicinitate resp̄cu locoꝝ. nā tūc p̄t dīci vicini si nō multū eoz loca distat adiuicē ut hīc. et in. c. b. et oīnuo de pe. di. i. **H**ol. i. querit an oīra hāc p̄sumptionē admittat dīces et allegas ignorantiaꝝ. Bndet q̄ defacili nō admittit allat iura ego dicerē q̄ aut factū est notū in loco et p̄sumit illi⁹ h̄re noticiā nec defacili autiret p̄bando oītrariū et h̄c cāu loquūt iura allegata in glo puto tñ q̄ vbi nō agit de graui p̄iudicio ad mitteret volēs p̄bare ignorantiaꝝ p̄p̄riū iu ramentū. vide ad h̄ gl. in. c. p̄poluisti. lxxxv. vi et qd nō. in. c. ij. de oīti. aut factū vicini nō est notū in loco. et aut iste tenebat ex offō iu uestigare et p̄sumit sciētia. ad h̄ c. īnotuit. et quod ibi nō. de elec. aut nō tenebat iu uestigare ex offi cio et credit hibi ignorantia allegati. ar. in re gula. p̄sumit ignorantia. de re. iur. li. vi. In gl. si. de hac mā dīc ut plē dītūfū in. c. pe nult. de iura. calū. et vide glo. in. c. ij. de testi. li. vi. et in. l. ij. C. de iura. calū.

Quarto et infra. Casus. Presumit factū notū in vicino loco qd est notū in remoto h. d. Et pone casū līralē fm. Jo. Forte ei papa reprehendit ep̄m de negligentia circa corredū onē delicti subditi sui cui⁹ clamor ad ip̄m papam peruererat. et q̄r ep̄s allegabat in h̄ ignorantiā papa sibi scripsit ut hic h̄. **N**ō p̄mo ar. a maiori de quo de elec. cū in cūdis. Oppo. oīra tex. in eo q̄ dicit nō potuit non p̄uenisse ad istos qui erant in loco vicino exq̄ puenit ad papaz qui erat in loco remotiori. nā sepe videm⁹ oīpositū q̄ multi de loco reōtiori sciunt qd pleriqz viciniores ignorantia metu oītrariū. glo. prima exponit nō potuit. i. presumit nō potuisse admittit tamē p̄batio in contrariū ficut oīra aliā iuris presumptionem ita dicit hic nō. glo. in sui prin. ex q̄ iun do ter. nota q̄ x̄bū p̄t. nō semp̄ importat ne cessitatē lic̄z p̄cedat negatiua. **T**ui⁹ oītrariuz dicit glo. in regula. i. de re. iur. li. vi. h̄ dicit il lud procedere nisi resultaret absonus intelle dus. tūc enī importat p̄sumptionē ut hic. qd

diligent nō. qd facit ad cōem vīsum loquēti et ad dītū testis. **C**ontra p̄dicta glo. oppo. de. c. si qui clericorū. xi. q. i. vbi vī probari p̄ otra p̄sumptionez iuris nō admittit p̄batio in cōtrariū et nō soluit. Jo. an. dicit q̄ ibi soluit forte hoc dīxit q̄ glo. ibi dicit quodā vī zisse. q̄ ibi est p̄sumptio iuris oīra quā nō admittit p̄batio. quasi illa p̄sumptio sit iuris et de iure. Ego dico q̄ ille tex. nō repellet p̄bationē oītrariaz et excusationē partis oīra verā p̄bationē sicut in fili sit in. c. ad noīstrā. de testi. **U**ltimo glo. querit an p̄sumptio sufficiat ad oīdēnationē et Bndet distingūendū tres spēs p̄sumptōis nā quedā est temeraria et hec repellit. quedā p̄babilis et hec inducit qn̄q̄ expurgationē. quedā violēta. et hec inducit qn̄q̄ sufficientē p̄bationem ad sīnāz. **E**t aduerte q̄ glo. nō declarat tibi qn̄q̄ sufficiat ad purgationē indicendā vī ad sīnāz nec declarat qn̄q̄ p̄babilis dīcat et qn̄q̄ temeraria vel violēta. Jo. an. etiā transt̄ po nēdo solū quedā dīcta Inno. in. c. q̄ verisile. et eo. ti. vbi vītra ea que dīcūt hic dīcit. q̄ ē p̄sumptio iuris et de iure que nō admittit p̄batio nem in cōtrariū. Itē iuris tñ cui stat donec oītrariū sit probatū. **P**robabilis eto qn̄q̄ inducit semiplenā p̄bationē de sen. ex. inquisi tionē. de resti. spoli. solicite. Qn̄q̄ sufficit ad purgationē indicendā. n. q. v. p̄sbiter si. et. de purga. cano. si. q̄s de gradu. Qn̄q̄ requirit p̄bationē oīra se. ff. qd me. cā. nō est verisile. qn̄q̄ nullā p̄bationē oīra se admittit nisi fama vel alia circūstantia sit oīra ipaz ut in palle. c. quia. Qn̄q̄ resūndit p̄bationē in reū. C. d probat fine. et de h̄. vt ecclē. benefi. c. vno. Qn̄q̄ secū avducit sīnāz. et eo. illud. et. c. līas. S. co. afferte. **I**dem in effectu Do. anto. hīc. Jo. qd glo. hic nō. gl. in. c. sp. ij. q. i. et. c. oues. vi. q. i. et in. c. dīxit. xxxij. q. i. ibi tñ glo. vtitur verbo suspicione. et sic vī velle q̄ idē sit p̄sumptio et suspicio. spe lati⁹ attingit e. ti. h̄. ij. a. p̄n. vīsq̄ ad finē dīces inter cetera q̄ lī cōiter assi gnēt tres presumptionū spēs ut hic per glo. Ipse tñ addit quartā vīz nc̄riam et appellat illam necessariā que nō admittit p̄batiōez in cōtrariū que magistraliter appellatur p̄sumptio iuris et de iure et sic ponit q̄tuor spēs p̄sumptionis. sc̄z temerariā probabilem vio lentam et necessariā. **E**go autē ne laboremus in incerto lati⁹ et clarius attingēdo ma teriā dico q̄ multa repiunt vocabula in hac mā vt indicū. l. indicia. C. de rei vēdi. et dīti in. c. tercio loco. de pba. Argu. vt in. c. for. de. v. fig. Suspicio vt in. c. i. semper. n. q. i. et in. c. dīxit. xxxij. q. i. et. l. absentē. ff. d penis. Opinio vt colligitur in. l. iij. h̄. eiusdez. ff. de testib⁹. per Bar. in. l. a. monendi. ff. de iure iurando.

Præsumptio iuris et de iude.

presumptio temeraria de sen. ex. inquisitioni.
presumptio nō modica ut i.c. sup eo. de testi.
presumpto pbabilis vt i.d.c. iquistio. presuptio
vehemēs. vt in.c.lras. ī eodem. presuptio vio
lenta. vt h̄ in glo. que idē ē qđ vehemēs. vt i
c. cū otumacia. d̄ here. lī. vi. i d.c.lras. h̄ signo
ram? qđ d̄ pbabilis vel violēta. r̄. // Ego
pri' attīngā psumptionē iurl. z̄ h̄ois. // Cir
ta primū aduertendū q̄ qñ ius disponit ali
quid statuēdo sup certo qđ tñ in se nō ē vez
z illa appellat fidio exēplū in.l.vna. C. de rei
vx. ad. vbi ius fingit mulierē ootē sibi fuisse
stipulatā cui i veritate nō fuit stipulata z h̄
facit ius. Qñq̄ in fauorē alicui' z h̄ ibi i gl.
z p doct. in.c. is qui. de spō. Qñq̄ ius psumit
sup incerto ex aliquib' oieduris z h̄ dupl̄r.
quādo q̄ enī ius psumit iu tātū q̄ sup illa p/
sumptoe statuit aliquid acī verissimuz esset
qđ psumit exēplū i.c. is qui. de spō. vbi d̄ q̄
h̄ quis agnouit carnaliter sponsā de futuro
presumitur q̄ secū tūc voluerit otrahere m̄i
moniū p̄ verba de p̄fici nec admittit pbatio
in otrariū z ista appellat mḡaliter psumpto
iuris z de iure. vñ scias q̄ ista nō sunt voca
bula iuris h̄ magistralia vt s̄. sentit spe. vbi
s̄. z glo. in.c. ferrū. l. dī. z vt plurimuz quādo
ius inducit hanc presuptio exprimit q̄ nō
admittit pbatio i otrariū. h̄ idē dic tu q̄ndo
hoc nō exprimit dūmodo sup sua psumpto
statuit vt pbatur in auē. h̄ iam necesse. C. de
dona. aſi nup. iūdīs doct. dīcīs ibi z glo. or/
dinaria in corpe vñ illa auē. sumitur. Qñq̄
ius psumit aliquid z sup sua presuptio nō
firmat in tñ pedes vt sup illa certū quid sta
tuat z illa appellatur simplic psumpto iuris
z otra eaz semp admittit pbatio in contra.
vt dicit glo. z bene in d.c. ferruz. nō. in d.c. is
qui. Qñq̄ tñ ius exigit strīctorē probationē
vno casu quam alio. vt in.c. quia b̄isile. ī eo.
z.c. sup hoc. de renū. z in.l. non est verisimile.
ff. quod me. cā. Quandoq̄ vero nō psumit in
tñ vt requirat pbatōez in otrariuz z solū
exigit vt indicat purgatio. iij. q. v. presbr. z in
c. iij. de purga. cano. z in hoc non potest dari
certa doctrina. h̄ serua legē fm̄ quod dispōit
ar. l. p̄spexit. ff. qui z a qui. z vi. q. iij. scriptū
est in. lege. // Menio ad secūdū. l. presuptōez
hominis z appello presuptioez hominis
quando iudex ex aliquib' oieduris aliquid
pro vel cōtra aliquem seu in aliqua causa p/
sumit vbi ius specificē aliquid non presumit
pone exemplum in.c. afferte. s̄. eo. z. iij. q. iij.
si testes. z i.l. iij. ff. de testi. vbi dicitur q̄ iudex
debet sui animi motum informare ex argu/
mentis z testimonijis que rei aptiora esse ope
rit. z. facit. c. cauſaz. de re iudi. z melius. c. in
pūtia. de renū. Cum enī iudex non possit per

duci ad verā scīaz facti p̄ aliquē sensū corpo
reū nī factū eset notoriū p̄manēs oportet
q̄ adducat ad firmā credulitatē ex psumpto
b' que quidez psumptōes causant ex multis
oieduris z ex dictis testiū nam iudici nō cō/
stat vt tres testes vez dicat z maxie quādo
sūt otrarij h̄ ex multis argumētis z oieduris
h̄ psumit. ideo dicit lex q̄ animi sui motū iu/
dex informare dēt ex argumētis z testimonijis
que rei aptiora esse ope rit z vero priora nec
enī ad multitudinez respici oportet h̄ ad fin/
cerā testimonioz fidē z testimonia quib' po
tius lur veritatis assilit z hec h̄nt i d.c. si te
stes. iij. q. iij. z d.c. iij. ff. de testi. z alibi dīc gl.
iuncto ter. q̄ si testis cito fndet ē psumpto q̄
fit mēvar. h̄ vero est morol' psumit dubitare
vt h̄ v. q. v. h̄ aliud. Et Inno. i.c. quoniam
atra. de proba. dicit q̄ si iudex perpendit testē
vacillare nō debet sequi dīctū suū. z iuriscon
sult' i d.c. iij. dicit iudici tu magis scire potes
q̄cta fides h̄ testib' adhibēda quasi dicat q̄
sup hoc nō p̄t dari certa doctrina h̄ ex varijs
oieduris iudex psumit p̄ vel otra teltes. naz
psumpto nō ē aliud quam quedā suspicio q̄
causatur in animo iudicis vel cui' cncq̄ ex
varjs oieduris vel argumētis seu iudicis
z fm̄ qđ oiedure vel argumenta vel iudicia
vrgent causat firmat vel augmentat illa sus
picio si enī iudicia seu argumēta esset teme/
raria. reputa q̄ fuit visus cleric' loqui cum
muliere nulla alia oiedura existēce vis psum
tere adulteriū. certe male psumis nō enī ex
hoc debet causari aliqua sinistra suspicio ad
hoc qđ nō. xi. q. iij. absit. z si de facto causaret
illa ē suspicio seu psumpto temeraria d̄ quo
in dicto. c. inquisitioni. // Si vero oiedure ali
quatenus vrgent puta q̄ fuit visus sepe se
cū in secreto cōfabulari z vterq; est iuuenis
tunc causabitur suspicio seu psumpto pba/
bilis ar. xxxi. di. cleric' solus. nō tñ adducit
iudicem ad credulitatē vt euī ppter hoc solū
de crīmine adulteriū cōdemnet s̄ procedet vt
habetur in.c. h̄. de coha. cle. Item possent esse
alie oiedure magis vrgentes ita q̄ causaret
suspitionem seu psumptionem magis vehe/
menter z tunc procederet ad magis grauia
puta ad purgationē iudicandam. Qñq̄ etiā
ad suspensionē a beneficio z officio donec se
purgauerit vt i.c. inter. de pur. cano. z qđ nō
Jo. an. in.c. i. d accu. li. vi. Qñq̄ oiedure sūt
strīctissime z vrgētissime ita vt uix ipse reus
audeat diffiteri delictū z tūc causat tāta pre
sumpto q̄ adducit iudicez ad credulitatē z fe
ret sentētiaz otra euī d̄ ipso dīcto ad h̄. c. p̄tēa
de testi. c. afferte. s̄. eo. z bo. ter. in. l. sciant
cundi. C. de proba. canonisata. iij. q. viij. sciāt
vide bona exempla per Jo. an. in. Spe. in

addi. si de proba. s. vide^m. b. xiiij. dixi plenⁱ in
dicto. c. tertio loco. vbi vide. ex quib^z oclude
qⁿ nō pōt dari certa doctrina qⁿ presumptio
sufficiat ad snia^z qⁿ ad semiplenā pbationē
qⁿ ad iudiciū seu torturā. qⁿ ad purgationē
indicendā qⁿ ad suspensionē beneficij et offi-
cij vel ad fileis effect^b. b. iudic^e ex suo bono et eq^b
iudicio ex varijs diecuris arbitrabit^b h. vt i
iurib^b supius alle. qⁿ male arbitrabit^b corri-
get factū p*judicē* a*ppellationis* iuxta nō. i. c.
preterea. preall. et p*Inno.* in d. c. qm̄ otra. Ex
his etiā ocludo nō curandū qualiter appelle-
tur suspicio vel p*sumptio* an. s. vehemēs an
pbabilis an violenta an necessaria. c. quia
hec sunt poti^b vocabula m^gralia q^b iuris. al/
sumūt enī sibi nomē fīm ipaz potentia. nā ap-
pellat violēta illa que sufficit ad snia^z q^b qⁿ
violēter trahit iudicē ad credulitatē. Nehe-
mēs dī q^b in em̄ vrget q^b vehemēter facit iu-
dicē suspicari otra reū. eo. lras. Probabilis
quasi proba seu recta. i. iuste causata et nō te-
mere. vel q^b reddit factū vīsile non tū ita vio-
lenter ut sufficiat ad snia^z. vide ad h. bo. glo
in. c. infinuatū. in fi. de symo. H. vt dixi. s. nō
eures tu de his noib^b hue vocabulis. impo-
nas ei qd̄ nomē vis h. videra q^blitates et po-
tētias et circūstātias diecuraz et fīm illas v-
duce^b effect^b. ideo dixit *Inno.* in d. c. quia. eo
in fi. q^b quidā appellat violētas p*sumptōnes*
qua s alijs dicūt pbabiles. h. in h. nō ē vis nū-
fi in. b. bo. fīm eū et disputatio de vocabulis ē
ptinacibus relinquéda vt ibi nō. *Inno.* et gl
sup Rīca inforciati quasi dicat q^b nō est sien-
da vis qualiter nūcupen^b nō enī habem^b iu-
ra que dicūt que diecurare iducūt p*sumptōez*
violentā et que probabilē et que vehementē.
nec qd̄ opere^b vehemēs quid pbabilis. nam
varn effect^b causant fīm q^b diecurare vrgent ut
colligit ex iurib^b supius alle. qnimo gl. et doc
nō ponūt vehementē p*sumptionē* pro spē dī-
tīta vt in hac gl. et in alijs sugi^b alle. q^b forte
oprehēdere eā voluit s^b violenta ut sentiunt
doct^b eo. lras. H. nos videm^b q^b vehemēs nū
sem̄ sufficit ad o*dēnationē* ve p^bz in. c. inter
de pur. cano. et in. c. cū otumacia. d. here. li. vi
et. j. c. lras. g. theorica illa nō ē bona. et sic eēnt
quinq^b spēs nec p^bterea potes ex iure collige-
re quid o*petur* vehemēs suspicio. ergo dic q^b
fere infinite sūt spēs p*sumptōis* sicut sūt die-
cure ex qbus ihe p*sumptiones* insurgūt.
Ex supius dītis et his que dixi in. c. afierte.
s. eo. et. c. tertio loco. de proba. pōt capi satis
sufficiēs doctrina circa māz istā. et scias q^b p*sumptio*
qⁿ q^b sumit ex facto de p*pūti*. qⁿ q^b ex
facto de preterito et vtriusq^b t^bpis. naz ex p*pūti*
circa p*pūs* ita circa p*teritu* et circa futurū. Itē
ex facto de p*terito* p*sumit* qⁿ q^b circa preteritū

ta quādoq^b circa p*pūtia* qⁿ q^b circa futura. de-
quo vide glo. cū iurib^b in ea alle. j. c. se. et in. c.
cū per bellicaz. xxxiiij. q. n. 2. c. puenit. xvij. dī
et. c. multis. xluij. dī.

Scribam. Breue est et in
effectu intēdit
q^b ex p*teritis* p*sumit* circa futura
et pone casuz Iraelē ut dixi in p*ce*
vētibus capitulis. Nō p^b q^b diu negligēs
in preterito p*sumit* q^b erit negligens in futu-
ris. Ex h. dicit goff. q^b qui negligenter studi-
ut in iure canonico presumit q^b studebit negli-
genter in iure ciuili et ecōuerso. z^b nota q^b
prelatus nō tenet assidue monere p*uersum*
et negligēte exq^b vehemēter p*sumit* se nō pro-
fecturū. debet enī tūc tacere ne mittat marga-
ritas inter porcos vide ad h. bonuz tex. in. c.
qⁿ. xi. q. iii. et in. c. ephesis. xluij. dī. z^b nō ibi
apparet. iuncta gl. fi. q^b id qd̄ presumit pōt dī
ci apparere ad idē bo. tex. s. c. p^brio. et vide ad
māz qd̄ ibi dixi. H. p*ma* pōt duos itelle-
dus ad tex. p*mus* est melior et pro eo facit. c.
qⁿ. et. c. ephesis. s. alle. H. lo. ii. ponit triplū
cem presumptionē ex p*pūti* et triplicē ex preteri-
to. et pro expeditō quero hic dicit p*sumptio*
ex preterito circa futura nūquid alijs modis
eliciatur p*sumptio*. glo. Rendet q^b sic nam pre-
sumptio qⁿ elicitur ex facto de p*pūti*. qⁿ ex
facto de preterito p*mo* cāu tripliciter. nā quā-
doq^b ex p*pūti* circa presens pone exēplū. si q^b
de presenti est crīmosus presumit q^b accusat
nō bono zelo ideo repellit. vi. q. i. qui crīmen
et in. c. i. de accusa. qⁿ presumit et p*senti* cir-
ca preterita exemplū si mulier nupta allegāt
maritū captum et mortuū alteri nupserit. H. i.
postmodū audito de vita prīmi mariti nō re-
cedit incōtinēti de scđo. presumit q^b cā incō-
tinēti transiuit ad secūdas nupcias. vt in. c.
cū p*bellicā*. xxxiiij. q. n. Qⁿ q^b z^b presumī-
tur ex p*senti* circa futura exemplū si quis de
presenti est negligēs seu incōtinēns presumī-
tur q^b talis erit in futurū vt in. c. si quis dy-
conus. l. dī. z^b cā p*ncipali* induit p*sum*
ptio etiam tripliciter qⁿ ei ex p*terito* circa
preteritū exemplū si incōtinēnter aliqua mu-
lier vixit nō p*sumit* q^b fuerit maritata xxvij.
dī. q^b sunt culpe. Quādoq^b et z^b ex p*terito* pre-
sumit circa p*pūs* vt si querit de fama alicui^b
nā p*sumit* quis bonus vel malus fīm vitaz
de preterito vt in. c. monach^b nouici^b. lxxvij.
dī. facit qd̄ nō. in. l. si. ff. de questio. Quādoq^b
et z^b ex p*terito* presumit circa futurū vt hic. et
nota hāc glo. et idē in effectu nō. in. d. c. cu^b p*bellicam*. preall. et. c. puenit. xvij. dī. et. c. mul-
tis. xluij. dī. et faciunt hec ad qōnem. quidaz
fuit minat^b cuiā de peutiendo eu demū fuit
p*cessus* et nescit a quo. querit an sit p*sumēm*

¶ fuerit ille qui minas itulit et utrumque sic quod ex
probato presul circa p[ro]nuntia ut per probat[ionem] dic
quod bene inducit presumptio contra eum non tamen sufficiet
ad confirmationem quod in criminali debet esse
probatus luce clariores. I. sciant cuncti. C. de
probatis canonisata h[ab]et q[uod] viii. dicit tamen spe in te.
de presumpcio. H[ab]et ar. c. si. quod talis presumptio sufficiet
ut supponatur torture quod non et vide latius
et quod non in c. auditis de in teste resti. et in
c. auditis de prescri.

Quidam verisimile sus
Efficacior probatio requirit ab illo quod
probare vult quod non est visibile. diuidit nam proponit
causa finalis. et propositione. et propositionis causa
impulsuaz. et ibi propideas. et ibi quantum. **N**on pro
istu[m] tex. alia presumptio beneficiu[m] tenuit cum p[ro]p[ter]in
qui presumenda ei est talis presumptio fraudulenta
et symoniaca cu[m] non sit visibile quod sine causa resignet
quis beneficium pingue per tenui. ar. hic et i. c.
sup hoc de renu[m]. facit quod legit et non i. c. n. d[icitur] re
nu[m]. li. vi. puto tamen quod hec sola presumptio non sufficiat
ad sinuaz p[ro]ferendam h[ab]et postea leticiaz causaz indicentis
purgatione seu aliter procedendi. ar. in. c. inter.
de pur. cano. h[ab]et si adessent alia administrativa po
terit s[ecundu]m ferri. exemplu[m] presumauit quis benefi
ciu[m] pingue cu[m] nepote iuuene habere tenuit. hic enim
occurrit suspicio sanguinis ultra tenuitatem beneficii
ar. x. q. i. hoc usus p[ro]stat maxime si alt[er] erat
senex et h[ab]et ut velle Jo. an. in dicto. c. n. d[icitur] renu[m].
li. vi. l[et]z contraria velit Jo. de ligna. in. c. i. d[icitur] cle.
non res. h[ab]et primu[m] puto veri et quod valet ar. a co[n]tra
ter accidentib[us] ut dicto. c. i. et co[n]tra videm quod
ista sunt in fraude hec puto vera nisi sit alia
presumptio ista excludens utputa quod non poterat
secure morari in beneficio pingui vel alia simili
ar. d[icitur] renu[m]. ad supplicationem. et. vii. q. i.
pastoralis. **E**t non et tene menti quod licet alia
presumptionem iuris admittatur probatio
ut hic et dictu[m] fuit S. in. c. quanto. tamen aggra
uatur probans duriorib[us] probationib[us] quoniam
similitudo est tanta quod non admittit probationem
in contraria ut in. c. filij. de here. li. vi. et hoc p[ro]
procedere ubi ius exprimit sicut facit in d.
c. filij. vel super illa presumptio statuit ut d[icitur]
S. eo. quanto. alio semper admittit probatio
in contraria licet erigat stridior ut hic. Nonque
verisimilitudo est maxima et tunc non admittit pro
batio in contraria nisi precedat prius aliqua
cause cognitio ut in. c. super hoc. de renu[m]. quoniam
est verisimilitudo magna non tamen maxima et tunc pro
cedat iste tex. ut admittatur probatio. h[ab]et debet
esse clarissima sicut in causa criminali ut hic et i.
l. non est verisimile. ff. quod me. c. et hec non facit
etiam quod le. et non in. c. sollicitate de resti. spol.
Non quod alia testes deponentes contra veri

simile est presumptio falsitatis et sic non faciunt fidem
nisi sint tales de quibus non est visibile quod debeat
deierare vel nisi habeat aliquod presumptio secundum
puta famam vel quod sit. **O**ppo. et utrumque alio re
spectu non valuerit hec presumptio quod non inter
venit auctoritas episcopi de re. pmu. quoniam cum si
solus intelligendum est secundum dicto. quod hec auctoritas
etiam allegabat h[ab]et non est visimile quod hec iter
cessissent sed falso modo allegabant.

Llud quoq[ue] **C**ausa
minatione cohabitatione et famam
probatur omniu[m] maxime si apparent instru
mentalia sic sumat Jo. an. quod summa iudicio meo
omino non colligit ex isto tex. cum quod in isto tex.
nulla sit metus de cohabitatione nec no[n]at[ur]e
ultra instru[m]entalia tamen quod per dictio[n]em maxie
se[t]ur Jo. an. quod absque instru[m]ento maritali fuisse hic per
aliam posita in tex. probatum matrimoniu[m]. ideo ma
gis inheredo libertate sic per cohabitationem
diutina famam de matrimonio et contraria matrimonib[us] ac alia administrativa probat matrimoniu[m].
hoc dicit. **T**o[do]is diuino. et ibi verum.
Non pro expressu in libertate per sola cohabitatione ma
ris et se[nt]e etiam diutina non inducit presumptio[n]es
matrimonii et quod plus est etiam masculi sic suu[m]
et se[nt]a libera. nam prima fratre videtur contraria
cum non videatur visimile quod libera velit cohabiti
tare suo p[ro]pter affectu[m] singulari cum vita repiat
aliqua que cum suo velit etiam matrimonialiter
cohabitare. et de coniugio ser. quasi per to. h[ab]et de
civendi in contraria est quod cu[m] matrimoniu[m] sit ma
gnu[m] sacramentum et maximi preiudicij non de
bet iudicari ex leui presumptio[n]e ar. in. c. lras.
et eo. et in. c. licet ex quadaz. S. de testi. et de hoc
aliquid. et sup glo. in h[ab]et uxorem suam. **E**t non
casu[m] in quo seruus potest esse in iudicio nomine
proprio et pro iure proprio s. causa petendi uxore in su
am. in istis enim spualibus non curatur dominica
potestas sicut nec patria. de iudi. si annu[m]. li. vi
et in. c. i. et quod ibi non de iuri seruo. et de man
in. l. vita certis. ff. de iudi. et in. c. non est. de sposa.
et z. uo ibi vendicans. quod maritus potest
vendicare uxorem. et sic ut maritus habeat
at dominum in uxorem cum rei vendicatio non oper
eat nisi ratione domini. l. i. et l. nostru[m]. ff. de rei vedi.
et non in. c. era iata. de iudi. in contrarium facit
l. si uxorem. C. d[icitur] odi. inser. ubi dicit quod mulier
est in parte prius et mariti ideo dic ut. et latius
dicam. **N**on hic aptissimum quod instrumentum donati
onis p[ro]pter nuptias licet in eo enuncietur matrimoniu[m] si tamen per hoc probat matrimoniu[m] sine alijs
administrativis de quo. et latius dicam. **N**on ibi
desponsasse nec sponsatur. et. quod l[et]z voluntas
semel fuerit posita et pluries repetita. tamen per
varias probations seu iudicaturas potest proba
ri mutata. **N**on ibi more illarum quod panes. et

¶ presumptio surgens ex signo tollit si probat illud signum equiuocum ad plura. Ex quo colligit quod signum equiuocum ad plura nec probat nec precise presumptionem facit pro altero tamen. facit. c. in presencia de proba. Ecce contrario hoc signum ad certum quid restrictum probat vel saltem presumptionem magnam facit de signato. facit. c. dilecto. sed prebeat. ¶ Itē ex hoc et ex tex. non quod delatio annuli in muliere alio non probato est signum minimo nam pro hunc tex. q. v. scie. ubi ponit tex. quod uxori datur annulus a marito et quare ponit in quarto digito. // Non in vero vero quod in probatione matrimonij ubi vere probationes non sunt preceteris attestedata fama vicinie. et sic habes caum in quod fama plurimum valet. // Non ibi in lecto et in mensa. et duo signa ad presumendum matrimonium inter viuus et mulierem ut quod vir et eam in lecto et in mensa ut uxorem. Ex quo infert do. an. quod si maritus tenet uxorem extra leedium suum et mensam non tradat eam ut uxorem et posset uxor viuus ostendere ut ea in predictis et alijs tradat ut uxorem quod non. et adduco. c. ex parte. de spon. et quod non. i. c. ij. de coiu. le. et vide glo. in. c. manifestu. xxxiiij. q. v. que vult uxorem non posse inuito marito vovere ut iaceat de nocte cum camisia quod non eet si uxor non teneret secum iacere nisi teneat uxor ergo et maritus cum quo ad carnale debitum non iudicentur ad imparia in. c. gaudemus de diuorum. et facit de scriptio minzionis que sequitur in lata ibi dividitur duā vite suetudinem retinet. et. // Non ibi serviat affectu singulari. quod uxor teneat servire marito et alibi dicit tex. quod est pene famula virtutis. ut in. c. hec imago. xxxiiij. q. v. Et tu poteris latas que qualificat hunc seruicium ut. s. debeat seruire affectu singulari et sic non summis similitudinibus. ad quod autem teneat uxor vide quod satis dixi in. c. lata. s. de resti. sp. Anteque gl. iuxta ordinem attingam expediā intellectum. c. // Quero igit p. quod probat hic matrimonium cum fiat mentio de instrumento donati ppter nuptias in quo noīabant se coiuges. ¶ Itē de delatione annuli et papa extendit quod in talibus fama vicinie magis debet attendi et pondera vobis magis quam sola fama non sufficiat. solo glo. nota tangit intellectum huius. c. in quibus locis p. in vero nominatione. et in vero donatione. et in vero fama. et in vero uxore. et in vero probat. hunc nullibi iudicio meo declarat pfecte intellectum huius. c. nam in vero nominatione. solū dicit quod noīatio presumptionem inducit sed non probatōnes. In vero donatione. dicit quod instrumentum donatiōnis ppter nuptias inducebat presumptionem. hunc non plene probabat quod non fuit factum super matrimonio p. l. neque sine nuptiis. C. de nupt. // In vero si famam. dicit quod fama p. se plene non probat sed cum alijs administrulis seu presumptōibus valet quia que non plunt singula. et. hunc non ex

primit qualia debent esse alia administrula seu presumptiones. In vero uxorem. dicit quod sola cohabitatio non probat matrimonium. In vero probat. dicit quod fama cum alijs sufficit hic etiam fine illo instrumento sed non dicit cum quibus alijs forte habuit respectum ad cohabitationem et delationem. Alii ei hic non allegabant ppter instrumentum. Notatio vero hic non probatur exempla instrumenti et vero glosator magis in ista gl. quod in qualibet alia animu suu exprimere. hunc certe si hunc intellectum habuit non recte sensit. p. quod hec lectura non significat litterae que hanc ponat in si. vobis probat. non enim per hoc intendit excludere totaliter probationem instrumenti hunc innuit quod tunc maxime est attendendum si fuit pfectum ab eo qui suu officium consuevit diligenter exercere. // Itē non vero vera in se ut sola coabitatio cum fama sufficiat quod ex hoc sequeret quod sola fama p. se sufficeret cum coabitatio nihil probet. Itē enim probatōnes nimis fragiles ad tantum negotium probantur et nullibi hoc probatur immo ut dixi hec lata in si. innuit etiam cum ponderat instrumentum. et hunc ad ipsum intellectum quem sentit glosa. sed eam saluando posset dici quod poterat ultra famam coabitationem diutinam nominationem singulariter delationem annuli et hec satius videtur sufficere sine alio instrumento ut ex quod dicendum patebit. // Secundus intellectus colligit ex dictis Inno. qui dicit quod hanc famam plurimum adiuvet tamen p. ea non iudicaret minzionis sed ppter instrumentum quo continet donatio ppter nuptias in quo seco iudicantes nominauerunt. Donatio ei ppter nuptias locum non habet nisi ubi est minzionis. de dona. post diuorum. resti. nisi necesse. Nec ob. quod obiectebat instrumentum in frumento acceptum quod hunc non probabat nec presumebat ex quo notarii consueverunt suu officium fideliter exercere hoc enim limitat secundum alios et hinc hanc est ut instrumentum dotis et donatiōnis ppter nuptias probat minzionis sed non agit de iudicio alterius matrimonij. als secundum vero ba sunt necessaria ad contractum matrimonij exprimita et sensus de sententi. de sp. tue. // Extraitem primo hunc intellectum anteque descendamus ad alios. Hosti. dicit quod p. se solū instrumentum dotis vel donatiōnis ppter nuptias non probat matrimonium etiam si nominarent se ibi iudicantes allegant. I. neque sine nuptiis quā allegat hic glo. que itē in hoc tenuit id do. an. hic. // Non ob. l. optimā. C. de stra. et cōstipu. ubi dicit quod si in stipulatione dicitur quod seruus titulus fuit stipulatus. et. quod p. hec veroba enunciatio sua ex quo sunt necessaria ad stipulatiōnem actum probat illum esse seruū titulus. nam hanc est illa verba enunciatio probant enunciatum solum quo ad probandum de quo principaliter agit cum actus non possit subsistere sine enunciato. secundum si simpliciter de enunciato ageret. unde ibi probatur quod sit seruus per illa verba enunciatio quo ad.

validitatē stipulatōis cū sine h̄ non valeret
stipulatio. sec⁹ si ageret de seruitute ad aliū
effectū vt hic & dicit q̄ hec ē solēnit̄ limitatō
ad illā.l.optimaz.h̄ certe ego allego glo.in.v.
& seruū.que apte hoc vult & sic intelligit et re-
stringit illā.l.p.l.cum aliquis.¶. de iure deli-
vbi v̄r h̄ pbari. ¶ Sed adnerte q̄ bal.i auē.
si quis in aliquo documēto.¶. de eden.refe-
rens dictū Inno.hic dicit q̄ tex.sin.v̄r i oppo-
sitū in auē. vt fra.fi.¶. illud quoq̄.iurta prici-
piū.vbi dicit apte pbari q̄ p inst̄m donatio-
nis ppter nuptias iſinuatū pbaf m̄rimoniū
h̄ ipse reducit ad ocordiā q̄ in piudiciū ptiuz
inter quas conficit inst̄m pbaf tale inst̄m
m̄rimoniū vt in palle. auē. s̄ in piudiciū ali/
orū nō & sic peccat dictū Inno.h̄ certe hoc vo-
luit i limitatōe quaz postea fecit. & hāc opioz
bal.v̄r sequi do.¶. Tar.h̄ hec opio nūq̄ mihi
placuit imo de directo otra eā v̄r tex. h̄ quez
isti reuerentia eoz salua nō videt pōderasse.
nā hic nō agebat de piudicio alteri⁹ m̄rimo-
ni⁹ & currebat non solū tale inst̄m h̄ etiam
diutina cohabitato & annuli delatio & tñ pa-
pa nō fuit otent⁹ his pbafonib⁹. h̄ dixit attē-
dendā etiā famā vicinie si enī simpls p tale i
strumētuz pbaret m̄rimoniū papa mādasser
absq̄ alia pbatione illaz cogi.¶. Item in fi.tex.
apte inuit q̄ tale inst̄m solū adminiculetur
pserci si ē oſectū ab eo qui officiū suū diligēt
exercebat.nec valet si dicat q̄ inst̄m hic erat
viciōsū q̄r hoc fuit falsum. fuit enī allegatio
ptis vt.¶. dīrī si enī fuisset vez nō preſtitissēt
adminiculū nec fama aliquid probaret cuž
presumeretur oita ex falſo inst̄ro & reprobatō
vt legit & nō.in simili in.c.inter dilectos. d̄ fi.
instr. vñ ratione fraudis adhibite fuisset pre-
sumptuz otra m̄rimoniū qđ tñ non fit vt hic
patet & qđ de iure non pbet cuž p̄cipaliter
agit de m̄rimonio ē ter.iūcta gl.ij.in d.l.neq̄
ſine nuptijs. & in v.l.cum aliquis iūcta glo
in dictā.l.optimā ad auē. vt fra.fi. Bendeo q̄
non probet id ad qđ inducitur si bene ponde-
retur ibi enī soluz probat m̄rimoniū quo ad
donationez ppter nuptias & sic respectu eius
qđ p̄cipaliter oſinet in inst̄ro & hoc negat
nemo cū tex.fit iū d.l.optimaz. & d.l.cū aliq̄s.
non aut̄ probat ibi m̄rimoniū p̄cipalit cū
non ageret ibi de m̄rimonio & q̄ hoc fit d̄ mē
te illi⁹ tex. p̄. pt̄ ex rubro illi⁹ auē.nā ibi tra-
datur solūmō de mō iſinuantī donatōnes
& ipsas oſequendi soluto m̄rimonio vnde in
rubro non ponit d̄ mō probandi m̄rimoniū
h̄ poti⁹ ponitur in auē. qūo na.eff.le.h̄.q̄m et
nigrū dēt ouenire rubro vt nō.in.c. tibi qui.
de R.p.li.vi. & in.c.si ſuper grā.de offi.dele.e.li
¶ Item hoc p̄ez ex p̄cipio.h̄ illud quoq̄.de
cui⁹ mēte v̄r q̄ mēs impatoris fuit ibi oſule

¶ prouidere mulierib⁹ ne instris cōfeditis sup
donatione ppter nuptias pōtis mulier non
valeat osequi donatōnē ppter nuptias pōtis ei
ibi ex h̄-se. vñ ibi pbat m̄rimoniūz q ad h̄ vt
poss⁹ osequi donatōnē soluto m̄rimonio seu
ad alii effectū dū agit de ipsa donatōne. si ei
ibi ageret p̄cipaliter d̄ m̄rimonio ipator n̄
osluisset mulierib⁹ vt faceret insinuari istru
menta dōaſ. h̄ poti⁹ vt faceret recipi testes
qui interfuerūt ad perpetuā rei mēoriā vt in
c. significauit. i. in c. alberic⁹. de testi. Tertiū
intellectū sentit idē Inn. q dixit h̄ eē notādū
diligent q̄ si aliq̄s petat aliquā i vroxē i pro
bat q̄ p x. annos simul cohabitauerūt et fama
vicinie h̄ q̄ eā tenuit vt vroxē obtiebit nul
la ei eque pbatio ē ita bona i his sicut fama
vicinie i h̄ dicit fort⁹ pcedere si a gaſ posses
sorio ad restitutōnē possessionis vroxis vult
ei i effectu q̄ rā respectu possessori q̄ petitorū
sufficiat pbare duo. s. cohabitationē p decē
niū i famā vicinie qđ eā tenebat vt vroxē et
p idem ptitatē rōnis. idē putat dicēdū i m̄ri
monio spūali q̄ si diu q̄s stetit i aliq̄ ecclēsia
vt cleric⁹ vel vt rector i pbat p famā vicinie
q̄ ita sit q̄ n̄ solū iudicabit p eo i possessione
h̄ etiā in petitorio ar. S. eo. qr vīſile. Et si con
trariuz dicereſ sequeret magna absurditas
q̄ oportereſ semp quoſcūq̄ h̄re paratas pro
bationes de sua canonica institutione. h̄ ab
h̄ intellectū recedit finaliter Inn. dices hāc
absurditatē admittēdaz ne sequatur maior
absurditas. naſ sequeret fm̄ predicta q̄ si q̄s
probaret se domū vel possessionem aliquam
tanq̄ suā aliquāto tpe possedisse i super hoc
haberet famā vicinie obtineret etiā i petitorū
qđ oſtat oīo falsū esse fm̄ enī cum habeat
necesse titulū titulū probare atq̄ dñiū. l. in re
ff. de rei vendi. i. C. e. l. fi. quare concludit q̄
petenti ecclēſia vel mulierem non sufficit pro
bare possessionē vel administrationem etiā
cum fama vicinie nī ſi aliud probet alioq̄n
iſ qui ipetitur absoluetur. C. de proba. actor
hosti. circa hoc multū instat i ocluſio sua est
q̄ hoc vltimū dictum Inn. procedere pōt in
domo. possessione i h̄modi reb⁹ prophanis.
h̄ in ecclēſia i vroxē procedat primū dictum
Rō diuerſitatis posset reddi fm̄ enī qr in re
bus priuatis iudices i superiores nō solent
iquirere quale ius habēat i illis possessores
imo qñq̄ propriū dñi negligunt. h̄ in ecclēſia
i vroxē aliud est. nam iudices ecclēſiastici so
lent d̄ his ex officio iquirere nec oſanguinei
solent pati vt eoꝝ oſanguinea teneat ve
con
cubina ſaltem a pari vel inferiori. arg. de re
iudi. oſanguinei. nec subtīlē ſolēt ei qui non
hēt titulū libenter obedire. ideoq̄ dicit q̄ ex
ſola possessione tpaſiū possessionū etiā cum

fama vicinie nō potest ita presumi pro posse
sessoire sicut in ecclesia et uxore. i illis népe ve
risibile est quod si quis ecclesiam ut rector vel mulie
re ut marie lōgo tpe tenerit in ea ius habe
at dicit tādem in talibus distinguēd utrum
factū sit oīno recens satis et in h̄ casu habet
locū dicū Inno. i qd statū dicā fm eū vel sic
antiquū nimis et pcedit dicū hosti. S. recita
tū. qd aut in h̄ casu dicā satis recens v̄lans
tiquū arbitrio boni iudicis fm varijs circū
statios dicit reliquē ar. in. c. de cauſis. te oī
delega. et remittit ad id qd de tribus et x. an
nis nō. in. l. si filius. in. i. glo. C. de peti. here.
dicit tū qd qd uis presumit pro illo qd diu ecclaz
possevit si tū ostaret de iurisōe vel alio vici
oso igs̄s̄ cōo poterit remoueri ad hoc qd le
et nō. i. c. dilecto. de preben. T. In alia pte ter.
dicit hosti. qd fama cū his duob⁹ qd in eodem
paphide vel incisorio secū om̄edit sicut uxore
sourit ad ecclesiam mittit. in lecto suo recipit
matrimoniu p̄suptuz inducūt qd vero tenet
illam ut acillam vestit v̄lib⁹ vestibus mittit
ad aquā. Lectū h̄z segatū ad quē declinat qd
plz nō ipa vero ad suū venit tūc p̄sumit sui
prū. xxx. q. v. aliter. et fm h̄ dicit qd magis qd
ponit in ter. stat operatiue. cū enī i his mi
tū op̄t fama. S. c. prox. vult hic ter. eam ma
gis. i. pre ceteris oīderātā quasi dicat fm eū
evidētior est hec probatio qd probatio insī
q̄uis et illō coadiuuet vt i fi. et v̄r hosti. velle
predicta pcedere eriā in facto recēti h̄ marie
dicit pcedere in facto antiquo. T. Ex his dicā.
ego colligo qrtū itellectū qd fama vicinie sup
m̄rimoniū cū p̄dictis administriculis pbat m̄ri
moniu qd aut hic dī de insīto nō est necāru
qd p̄derat tāq̄ administriculas vñ sufficiūt ad
minicula alia p̄dicta loco hui⁹ et sic declarat
hūc quartū itellectū do. anto. dicit qd si pbāt
hec copulatiue. s. qd eā tractauit in adib⁹ p̄ticu
larib⁹ vt uxore et qd h̄ hēat cōis opio et fama
vicinie idubitāt pcedit dicū hosti. h̄ l̄a ista
pbat pl⁹ fm eū vīz qd si sola fama vicinie hēt
h̄ qd eā tractauerat vt uxore i p̄tclarib⁹ p̄ or
cionabilib⁹ uxori qd ocluvit m̄rimoniū p̄sūtū
qd dicit nō. et h̄ dicit satis pcedē qd traſat
suit lōgi t̄pis vt decēnū vt pbat l̄a. et sic dī
hic casū in quo fama obtinet locū plene p̄ba
tiōis qd pbat tractatuz in p̄tclarib⁹ ad m̄ri
moniu et tractatus pbat m̄rimoniū hec sūt
vba sua formalia. T. Ex qd p̄t elici qui⁹ in
tellectū h̄ p̄fecto hic itellectus n̄llo mō est ver
si intelligit qd sola fama etiā de p̄tclarib⁹ acti
bus p̄orionabilib⁹ m̄rimoniū probat ipsū
m̄rimoniū vt verba sua sonare vīdet naz re
S. dīri ter. req̄rit famā p̄ ceteri non aut qd sola
fama probet vt ip̄semet do. ant. v̄r velle hic i
alio mēbro bñ aut pbet hec l̄a qd fama p̄ ce

teris valet nō solum qd est de m̄rimoniio sev
etiās̄ ē de adib⁹ p̄ticularib⁹ p̄orionalib⁹
m̄rimoniio requirāt tam alia administricula ve
hic erāt de quib⁹. S. et sic habes dicta aliorū
ordinata que hic sfuse p̄ alios recitant. T.
Ego dico sic qd aut querit nunquid sola no
minatio. i. qd nomiabant se dīges p̄bet ma
trimoniū. et dico qd nō siue noīatio fit facta in
instīto ut hic inducēdo vt. S. siue fit facta ore
proprio qd sepe fornicatores siue adulteri ad
pallandum delictum appellant se coniuges
vt nō. Inno. in. c. ex parte. de resti. spo. et v̄r p
bari in. l. nō nudis. et in. l. nō epistolis. C. de
proba. T. Aut querit nūquid sola cohabita
tio sufficiat et dicendū etiā qd non vt hic et in
d. c. aliter. xxx. q. v. Aut querit de instīto cōse
do super dote vel donatione ppter nupciās
et dicendū qd plene nō pbat vt hic et. S. plene
dīxi. Idē dicendū de sola fama quia illa regu
lariter nō probat ea que sunt grauis prei
dīch vt. S. dīxi. et plene in. c. veniens. i. S. de te
sti. quod pbat hic inducendo vt. S. Aut prob
atur fama vicinie et tractatus m̄rimoniales.
s. qd eam tenebat et tractabat in omnib⁹ vt v̄r
orem hosti. et Do. Anto. dicunt hec sufficere
qd nō do. anto. v̄r. hoc p̄ intubitato h̄fe vt
p̄ ex predītis. Ego puto ista sola non sufficere
in fcō recenti qd fama plene non probat
illa vero administricula oīernūt poti⁹ possessio
nem qd p̄petratet et matrimoniu debet vere
pbari. cum nō sit vīsimile qd fuerit clamdesti
nuz facit. c. ex transmissa. et c. ex pte. de resti.
spo. nec iste pbationes fame et tractatus ad
mittunt in fcō p̄prio qd pbationes debet eē
clare ex quo factū sui natura est pbabile. vt
nō. Inno. in. c. venies. de v̄. signi. lib. vi. facit
c. in p̄stia. de proba. naz et dominū rei p̄pha
ne vbi non agit de tanto p̄iudicio non pbāt
ur p̄ famā et huiusmōi actus vt dīxi post do
de rota. in. c. cuz ad sedē. de resti. spo. et sequit
ibi do. anto. fortius nō debet sufficere in cān
nostro vbi agit de maxio p̄iudicio. ar. c. vbi
periculū. de elect. li. vi. T. Non ob. iste ter. qd
ultra famā hic erat diutina cohabitatio. s. r.
anno p̄ et instrumētū donatiōis ppter nupti
as et anūli delatio et qd qd mulier niteret has
p̄sumptiones infringere nō tū pbauit et idē
puto et fortius in m̄rimoniio spūali vt illa duo
sola nō sufficient p̄sertim cū fama facile orī
et possessione et prelati hodie sunt multū ne
gligentes ad inquirendū et sic sto cū Innocl.
nisi alia administricula oīcurrant. T. Unde dico
ponēdo vez intellectū hui⁹. c. qd solum pbat
qd diutina cohabitatio puta. x. anno p̄ cuz fa
ma nō solū de m̄rimoniio h̄ etiā de tractib⁹ m̄rio
nialibus vna cum alijs administriculis plene
probat matrimoniu nec curo an concurrat

*Adulteri ad pallandum delictum
appellant se coniuges.*

instrumentū dotale vel nō qr hie ponderat tā
q̄ administrālās nec multū considerat vt patz
in tex.in b̄si.presertī. et sic idē dico si cesseret in/
strūm & succedat aliud administrālū ar in.c.cū
causā.de pbatl. et p hoc puto q̄ si probat diu
tina cohabitatio & fama de m̄rimoniō ac per
testes pbēt actus p̄ticularēs m̄rimoniū putat
qr eā in ledō tabula seu mēsa & alijs cōibus
tractabat vt vxorē q̄ satis pbēt m̄rimoniūz
absq̄ alijs administrālīs & sic pbatio actuūz
p̄ticularū succedat loco instrū de quo h̄ nam
h̄ nō pbant vere illi act̄ p̄ticularēs h̄ soluz p
famā merito p̄dērāt etiā administrālū iſtrīs
& idē dicēdū iſ lib̄ administrālīs & p̄t hec h̄ es
clarū intellectū h̄.c. **T** Sed circa p̄dicta q̄ro
quid si quis petit aliquam i vxorem & nihil
pbaf de fama h̄ soluz p duos vel tres testes
pbaf q̄ vir cū muliere iacuit & stetit volens
vel intēdēs querere possessionē iuris v̄l v̄n/
culi m̄rimonialīs & mulier h̄ idē sciebat & in
tēdebat qd̄ vir Inno.dicit q̄ iter tales iudicabat
m̄rimoniu. & si spoliatio iteruenerit est
restitutio fiēda. et q̄q̄ Inno.h̄ dixerit sub du
bio forte hosti.tn oīno putat h̄ sufficere q̄ ad
probationē veritatis m̄rimoniu dūmō habe
ant intentionē istā & expresserit coram testib⁹
al nō prodesset volūtas mēte retēta.l.si repe
tendī. **T** de ordī. ob eau. nec testes possēt sup
ea dponere qr nō possūt diuinare i.c. vt n̄m.
de ec.benefi. nec possūt deponere nisi d̄ his q̄
in eorū presentia gesta sunt.iij.q.it.testes. **T**
Ex his infert q̄ m̄rimoniu p̄t contrahi sine
verbis etiā inter eos qui sari p̄nt & ex illa.q̄
dependet ista.ideo de hac mitto te ad ea que
plene nō.in.c.tue.d̄ spō. **O**ppo.veniēdo ad
glo. & videtur q̄ huic mulieri cōpetebat alia
exceptio v̄lra enumeratas in tex. videlicet
q̄ vir erat seruus vt in.c. proposuit. de con
iugio ser.solo strarīum procederet si ignorā/
ter habicasset cum eo h̄ hic sciebat illū esse ser
uū & sic non obstat strariū vt in.c. proposuit
& in.c.si.eo.ti. & hoc voluit in effectu glo.i. **T**
Oppo. z° cōtra ter. & vide q̄ iste seruus non
poterat istam mulierez vendicare qr rei ven
dicatio cōpetit dñi rei ratione dñij.l.in rem.
ff.de rei ven.h̄ marū non habet dñiūz i vxo
rē.tn quia ē libera. tn qr dñi lotia h̄uane & di
uine domus. ff.de ritu.nup.l.i.nō.glo.xxvij.
q.n.in prin.facit xxvij.q.v.c.si. So.glo.ij.me
tu contrarij vt arbitror exponit h̄.vendicās
.i.eaz petnt in suam vxorem quasi sentiat q̄
non p̄rie vendicabat. Inno.capit illud ver
bum p̄rie dicens q̄ maritus vēdicat vxorē
nō p̄rie simpliciter h̄ adiecta cā de iure cano
nico sicut filius petit p̄ rei vendicationē ad
iecta cā de iure quīritū.i.romanorūz. **M**duer
te respectu filij vide glo.satis plenam in.c.h.

de quer.infī.respectu vxoris vide Jo.an.i ad
di.spe.sup ti qui si sunt legi.vbi post Ros.di
cit q̄ mulier nō ē in p̄tate viri iurl.romano h̄
in officio vt.l.assidu. **T** qui po.in p̄ig.ha. et
sic nō vēdicat eam p̄rie h̄ agit interdicto de
vxore exhibēda si ab alio detinet vel p̄ utile
interdictū de libero hoīe exhibendo si ab alio
si detinet.si aut̄ sui trouershā vxor facit petīt
officio iudicis. **T** de instī. & substī.l. rep̄hēdē
da.dicit etiā ibi Jo.an.q̄ officiū iudicis sug
reintegratione possessionis m̄rimonij p̄t iplo/
rari etiā i foro seculari dūmodo nō disputet
de titulo m̄rimoniali seu d̄ sba viculi qd̄ idē
est oī tñ casu p̄t agi corā iudice ecclesiastico
vt in.c.nō est.j.de spō. **S**i aut̄ vxor eēt i p̄tate
viri vt ē iurl lōbardoꝝ bñ possz vēdicari fm
eu & sic cū eo trāst̄ simplr do.an.vide vt clari
us habeas h̄ac māz.rei vēdicatio p̄rie non
opetit nisi ei q̄ acquisiuit dñiū de iure gētiū
aut iure ciuili vt dicit tex.i dīcta.l.i rem.i p̄n
ff.de rei vēdi.vñ liberas psonas p̄ h̄ac adōz
vēdicare non possum. Iz sine i p̄tate n̄ra nisi
adiecta cā illi iurl. quo sūt i p̄tate n̄ra. nam
p̄ adiectōne illius cause restrīgit vendicatō
vt nō denotat simplr dñiū h̄ p̄tate opetentez
iure expresso vñ p̄t pater vendicare filiū ad
iecto iure romanox qr illo iure fuit introdu
cta patria ptas instī.de pa.po. h̄.ius. **S**odem
mō p̄t abbas vēdicare monachū suū & pla/
tus clericū suū adiecta cā de iure canonico.
sicut ciuitas vendicat ciuē suū adiecta cā de
iure ciuili.l.de iure.ff.ad municip. & sic de fili
hic legit & nō.in.l.i.h̄.per h̄ac.ff.de rei vendi
T Ad p̄positū ergo inferēdo si vxor ell̄ i p̄tate
mariti aliquo iure tunc possz vendicari adie
cta cā illi iurl. **T** De iure aut̄ ciuili non ē in
p̄tate mariti h̄ sui patris si vxor nō ē emanci
pata nisi quo ad d̄bitū carnis & quo ad ope
randū qr operat ad lucrū mariti veē tex.cū
glo.in.l.si vxorem. **T** de contī.inser. &.l.sicut
patron⁹.ff.de ope.l.i. & vide de hoc qd̄ latius
dixi in.c.lras. de resti.spō. **T** De iure etiā ca
nonico non repit in p̄tate mariti īmo quo
ad debitū carnis non iudicant ad iparia vt
in.c.gaudem⁹.de diuoz. Itēz vxor p̄t petere
mariti sibi adiudicari vt legit & nō. in.c.i.de
ordī.ogni. & vterq̄ possidetur ab alio ita q̄ ē
reciproca possessio inter eos vt in.c. ex trans
missa. &c.lras.de resti spol. h̄ cōsidero q̄ licet
vtrō q̄ iure nō reperiatur vxor in p̄tate mari
ti sicut filius in p̄tate patris tn ex quadā lar
ga p̄tate & rōe seruitiū uxori ē sub p̄tate mari
ti iure diuino & canonico nā ut h̄ p̄ li.genēs
Deūs dixit ad mulierē post peccatū in dolo
re paries filios & sub uiri p̄tate eris. **E**t in
canone dicit mulier nō h̄et p̄tate sui corpis
h̄ maritus. nec marit⁹ h̄ p̄tate sui corpis h̄

vror et originaliter sunt vba apli ut in.c. nō debet de cōlang. et affi. ē ter. in.c. diuersis. de coha. cle. et mulie. et alibi dī q̄ vror ē s̄b dñio viri et pene ei' famula ut in.c. cū hec imago. et c. mulierē. xxxij. q.v. ad idem. c. lras. et qd ibi nō. de resti. spo. quare rōe hui' sc̄ieciōis et ser uic̄i puto firmiter maritū posse vēdicare vx ore adiecta cā de iure diuino et canonico si cut ciuitas rōne seruitioꝝ vēdicat suū ciuitē et dñs vēdicat colonū et ascripticiū ut nō. gl in.l.i. prealle. nā magis v̄r astrida vror mari to et fortiori vinculo q̄ ciuis ciuitati et idem puto dicendū in vroxore respedu mariti ut pos sit illū vēdicare eod mō. nā tenet vror assiste re marito et eu alimentare et mutuo sibi fui re. vnde dicit deus vt h̄ genef. p̄li. ppter h̄ homo relinquer patreꝝ et matre et adherebit vrori et erūt duo in carne una transumptie h̄ in.c.i. xxv. q.x. et in.c.vno. de voto li. vi. et in euangelio dixit saluator nō licet viro dimic tere vrorē suā quacūq; de cā excepta fornica tione et trāsumptiue h̄ in.c.fī. de iugis. lepro Si ergo eā dimittit et sibi n̄ adheret iuxta p̄ce p̄tū dñicū et canonicū poterit eā vēdicare ad iecta cā de iure diuino et canonico et pro hoc dicātū. c. nō debet. vbi dicit q̄ vir nō habet po testatē sui corporis h̄ vror et facit. c. oēs cau s̄tiones. xxxij. q.vij. vbi dicit q̄ apli iugis sar cinā p̄siderātes tixerūt si talis est cā viri ad vrorē iā nō expedit nubere. Itē v̄dem q̄ v̄l q̄ agit possessorio et petitorio ora reliquū ve hic et in d.c.i. de ordi. cognit. et in.c.lras. et c. ex questione. de resti. spo. et p̄ hoc saluo h̄c ter. et filies in quibꝝ dī q̄ marit⁹ vendicat vrox rem et econtra qd diligenter nō. qz nemo ista aperit. et aduertendū q̄ l̄ possit eā vēdicare nō tñ p̄ h̄ cessant alia remedia ut interdictū de vroxore exhibēda vel iudicis officiū sicut dicim⁹ in p̄ respectu filij ut d.l.i. p̄fit cīz multa remedia fili occurtere. l. qui otiēs. ff. de acti. et ob li. et qd nō. Inno. in.c. audim⁹. de collu. et hoc iudicis officiū est fm ius nō aut̄ exordinari um ora ius sicut illud p̄ qd petit reslō in in tegrū qd nō p̄t̄ occurtere regulariter cum re medio ordinario ut in.l. in cāe. ff. de mino. et sic soluīt oratriū illi⁹. l. ut nō. glo. et bar. in d.l i. qd nō. idē in fili vult Jo. an. in.c. nō solū. de apel. li. vi. et interdictū p̄prie nō op̄petit nisi qñ ab alio detinet qz interdictū dat̄ inter tuos videlicet inter agentē et eī qui detinet ut eū exhibeat officiū iudicis qñ a nemine detine tur nā nō p̄t̄ h̄ cāu p̄prie agi interdicto de vrox ore exhibēda qz nō est ad quē dirigat potēit etiā agi rei vēdicatione ut dixi ut hic et d.c.i de ordi.ogni. Et p̄ hec habes satis bene ma teriaz declaratā marie tu canonista. et nō. ex preallegato visto Jo. an. q̄ de re spūali ut est

matrimoniu p̄t̄ agi possessorio coraz iudice seculari aduersus laicū ex quo nō negat ma trimoniū vide qd dixi in.c. cū sit gnale. de fo spe. c. lras. de iura. calū. ¶ Aliie gl. sunt. S. ex pedite v̄sq; ad glo. q̄ est in.b. domin⁹. illa col ligit aliquos casus in quibus dñs fraudat seruo s̄ p̄ h̄ nō declarat ter. in eo q̄ dicit mulierē allegasse instrūm viciōsuz ut seruo domi min⁹ frauderet. ¶ Quero igit in q̄ dñs frau dat ex m̄rimoniō stracto p̄ seruū cū ter. in.c. i. de iū. seruo. dicat q̄ nihilomin⁹ serui tenet dñs ad debita seruitia. dicit Hoff. et Ala. q̄ forte i. instrō dicebat q̄ dñs oſenserat. dic clarius q̄ dñs fraudat seruo in multis casibꝝ et inter ceteros ē iste q̄ si dñs oſtituit dotem. vel donationē ppter nupcias ancille vel ser uo v̄r ei oſferre libertatē vt. l.i. C. de ser. fugi. et in.l.i. sed t̄li quis hōi. C. de lati. li. coll. qz hec nō fiunt nisi inter liberos. et forte idē dicendū qñ dñi sunt p̄ntes et tacent ar. c. si ser uis sc̄iēte liūn. di. ad idē qd h̄ i auē. de nup. q̄ si bo ab inicio. vbi dī q̄ si dñs tradit ancil lam vel seruū m̄rimoniō ut liberā seu libez qz nullā mentionē fecit de seruitute eripit fuus seu fua de fuitute dicebat ergo mulier istud instrumentū ad hoc fraudulētū qz forte frau dulenter liebat in eo mētio de oſensu dñi vt sic oſequere libertatē h̄ h̄ nō pbauit. Ex his habes declaratos duos cāus positos i. hac glo. ali⁹ est in.c. licet. de iū. seruo. dic ut ibi. ¶ Quare ē in auē. que oſti. li. a. pa. po. circa p̄ncipiū. vbi dī q̄ si p̄ntē dñio seru⁹ oſequitur miliciā vel alia dignitatē ab imperio oſequi tur libertatē. ¶ Sunt et alii cāus et̄ glo. q̄ s non expedit prosequi. ¶ Quero qz hic p̄t̄ de ratur delatio anuli quid significat ipsi⁹ datō glo. in.b. anulos. Rmt ut p̄t̄ in ea. ¶ Tu ad uerte q̄ qñq; pbatur q̄ vir dedit anulū mulieri. qñq; q̄ mulier portabat anulū. p̄cāu dī cēdū ut plene le. et nō. in.c.fī. de despō. impu. et vide bo. glo. in.c. tenor. de re iudi. et i. c. no strates. xx. q.v. et in hoc varie sunt op̄des. et credo q̄ in hoc standū sit oſuetudini. nā in aliquibus p̄t̄ dat̄ tpe sponsalia et tūc in dubio significabit sponsalia. in alijs dat̄ tpe matrimonij et tūc significabit m̄rimoniū. hec enī signa dubia declarant̄ loci oſuetudine ar. in.l. q̄ si nolit. q̄ quia assidua. ff. de edi. edic et in.l. si seru⁹ plurū. de lega. i. et in.c. ex littre ris. de spōsa. et in.l. nemo ē qui nesciat. et qd ibi nō. ff. de duo. re. et sic intellige glo. in.c. fe mine. xx. q.v. Aut nō apparet d̄ oſuetudine et hoc dupliciter. qñq; enī nō apparet de con suetudine quasi dicat vario mō obseruatuz est in loco et tūc p̄cise nō pbat matrimoniuꝝ vel spōsalia qz pbatio et dubia ut hic et in c. in p̄ntia. de probad. Qñq; nil probatur de

sueudine et tunc aut anul' fuit simpliciter dat mulier et presumit donatio arg. in. l. q. sponse .
C. de dona. an nup. Aut vir posuit mulier in dígito et presumit mrimoniū hec enī videt plumpio iuris. vt in. d. c. feie. vbi dī q. anulus ponit i dígito mulier. ad designandū q. eōp corda iungunt. rē. qd nō sit p. spōsalia. nam cōiunctio cordiū designat sensū de plenti et in h̄ casu intelligo glo. in. c. tenor. de re iudi. hec bānisi alie plecture sint i oppositū. nā iur. psumptio facilit tollit p. plecturas ut legit et nō. in. c. requisti. d. testa. matre iuncta glo. in. bō presumit et iste nō est casus nī qd hic non pba bat q. vir iste iposuiss anulū mulieri h̄ q. dū taxat mulier deferebat anulū et sic frusta in h̄ glo. posuit illā considerationē.
Venio ad 2^m principale mēbz. s. qn̄ solū pbatur q. mulier deferebat anulū et iste ē p. prie casus nosler in q. puto dicēdū q. aut sole mulieres iugate deferunt anulos ita q. alis non pmittit et tūc si mulier cohabitās viro porrat anulum tūc satis idubio psumā mrimoniū qz aut vir iposuit sibi et habeo ppositum p. supradicta
Aut mulier assumpti ex se viro videte et nō tradicēt et presumit q. voluerunt cōtrahere mrimoniū sicut dicim⁹ in nouicia que ingredit se adibus pcessarū ex hoc enī videt psite et inducit pcessio tacita ut in. c. vidua de regula. et nō. in. c. h̄. de testa. ad idē. c. dilecto et qd ibi nō. de preben. et in. c. cū. M. de osti. p. videa pcedunt nisi alie plecture resistat vt. S. dixi ar. c. l. as. j. eo. Aut non pbat q. sole iugate defert et facit tale q. iudiciū h̄ nō p. babit mrimoniū qz cōiter dlatio anuli equi uocat ad plura. nā quād oqz designat matri moniū ut in. d. c. semie. qn̄ qz est signū venditionis panis ut hic. qn̄ qz est signū dignitatis a ec̄ lenitatis ut in. c. clericī de vi. et ho. qn̄ qz designat iuesturā ut in. c. exore. de his q. sunt a ma. par. capli. qn̄ qz est signū libertatis. ut in. l. h̄. C. de iu. anu. au. et sic nō pbat pscise alterū qz nō pbat hoc esse qd ab h̄ cōtingit ab esse in. c. h̄. de transla. p. la. et in. l. neqz naturales. C. de pbat. Ultio opo. vñ enī q. sola cohabitatio sufficiat ad pbacōez mrimoniū vt i. l. libere. de ritu. nup. Soluit gl. i. bō vto re qz illō pcedit de iure ciuili. sec⁹ de iure canonico. vt hic et in. d. c. aliter. Min. dicit q. etiā de iure ciuili non probatur hodie mrimoniū per solam cohabitacionē ut in. au. qui. mo. nā. effi. le. h̄. quoniā. coll. vi. vbi dicit q. pbari debet q. cohabiterunt ut vir et vto et per illam au. dicit corrigi. l. in libere. prealle. et quicquid sit in hoc standū est iuri canonico. in. c. penul. et vlti. et qd ibi nō. de secū. nup. Alie glo. sunt. S. declarare.

Pitteris Casus. Per violen- tam psumptionem pbatur carnis copula. Tōis diuino z̄ ibi pulationi. Nō p̄ q. mrimoniū pōt separari quo ad thoz rōne fornicationis Iz fornicatio non p̄bet apte p. testes nec p. confessio nem mulieris iculpate sufficiūt enī violente psumptiones vt hic. Nō z̄ iuncta glo. h̄. q. vbi actus non pōt direcēt pbari p. sensū sufficit testes deponeze sup actib⁹ p. inquis dum tamē adiūciūt se credere ita esse. et sic nō casū in q. valz testimonii d. credulitate qn. s. ē iūdūtum actib⁹ p. inquis rei pbande et vide circa hoc qd dixi in. c. quotiens. S. de testi. Et nō q. ad pbandā fornicationem nō ē necesse deponere q. viderūt testes virū et mulierē sūt cōmissentes h̄ satis ē deponere sup nuditate et solitudine loci. Nō q. suspicio seu psumptio violēta sufficit ad ferendā sniaz etiā agit de crīmē ciuilē et vide in hoc qd pleni⁹ dixi in. c. tertio loco. de pba. et nō q. suspicio sumit qn̄ qz p. psumptione vide qd dixi in. c. quāto. S. eo. Nō q. sufficit dictū testis cōcludere psumptiuē qn̄ psumptio est violenta et iuridica ad h̄ qd nō. Bar. in. l. i. ff. si cer. pe.
Trē nō q. vbi er eodē factō surgūt duo delicta q. h̄t sc. vt spēs separate pōt q. de vtoqz puniri. nā ppter adulteriū sepatur hic matrimoniū q. ad thoz et ppter crīmē incest⁹ puaſ mulier facultate cōtrahendi mrimoniū ad h̄. l. si adulteriū cum incestu. ff. de adulte. vide plene p. Bar. in. l. senat⁹. ff. de accusa. et p. Jo. an. in addi. spe de homi. post prin. et sic limita glo. in. c. b. g. inibus. xxvij. q. i. Et ex hoc et ext. nō q. incestuosus priuat spe cōtrahendi mrimoniū etiā adū fuerit ciuilē. et nō hoc ultimū videt enī q. ista sit ipo iure pena delicti qualiterqz de eo cōstet arg. hic et in. c. si quis sponsam. xxvij. q. i. Opo. et videt q. ppter incestum vel aliud quodcūqz delictum non sepatur mrimoniū iam tradū maxime carnali copula cōlūmatū. vt in. c. h̄. qui vto res. et in. c. h̄. qui matrimoniū. xxxij. q. vij. Hlo. i. metu cōtaris dicit q. hic perebatur se pari quo ad thoz et sic videt q. hic agebat ciuiliter qd pbat lra dum dicit qd petebat se pari. rē. Ex quo dicendū q. verbū excusatores in lra posituz stat im. p. prie vñ expone fm. Jo. an. i. procuratores mariti et psecutores accusationis iam facte ab ipo ciuiliter als procuratores non potuissent iteruenire in. c. tue de procu. et. c. veniens. de accusa. nec etiā potuissent nomine p. prio accusare mulierē ciuili ter ad separationē thori solus enī maritus admittit cum ipius soli interfit. hinc est q. pōt sibi pcere et eā sibi recōfiliare. vt in. c. quēadmodū. de iureiu. et. xxxij. q. i. si quis vto rem.

¶ q.v. p̄cepit. tenet Inno. in. c. i. de adulst. Jo
an. hic alie glo. sunt clare. // Ultra alios q/
ro an probatio adulterii de qua hic sufficiat
si ageret d̄ adulterio et incestu criminalit̄ pu
to q̄ sic q̄a iste presumptiones ex solitudine
nuditate loco et sexu diuersitate sūt ita striv
de et violente ut virgina rea denegare facin
sudeat et de his pot̄ intelligi. l. sciant cuncti.
¶ T. de proba. canonisata. ij. q. viij. sciant. et vi
de quod dixi in. c. p̄terea. de testi. et in. d. c. ter
cio loco. de proba. et maxime cu. iste actus for
nicationis nō obviaceat sensui. Abb.

ETCIO LOCO. Casuz sum
ut in p̄cedenti. c. p̄mo oſultatio. z.
Bensio. ibi nos. // Nō p̄mo et tene
mēti q̄ appellatione sponse q̄nq̄ venit illa cu
qua strāctū est matrimonii per vba de p̄stī
carnali copula adhuc nō intercedēte et nota
ibi vrorem. z. q̄ ante traductionē ad domuz
sponsi et carnalem copulā ſecutā licet oſen
sus de p̄stī infuenerit nō dī vxor h̄ ſpōla qd̄
an sit vez indistincte dicā. // Nō q̄ ex illicū
eo coiū cōtrahit̄ affinitas habilis ad impe
viendū et dirimendū matrimonii strāhēdū
cu. oibus cu. quibz strācta existit ut sūt cōsan
guinei iphius mulieris ognite vlcq̄ ad q̄teuz
gradū in. c. nō debet. de oſan. et affi. vt i. c. dīſ
cretionē. d̄ eo qui ogn. oſan. vro. sue. // Nō
q̄ vbi vtitur piculuz aie audif q̄s liceat demū
ciet turpitudinē suā ad idē. c. p̄terea. de spon.
vide qd̄ plene dico in. c. sup. de ocess. p̄ben et
p̄ bar. in. l. post mortē. ff. de adop. // Nō ibi p
certo credere. q̄ quis pot̄ habere certā credi
litatez de aliqua re ex certis signis exteriori
bus. ad idē ter. supra. c. pro. // Nō q̄ ex loci
solitudine et diuerſitate seu diſparitate ſeruū
inducit presumptione fornicationis. ocor. c. ij. d̄
coha. ele. et mulie. et lxxi. di. cleric. // Nō ibi
testimonium vi. inie q̄ duo testes deponunt te
ſtimonium vicinie et ſumitur hic testimonium
pro aſſeueratione extraiudiciali ſine iuramē
to ſicut in. c. tua. de cohabita. cleric. et muli.
Ex quo colligunt q̄ p̄ duos testes pot̄ p̄ba
ri fama totius vicinie. et ſic nō requirit q̄ ma
ior p̄s vicinie deponat ſicut eriſtimāt quidā
minus intelligētes. et eſt in h̄ iste ter. nō. et ſic
intellige. c. inqſitionis. in fi. ij. e. et hoc tenet gl.
nō. in. h̄. fi. ij. q. i. i. iiii. q. iij. h̄. itē ſepe. et in. l. iij. q.
que argumēta. ff. de testi. et docto. in. d. c. inqſi
tionis. et bar. in. l. de minore. h̄. tormenta. ff. d̄
questi. facit. c. tam l̄ris. de testi. et l. ij. T. de bo
p̄ſſ. fm tab. vbi per duos probat inscriptio
ſeptez. ſtū q̄nimo et notoriū p̄bat per du
os testes ut nō glo. in. d. h̄. fi. // Nota q̄ vbi
agit de diſſolutione m̄rimoniū tutū eſt ultra
probationes p̄ſumptiuas recipere iuramēta

ſpoz ſiugum. // Nō in ſine l̄re q̄ maniſſetuz
vicit q̄ a pluribus p̄dicat et ſumit hic mani
ſſetū pro ſpē diſtincta a notorio et de hoc vide
qd̄ nō. in. c. v̄ra. de coha. cle. et mulie. et nō. i. h̄
iſtum ter. // P̄z quero hic in ter. ſunt diuerſe
p̄ſumptiones nuquid quelibet p̄ ſe ſufficiat.
// So. aduertendū q̄ hic p̄mo ocurrerat cre
dulitas iſtoz testiū aſſerentiū firmiter ſe c̄re
dere q̄ illa fuerit iſti iuuenis ſcubina et hec
ſola f̄m oēs nō ſufficit q̄r testes dūt deponere
de his que p̄cipiunt aliquo ſenſu corpeo ut
in. c. testel. ij. q. ix. et in. l. testiū. T. de testi. non
aut̄ de credulitate ut in. c. cu. cām. eo. ti. h̄. hoc
faciebat adominiculū fm Hoff. z. ocurrerat
q̄ testes iſtos viderat iſſil p̄ plana et nemo/
ra vias et i. via pluries ouagātes. Inno. cre
dendo dicit hāc eē violentā p̄ſumptionē que
ſufficit ad ſentenciaz ſic. S. c. pri. i. xxxv. q. vi.
ab iſto. fateſt tamē q̄ aliqui strādicūt dicctes
nullū ex his p̄missis p̄ ſe ſufficere quibus ego
magis aſſentio. nā nō video q̄ iſtud ſolū ha
beat probare fornicationē maxime ad ſepati
onē m̄rimoniū ut hic intendebat cu. loqui in
via vel ire p̄ nemora nō ſit ad̄ oīo p̄pinq̄us
fornicationi nec ius p̄ſumit niſi p̄ceſſiſſet
monicio ut non ſabulent̄ ut in dīto. c. clerī
eūs. i. c. ij. facit. T. de adulſte. au. c. ſi quis ei. et
licet Bar. in. l. furē. ff. de fur. dicat p̄bari ad
ulteriū ſi aliquis fuſit deprehēſus in domo
alicuius pulchre mulieris quia eſt ad̄ p̄pinq̄us
quis. Tā ſtrariuz ſenſit poſt glo. in. l. capite
quinto ff. de adulſte. vbi dicit requiri ad pro
bationē delicti q̄ fuerit deprehēſus in adi
venijs unde puto q̄ ſi fuſiſſet reptus in ca
mera cu. mliere ſola horis ad h̄ ſomodis h̄ ſa
tis ſufficeret ad probationē delicti vel iſham oſ
culantē vel iſpaz tangentē vel in ſilibus adi
bus p̄pinq̄us als ſecus. et hoc v̄r p̄bare iſte
tet nā iudic̄ iſte corā quo v̄tēbat queſtio per
ſup̄dītas probationes et etiā per credulitatez
testiū noluit moueri nec papa in h̄ eum reph
endit h̄ voluit iſlūg reciſe iuramēta illorū
// Itez habuit famā vicinie imo papa videt
aprobare et omnia ſimul p̄derare ut p̄t̄ in
Rēfōlōne ip̄ius in. b. nos. ibi q̄ dīta ſunt. c.
Cōcurrebat hic z. fama vicinie que per ſe ſi
p̄bat in. c. ſi duo. xxxv. q. vi. et in. c. ſup̄ eo. d̄ eo
qui ogn. oſan. vro. ſue. // Cōcurrebat 2°
assertio viri et mulieris iuramēto firmata q̄
per ſe fidem non faciebat in p̄iudicium ma
trimoniū dīcī ſuribus ſi duo. et. c. ſuper. eo.
Ex quibz patet q̄ nullū p̄dītorū per ſe facie
bat fidē. nunquid autē oſeffio iſtoz cu. fama
ſuffecſſet ſunt op̄i. Ego autē remitto ad ple
ne nō. in. c. ſuper. eo. et. c. ſi duo. preaile. vbi de
hoc et ea que leg. et nō. in. c. p̄terea. de testi.
vbi h̄ de modo probandi copulā. // Pl. oēs
q̄ i

sunt faciles. **A**llera alios h[ab]er quero an appella
tōne uxoris veniat illa cū qua tradū ē m̄is
moniū p[ro]p[ter]a verba de p[re]n[om]i nō tū adhuc ē ad do-
mū traduēta nec carnaliter agnita & iste rex.
in prin. facit q[uod] nō dū appellat istā talē spōsalaz
& querebat nūquid posset iste iuuenis illam
h[ab]re in uxore nō obstatē affinitate presūptive
pbata. & facit hoc ad q[uod]e[rum] arduā i[st]a cōsu-
lui h[ab]er Senis que p[ro]sticte mīhi causaz lati^z pro
sequentiā hāc māz. questio fuit talis. **Q**uidā
D. traxit sponsalia p[ro]p[ter]a verba de p[re]n[om]i cu[rum]. **L**. &
ab ea recepit dotis noīe mille. cōtigit q[uod] a[n]q[ue]
fuit desponsata duceretur ad domū vel aliter
osūmararetur m̄rimoniu[m] vita finita extitit.
querebat an dīct[us] sponsus lucraret dimidiā
dotis viso statuto. & scripto cui tenor talis ē
vīz si qua decesserit fine filijs ex viro cui nu-
pta ē tpe sui obitus remaneat dimidiā pars
suaz dotiū apud marituz nō o[ste]n[t]ato i[st]a
dimidiā lucro donatōis p[ro]pter nuptias qua
parte marit[us] p[ro]uari possit postmodū facte fue-
rūt ad dīctū statutū aliq[ue] aditōes in quib[us]
semper fuit facta mētio de filijs existētib[us] v[er]o
nō & hanc q[uod]e[rum] plene p[ro]secut[us] sum i[st]o filio q[uod]
incipit fēci contingētia. **R**. & p[ri]ncipaliter o[ste]n[t]it
eius decisio sup illa questione an talis mul-
er dicatur nupta & vir dicat marit[us] ex quo nō
fuerat facta traduēta ad domū viri nec aliter
carnaliter agnita. **E**t p[ro]sequēdo h[ab]er aliqua
utilia succinde tū videt p[ro]p[ter]a dicat nupta et
sic uxor & h[ab]er videt pbari p[ro]p[ter]a rex. nō. i. l. cū fuerit
ff. de dī. & demō. vbi apertissime probat nu-
ptiam dīci ex quo interuenit ad m̄rimoniu[m] cō-
sensus de presenti l[oc]i nondū fuerit agnita nec
traduēta q[uod] sol[ita] sensus facit m̄rimoniu[m] & nō
omittio carnis vt pbatur ibi in fi. illius. Let
hoc tenet glo. & bar. ibi. ad idēz. c. sufficiat. xx
vij. q. ij. **H**oc p[ri]ncipaliter pbari videt per l.
in. ff. de dona. inter vi. & vro. iuncta glo. in b.
scubine. ibi nō. q[uod] postquam interuenit o[ste]n-
sus ad m̄rimoniu[m] inter virū & mulierem ap-
pellat m̄rimoniu[m] & ipsi o[ste]rahentes dicuntur
marit[us] & uxor. & q[uod] gl. ibi dicat h[ab]er procedere
de iure canonico tū dīco idēm dicendū de iu-
re ciuili vt pbāt in auē. de nup. & nuptias. &
ibi bo. glo. **H**oc probō p[ro]p[ter]a multa iura cāo-
nica que cōiter dicunt m̄rimoniu[m] veruz esse
ex solo o[ste]nso de p[re]senti licet aliud nō interue-
nerit vt p[ro]p[ter]a in. c. fi. d. spō. duo. & in. d. c. sufficiat
& in. c. cum inicia[rum]. cu[rum] multis ibi sequentib[us]
xxvij. q. ij. ad idēm. c. vnu[rum]. d. voto. li. vi. et nō.
per hosti. in. c. et publico. de conuer. coniuga.
facit etiam diffinitio m̄rimoniu[m] que ponitur
& declarat. xxvij. q. ij. in prin. & super R[ec]ica. de
sponsa. **H**oc videt d[icit] hoc casus sūm intellegē-
do q[uod] ibi nō interueniat carnalis copula q[uod]

ē p[ro]sumētuz cum aliter potuerit i[st]e religi-
onē altero in seculo remanēte vt in d. c. ex pu-
blico. de ouer. o[ste]nso. in o[ste]rariū facit istud. c.
r. c. sicut ex l[oc]is. r. c. pe. de sponsa. **P**ro solu-
tione aduertēdū p[ro]p[ter]a verbū nuptie multiplicē
in iure capitur. **Q**uāq[ue] enī capiēt pro ipa mera
cēntia o[ste]nso que solo o[ste]nso de p[re]n[om]i interue-
niente causat vt pbāt in d. l. cū fuerit. & d. h.
nuptias. r. c. omne nuptiaz bonū. xxvij. q. ij.
cum similib[us]. **Q**uāq[ue] sumit p[ro]p[ter]a omītōe car-
nali que interuenit cōtracto pri m̄rimonio
vt pbāt in. c. q[uod] aut. r. c. quidā. & luce clarius
in. c. genuit. marie iuxta glo. iiij. q[uod] h[ab]er aptissi-
mē eadem cā & q[ui]one. & ibi aliquid p[ro]p[ter] archy.
Quāq[ue] sumit p[ro]p[ter] apparatu et festivitatib[us] que
fiunt tpe q[uod] uxor ducit ad domū viri vt pbāt
in. c. nrates. r. c. feie. xxx. q. v. & sic capiēt i euā/
gelio vbi d[icit] nuptie facte sūt i cana galilee. rē
& q[uod] christus ibi i o[ste]niuo fecit de aq[ua] vnu[rum] et
ita sensit H[ab]as. de cal. sup R[ec]ica. d. spō. vñ i qui
busdā locis appellat in vulgari leuoz. **M**ez
sciēdū p[ro]p[ter] vnu[rum] m̄rimoniu[m] seu o[ste]nso. q[uod] vnu[rum]
sīca[rum] in m̄rimonio o[ste]racto p[ro]p[ter] verbū de p[re]sēti
l[oc]i nondū sit carnalis copula osūmatū & vul-
gariter appellat spōsalia p[ro]p[ter]a verba de p[re]sēti
vt i iuribus supius all. **Q**uāq[ue] verificat ver-
bū m̄rimonij seu uxoris & mariti solum i cō-
iungio carnali copula osūmato vt nō. pbāt i
c. debītum in prin. & in fi. de biga. & hic. & i d.
c. ex publico. & eleganti in. c. si quis despon-
sata. xxvij. q. ij. vbi dicit q[uod] si quis desponsata
& traduēta vtitur rite o[ste]nso appellatur. ad
idēm. c. qua p[ro]pter r. c. in dī. ea. cā. & q. & vnde
surgat hec diuersitas sa[ecundu]m potest coligi ex
his que le. et nō. in. c. debītum. et per gl. i. d. c.
qua p[ro]pter. et p[ro]p[ter] dī. in. d. c. ex publico. **H**is
premissis dico q[uod] de p[ro]p[ter]o et strīctō significa-
to verborum marit[us] et uxor et m̄rimoniu[m] ap-
pellari possunt postq[ue] interuenit o[ste]nso de
presenti sponsus et sponsa et sponsalia ante
talem o[ste]nso de p[re]n[om]i et post o[ste]nsum de futu-
ro. nam dicunt sponsalia a spondeo spondes
quod idēz est q[uod] p[ro]missa tis. inde sponsa. i. p[ro]
missa. h[ab]er post o[ste]nso de p[re]n[om]i nō p[ot] dici strīcte
seu p[ro]p[ter]e sponsa q[uod] nō soluz est p[ro]missa sed ob-
ligata & nupta sed p[ro]p[ter] significatiuz matrī
monij & de quodam largo significato vnu[rum]
nō p[ot] adhuc dici maritata seu cōiugata ex
quo adhuc non ē traduēta ad domū viri q[uod]
adhuc ī effectu sit fine iugo & fine viro et q[uod]
ammodo promissa respectu effectus matrī
monij & sic possunt loqui iura i[n] cōtrarium
all. **Q**uare concluderem q[uod] vbi agit d[icit] mā
odiosa appellatē uxoris vel mariti seu m̄ri-
monij nō veniūt sponsalia o[ste]racta p[ro]p[ter]a verba d[icit]
p[re]n[om]i nec ipsa sponsalia o[ste]rahētes. si aut agit
de materia favorabili veniūt etiā sponsi qui

¶ traxerunt p̄ vba de futuro ut in l. non sine. ¶ C. de bonis q̄. li. vbi pulcher caus. Si vbo mā est indifferēs veniēt illi qui tm̄ traxerūt per vba de pñti lz carnalis copula nondū inter uenerit et forti si infuenit nā in mā odiosa vba nō capiunt ita strīde sicut importare pñt et p̄prio significato vboz marie qñ regiunt h̄re aliaz significationē viciniorē. vt pbat in c. cū dilect. de Osue. et in c. cū in cūdīs. de elec iūdo. c. si op̄missari eo. ti. li. vi. facit qđ le. et nō. in. c. statutū. eo. ti. et li. et p̄ Jo. an. in regula ovia. de re. iurū li. vi. in mercuri. et per hec pñt reduci ad cordiam iura supius alle. et lōge pleni hanc materiā p̄sequor in dicto filio. Et ista sufficiūt in pñti passu.

Itteras Casus ppter psumptionē etiā
vehementē nō debet quis de gra-
ui crine adēnari. h. d. In pma iu-
dicū oſultatio. In z' Rensio. ibi nos vbo. q sub
diuīdit. in pma ponit motiuū mādati. In z'
mandatuz. ibi quo circa. et pone casuz l'relez
ut p3 et l'rea iūda glo. in v purgādo. que pōit
partē cāus. // Nō epm posse aliquos de he-
refi ipitere iudices delegatos impetrādo.
z' nō q sup cā herefis pōt oſpromitti etiā in
iudices delegatos et sic pōt q's esse delegat'
et arbiter etiā in cā crinali q'd qualiter proce-
dat. s. diceſ. // Nō q quis pōt testificari pro et
atra fratrē hic tñ apte nō pbatur qr in pmo
iudicio fuit ſpōte oſfessus atra fratrē. in z' fu-
vnuſ de oſpurgatorib' qui in multis equipa-
rant testib' ad h' q'd le. et nō. in. c. oſtitutus. de
purga. cano. in glo. i. vbo tolerent. dicū tñ ē
verz ſalte in ciuilibus de quo tñ dīc ut nō. gl
iij. q. v. c. i. et in. h. item. l. iulia. et in. h. parentes.
iij. q. iij. // Nō q vbi due pſumptions atra
rie oriunt atra aliquē ſtandū est validiori et
ſic una pſumptione vehementior elidit alia min'
vehementē et ad h' quotidie allegat iste tex.
et colligit hoc qr iste // I p' dū rediret ad fidez
oſfessus fuit fratrez laborare eodē morbo. po-
ſtea vero in alio iudicio duz fieret inquisitio
atra fratrē purgauit illū cū iuramēto dicen-
do q credebat illum fuisse et esse catholicū. et
ſic aut pmo dixit mendaciū. aut poſtea piuri-
um h' papa arbitrat q poti' incidit in piuri-
um qr nō est veriſimile q iste tpe ouerſionis
ſue dixiſſet mendaciū in fratrē. erat tñ pſum-
ptio pro ſcdo dicto qr fuerat iurati. h' pma pſum-
ptio erat validiſor. Et ex hoc et ex ter. ſin-
gu. nō. q ſi ocurrunt duo dicta contraria ab
eodē vnu cum iuramēto aliud ſine ſtandum
est dicto nō iurato ſi coiecture ſunt pro eo ma-
gis q pro dicto iurato. Ceteris ergo parib'
potius pſumentū est pro dicto iurato liꝝ po-
ſtea emanato q ſimplici assertioni prius ſcē.

¶ faciūt hec nōbilit̄ ad ea que tetiḡ in. c. ḡ tuas. de proba. et alia bar. in. l. eos. ff. de fal. q̄ h̄ testis prius dicit̄ vñ extra iudicium si ne iuramēto. et in iudicio dixit̄ alia cum iuramēto standū est sc̄do dicto ppter p̄sumptione nō iuramēti nisi s̄b̄ sint alie p̄sumptiones p̄mo dicto sicut hic erant q̄r t̄pe quo dixit̄ p̄m dēm erat accensus zelo fidei orthodoxe. i. catholice cum nouiter reuerteret̄ ad fidem. Itē amor fratern⁹ q̄r nō est verisimile q̄ falso illius dixisset hereticū et hec bñ nō. ¶ Nō q̄ suspicō nō sufficit ad damnationē alicui⁹ etiam si sit vehemēs. l̄fā tñ a contrario vñ pbari q̄ in crīe nō graui sufficit vehemēs suspicio de h̄ tam dic ut plene dixi in. c. q̄to. S. eo. vñ tñ aperte probat hec l̄fā q̄ q̄to crimē est grauius tāto p̄sumptiones debēt esse vehemētiores q̄r vbi maius periculū ibi cauti⁹ est agendū ut in. c. vbi p̄iculū. de elect. li. vi. et facit hec l̄fā in ar. fm Jo. an. q̄ ppter p̄sumptionē minaz vel in imiciciaz nō sit dēnand⁹ de homicidio de q̄ nescit a quo factū sit. et remittit ad spe. eo. ti. q̄. ij. v. h̄ pone q̄ minatus est. vbi vñ velle spe. q̄ h̄ sufficiat ad torturā vñ vide ibi latius et testiḡ in d. c. scribā. ¶ Nō q̄ ouersus seu reuersus ad fidē incidens in manifestū peccatum presumit relapsus vel nō plene ouersus non h̄ tñ solum sufficit ad damnationē ut hic. Nō fere nouū dēm q̄ a suspecto de penitētia peragenda pot̄ exigi cautio sufficiēs. s. de certa pena soluenda si eā nō egerit qd̄ intellige qñ pro peccato manifesto imponit publica penitentia ab habente iurisdictionē etiā fori drentiosi hoc dico q̄r in foro oīo penitentialē hec cautio nō erigeret saltē ab iniuto ar. i. c. b̄ sacerdos. de offi. or. i. c. fi. de tēpo. ordi. Ultimo nō ex si. l̄fā q̄ de crīe q̄tūcūq̄ graui pot̄ quis dēnari ex p̄sumptiōe violenta q̄ satis oris ex deficiētia in purgatione fēcē c. excōicam⁹. h̄. i. de here. i. c. cū c̄tumacia. e. ti. li. vi. ¶ Et ex si. l̄fā et ex medio nō q̄ vehemēs p̄sumptio nō sufficit ad damnationē h̄ violenta sic qd̄ voluit hic glo. pe. facit qd̄ nō. gl. i. c. infinuatū. de symo. h̄ dīc ut dixi in d. c. q̄to. Ante q̄ veniā ad glo. declarabo prius aliquā tertiālā p̄mo ei quero quare ep̄s ipetrauit delegatos alia istos de heresi suspectos cuī potuisset ex officio procedere alia istos ut ī .c. ad abolendam. de here. vbi p̄z ī si. pro h̄ bñ facit. c. i. de offi. ordi. q̄ etiā exempti tenet̄ in hoc obsequi ep̄o loci facit cle. i. et ij. eo. titu. So. hic non apparet quis ipetrauit istos delegatos forte enī dū ipeterent ab ep̄o seu ī molestarent extra iudicium ipetrauerunt ipē istos delegatos quibus fuit omis̄sum ut auerent causam inter eos et ep̄um auēte apli ca nec appar̄z hic qliter ageret ep̄us alia eos

Inn. dicit q̄ forte ep̄s iste denūciauit crīmē
istoz pape v̄l petebat bona istoz p̄f hereshm
hosti. dicit q̄ agebat ciuiliter vel ex officio i
petebat ihos. ar. in d.c. ad abolendā. nā si cri
minaliter nō potuisset i arbitros cōpromitti
qđ h̄ factū fuit. Posseſ tñ dicere q̄ forte age
bat crīmialiter. nec ob. q̄ fuit pmissuz q̄r papa
nō approbat h̄ recitat h̄ omissuz vt dicit h̄
Jo.an. sup glo. vñ dicit q̄ in hoc nō ē vis. in
hoc enī nō dicit intellexit. c. cui enī applicent
bona clerici vel layci de heresi dānatī die ut
dixi in d.c. excōicām. h̄ dānatī. et in c. cuz fm
leges. eo. ti. li. vi. Quero z°. p declaratōne
finis l̄re quo apparebit ex iūndōe penitētie
an sit ver⁹ penitens vel fidei ouersus. solo h̄
hosti et Jo.an. si parat⁹ ē prebere dīcta securi
tatem et penitentiā benigne suscipere quam
postea deuote et efficaciter implet⁹ psumptō ē
de vera ouersione. alio qn. i. si nō vult cauere
vel penitentiā recipere vel licet caueat et peni
tentiā recipiat illā tñ negligit adimplere ē p
sumptio de contrario et hoc satis plz et elicit ex
ipsa l̄ra et facit de pe. di. ij. c. i. et ex hac expositi
one nō q̄ nō solū deficiens in purgatōne pu
nitur ut ouidius h̄ etiā otumax in eā recipie
do de quo tñ dic vt nō. in. c. excōicām. preal.
et vide qđ dixi in. c. veritatis. de do. et otuma
Hlo. priā facit duo. p̄o instat an in iūdicē pos
sit cōpromitti et dic vt in ea et lati⁹ vt nō. in. c.
cū tpe. de arbi. z° principaliter an de causa
crīmali possit omissuz et nil boni concludit.
h̄ potius remittit ad. c. p̄st. de in ite. resti. vbi
de hoc Hoff. hic dicit q̄ agebatur ciuiliter et
sic vult q̄ vbi de crīme ciuiliter agit potest cō
pmitti et idem hosti. et idē glo. et bar. in. l. non
distinguem⁹. h̄ iulian⁹. ff. de arbi. et p̄t dici q̄
vbi agitur de solo preiudicio p̄tin⁹ potest cō
promitti securi i p̄iudiciū fisci seu reipublice
facit quod nō. in. l. inter. h̄. recte. ff. de sur. et l.
licitatio. h̄. q̄ illicite ff. de pub. de quo tamen
dic vt plenius nō. in. dico. c. pe. et d. h̄. iulian⁹.
hic tñ nihil pbatur vt s. dixi. quia soluz reci
tarur factū. Oppo. et videt q̄ frater non vēt
admitti otra fratrem in magnis crib⁹ vt in
l. si magnuz. C. qui accu. non p̄nt. glo. in v. de
fratre. dicit illud regulare h̄ fallit i crīme here
sis in quo admittitur etiāz contra parentes
xxij. q. v. h̄ audieris. Adverteſ lz docto. hic
lente transeant. l. si magnū. all. in glo. loquit
in accusatione et non i testimonio et procedit
hoc nīl vite fratris fuerit insidiatus. nā tūc
et mater otra filiuz et etiam pater admittunt
ad accusationē vt nō. in. dīcta. l. si magnum.
Respectu vero testimonij dicenduz q̄ aut lo
quimur in ciuili aut in criminali. p̄o casu te
net spe. in t̄. de teste. h̄. i. v. h̄. nūquid frater. q̄
admittitur pro et cōtra fratrem. h̄ credit pl⁹ vel

minus fin affectōem q̄r nulla ler phibet hoc
fallit fm eū nīl habeat oīo p iūiūlo vel fint
ambo sub ptāte vni patris. an aut opellat
testificari otra fratre remittit ad. h̄. de testiuz
vbi. h̄ nūquid. eo. ti. et ibi v̄r sentire q̄ sic dādo
regulaz q̄ quilibet nō p̄uilegiar⁹ i testimoīo
ferendo admittit et opellit si nō vult q̄r iura
volunt generaliter testes opelli. l. si qn. C. de
testi. cogē. p. to. In crīmali vero dicit q̄ non ad
mittū. iiii. q. in. l. iulia. facit. iiij. q. v. c. i. Ad
uerte eu subtili⁹ nam pōt vici q̄ inter causaz
crīmali et ciuile certo respectu nulla ē dīa. aut
enī querit nūquid frater opellat dicere testi
moniū otra fratre vel aliquē oſanguineuz et
dicenduz q̄ non sive cā sit ciuili sive crīmali
et q̄ dixi de alio oſanguineo intellige vſq; ad
terciū gradū. et idez in qbusdā alijs p̄sonis
enumeratis in d. l. iulia. et licet spec. videatur
illā legē intelligere in crīmali put sentit etiam
gl. in. l. parentes. C. de testi. gl. tñ in. l. lege iu
lia. ff. eo. tenet eaz pcedere indistincte put ge
neraliter loquitur et cū illa glo. trāſit ibi bar.
qđ mihi plus plz rōe hōestatis et ut caritas
osueret inter viūtos nīl necessitas imineret
put dīri in. c. i. de testi. cogē. Aut querit nū
quid volens admittat cōtra fratre et puto q̄
sic tam i crīmali causa q̄ i ciuili q̄r dīcta. l. lege
iul. solū p̄uilegiat nolentes testificari. volen
tes aut nō repellit qđ etiā ibi sentit bar. nam
solū inter parentes et filios repitur iure cau
tum ut etiā volentes non admittat ut d. l. si
parentes. et intellige volentes qn sunt a pte
iūdicti nā si se offerrent essent suspecti ut legit
et nō. in. l. que oia. ff. d. p̄cu. et i. l. vrori. h̄. i. ff. d.
fal. vide qđ dixi in. c. ij. de testi. Aut q̄rit nū
quid frater admittatur pro fratre in iphius
fauorem et distinguo iter cāz ciuilem et crīmali
vt p̄o casu admittatur h̄ credef pl⁹ vel min⁹
fm quātitatem affectōnis sic intellige gl. in.
q. v. c. i. et in. c. in l̄ris. de testi. nam nullo iure
in totum repellitur i z° casu nō admittit q̄r
agitur de maiori preiudicio i quo testes de
bent esse oīo integrī et idē v̄r in alijs oſan
guineis et domesticis sic loquit̄ dīcum. c. i. et
facit xiiij. q. ij. sup prudentia. puto tñ q̄ in de
fectū aliorū admittat saltē ad faciendum in
dīcūm vt pueniat ad torturā. arg. in. c. fi. de
testi. cogē. et in. c. cū dilecti. et qđ ibi nota. de
electi. et in his casib⁹ puto fratre cogendum
vicere testimonij pro fratre q̄r p̄uilegium
est vt non cōpellat aduersus fratres ut d. l.
lege iulia. qđ cessat cū agit de iphius fauore
ar. in. l. q̄ fauore. C. de legibus. et in. c. et si ne
cesse h̄. de dona. iter vi. et vro. Et his patet
q̄ h̄. c. nō eradicat dīcis iuribus lz spec. vbi
s. voluerit saluare per viā spālitatis. s. q̄ spā
le h̄ in cā heresis et ita sentit h̄ etiā gl. nam

nulla est sp̄alitas euz hic nō fuerit cōpulsus dicere testimoniuū ōtra fratre imo in iphus fauore ipsum purgauit ī p̄dico non q̄ viā testimonij nec īnuitus dixit fratre eodē morbo laborare. puto tñ q̄ vbi esset necesse cōpelere frater contra fratrem in cā heresis. non p̄ istud. c. h̄ per. c. in fidei fauorem. de hereti. li. vi. // Hlo. in vbo vez. colligit p̄ standum ei qđ quis prius dixit siue ī iudicio siue extra h̄ h̄ simpr̄ non colligitur ex ter. q̄a vt. S. dixi multe p̄sumptōes ōcurrebat hic qđ prī vez dixerat s̄ de mā dic vt latī dixi in. c. per tuas de proba. ī i. c. cū in tua. S. de testi. z. glo. hic colligit q̄ vna p̄sumptio preponderat alteri. // Opo. in ōtrariū de. c. cū inter. R. de electi. vbi inuicez se elidunt cōiter soluit q̄ aut sūt paris potētia & vna nō p̄ponderat alteri vt in ōtrario & sic inuicē se tollūt si altera p̄ponderat illa p̄ualet. An aut̄ ī qñ fint paris potētia vel altera prepōderet discernit discreter iudex ex varietate factoz. ex qbus p̄sumptio nes orūnt vt hic. & facit qđ nō. i. c. trāsmisse. qui. si. fint legi. & p̄ Jo. an. in. c. pe. j. de cri. sal. // Hl. penl. oponit de. l. ij. T. de hereti. vbi er leui argumēto q̄s p̄bat heretic⁹ soluit q̄ ibi sufficit leue argumētu quo ad facultatē inq̄ rendi ōtra eū nō vt habeat pro iudicio. // Tl. dic fm docto. q̄ ibi appellat leue argumentū quo de facilī pōt probari reputa q̄ apte er ret in articulis fidei vel nō vult iurare dicēs hoc ēē peccatū vt in. c. excōdicam⁹ q̄. de hereti. // z° gl. oponit de. c. dixit vñs. xxij. q. i. & sol ue vt in ea. & dic de mā vt dixi in. c. q̄to. S. e & nō. glo. q̄ ōtra violentā p̄sumptionē admittit p̄batō in ōtrariū vt p̄bat in iurib⁹ alle. ī ea. & in. c. fi. de pres. nō bapti. // Ultia glo. q̄ rit quare ab isto nō exigit iuramentū sicut exigitur regulariter in purgatione p̄standa j. de pur. cano. quotiens. Rende vt in ea. s̄ ad uerte q̄ vñs glo. pcedit si dictio p̄ter stat inclusiue. h̄ cōiter docto. tenent q̄ stat inclusiue vt sic vt ultra cautionē teneat iurare & h̄ pl̄ placet. Nec obstant motiua glo. q̄ h̄ iuramentū est oneris & nō honoris. & sic non inspūcitur qđ als deierauerit vt in. c. cū ecclesijs. de ma. & obe. & de hac dictione p̄ter. vide qđ nō. i. c. vñdū. ij. de elec. i. c. decet. ad fi. de imu. eccl. li. vi. & per Jo. de ligna. in cle. ij. de penis & plenius per Pau. in cle. i. de sum. tri. & fi. ca tho. & per Archy. in. c. ebron. xij. q. ii. // Item frusta suisset hic facta mentio de iuramento si dictio preter. non includeret cum non opoz tuisset excipere id quod nō includebatur nā exceptio debet ēē de ōtentis s̄ regula vt nō. sub Rica de re iudi. & vt dicit Bar. in. l. sepo. H. vro. ff. de annu. lega. vbi cunq̄ dictio preter ponitur inter res quaz vna non cōtinet

sub reliqua stat inclusiue ne frusta videatur apposita. & videt p̄bari per illū tex. sec⁹ si vna p̄prehendit sub altera vt si ponit inter genus & spēm nisi aliud dica⁹ in odiois ut velle videt Inno. in d. c. vñdū. quāsi tūc regulariter excludat dictamē pleni⁹ de ip̄f⁹ natura vt nō in iurib⁹ p̄alle. // Ultra gl. quero hic suit cō promissuz in delegatos retenta p̄tate delegata quid si nō fuissz hec p̄rās reservata nūqđ expirasset p̄ sp̄omissum Inno. hic q̄ non nū hil allegat. // Nō h̄ dictū q̄ p̄ sp̄omissū sim pliciter factū nō expirat iurisdictio delegata sup illa re. Ego alle. cle. q̄dū. de apel. & auē. fitamē. T. de tépo. ap. & qđ nō. p̄ glo. & Jo. an in. c. significantib⁹. de offi. dele. p̄ pau. in dca cle. q̄dū. Quid ecōtra an expiret sp̄omissū si itur ad iudicē ordinariū vel delegatū dic q̄ hic h̄ pena om̄itit vt in. l. si quis rē. ff. de arbi. Joē si itur ad alios arbitros. l. h̄ si in ser uū in. fi. & in duob⁹ sequētib⁹. ff. eo. ti. // Ec est rō diueritatis q̄ p̄tās arbitroz est volūtaria & h̄ ab homine. p̄tās vbo iudicū est necessaria. l. inter stipulancē. h̄. sacrā. ff. de v. obli. et in. c. intellerim⁹ de iudi. & habet a. l. vel a p̄t̄ cipe merito facili⁹ tollit p̄ma q̄ sc̄da & vide in hoc qđ latī dīcā in. c. ad petitionē. de accu. & vide per spe. in titu. de arbitri. h̄. finit. in fine. // Ultimo quero pone q̄ isti denegati p̄nunci assent vt arbitri h̄ p̄ reliqua voluisse stare dicto eorū & petnsset p̄cidi p̄ eos tanq̄ delegatos qđ fieri pōt. vt. S. dcm̄ est nūqđ potuissent p̄nunciare ōtrariū ei⁹ qđ sentēcianuerūt vt arbitri v̄t q̄ nō ar. c. p̄ tuas. de proba. // Item nō pōt quis suā s̄niaz rescidere. T. sen. rescin. nō pos. p̄ to. dic ōtrariū q̄r nūc pronunciant ut iudices & tūc p̄nunciauerūt vt arbitri. // Tē videm⁹ q̄ ex noua cā appellationis re tractat s̄nia in. c. cū iohannes. de fi. instru. & l. per hāc. T. de temp. apel. & idez iudex a q̄ appellatū est qñq̄ audīt causam appellationis cū alio vt si appellat ab archiepo ad ociliū p̄uinciale cui preest ip̄e archieps̄ vt in. c. mul. xvi. dī. nō. glo. in. c. a colla. de apel. li. vi. & facit in s̄mili iste ter. & l. i. h̄. h̄ si preses. ff. qñ apel. sit. & hoc tenent hic cōiter doct. & pro hoc vide qđ nō. in. c. cū inter canonicos. de elect. in glo. in. b. & etiā s̄firmavit. vbi schudit q̄ p̄ latus eligens vt arbiter seu sp̄omissarius pōt postea ex nouiter gestis illā electionē s̄firmare vt iudex qđ nō. An autē potuissent isti simul procedere vt arbitri & iudices. dic vt nō. in. c. cū ex officio. de prescrip. & c. n̄ eēnt de preben. hic non sunt alia.

Qum in iuuentute
Casus. // Nō presumit incōtinēs
in senectute q̄ in iuuentute cōtinuit

maxime si ē frātēus. hoc d. **D**ivisidū in quīnq̄ p̄tes. In p̄ia p̄mittit exordiū cīrca excusatō nē epi. In z̄ ibi licet. ponit delatōnē ip̄i. In z̄ ibi q̄ tū. ponit delatōis repulsiōnē & cām. In x̄ ibi h̄ vt. ponit inquisitiōnis omissionē. In quīta ibi q̄ nobis. inquisitorū relationēz. **N**ō presumēdūz p̄ illis qui iudicio prīnc̄pis seu p̄pli dignitatē seu honorē adepti sunt nam p̄suptio ē p̄ia fronte q̄ eoz virtutib⁹ honorē adepti sūt. p̄ hoc vide bo. tex. lxi. dī mīramur. p̄p̄ finez. hinc gl. colligit ibi ar. q̄ elect⁹ p̄sumit melior alijs. vide ad idē c. dī. ōtra morē. vbi dicit morib⁹ indecori pallio decorari nō debent. **A**duerte tū q̄ pre sūpēo ista oritur et eo q̄ pmotor seu honoris delator facere debet. nam sepe ōtrariū ōtigit ideo alibi dī. multi sacerdotes & pauci. mul- ti noīe pauci re. nec facit cathedra sacerdotē sacerdos facit cathedrā. xl. dī. multi. & in fīne illi⁹. c. dī. q̄ n̄ qui maior fuerit in honore ē iustior b̄ q̄ ē iustior ille maior est q̄d nō. **N**ō q̄ sepe ex p̄uilegio ōcedunt insignia dignita- tis ei qui illaz dignitatē nō habet nā palleū est ornamentum archyepale. vt. s. de r̄supal. p̄to. & tū hic fuit cōcessum epi. ad idem. c. vt aplice. de p̄uile. li. vi. **N**ō q̄ sedator luxurie vicitur ab̄ncere iugū dñi q̄r vt dicit Jero. nō p̄ot corde toto habitare cū deo qui mulierū accessibus copulat. xxij. dī. hospitolum. **N**ō ibi fetores libidinis. cōtra indulgentes libidini vñ dixit Socrates. Quis ei aliquid humani pudoris habēs his duabus volu- ptatib⁹ coeūdī atq̄z ōmedendi que homini & asino cōes sunt delectaꝝ quasi dicat delectari non debet. **N**ō q̄ libido p̄sumit dimi- nui in senectute vñ Seneca. Tū cetera vicia cum homine senescant sola auaricia iuuene- scit. & Terenti⁹ ad oīa alia etate sapimus re- dius hoc vñ prestat malum senecus hōib⁹ acutiores sum⁹ ad rez quāz expeditat. **N**ō q̄ magis detestabilis ē luxuria in senectute q̄ in iuuentute hinc Tuli li. i. Officioruz lu- turia cum omni etate sic turpis senib⁹ marū me feridissima ē. **N**ō presumendū pro viro l̄ato vt n̄ ita inclinet ad passiones vt igna- rus nec peccare p̄ot p̄ ignorantiam sicut ille vñ alibi dicit ignorātia mater cunctorum er- rop. x̄. xxxvii. dī. ignorātia. & alibi dicit Jero. **A**ma scripturā sciētiā & carnis vicia non amabis. **N**ō q̄ inter diūndos ē quoddaz naturale sedus quo d̄ phibet carnis debitū inter eos p̄sumi. Alibi dicit lex q̄ natura int̄ homines quādā ōgnitionēz constituit p̄pter quam hominē hōi insidiari nephias ē. l. velu- ti. ff. de iusti. & iu. **N**ō ar. q̄ p̄pter infamiaz ortaz a maliuolis non debet supior moueri ad inquirendū de quo p̄ gl. in. c. qualit̄ & q̄n.

h̄. de accusa. & ibi plene dico. **O**ppo. & videb̄ q̄ l̄ra sit ōtraria sibi nā p̄o dicit q̄ nō vult mo- ueri ex maligna delatōe & nō mouet in eo q̄ p̄- mitit inquisitiōe epi Laurē. solo dicit q̄ pa- pa noluit moueri ad iquirēdū d̄ vītate crīs h̄ omisit inquisitiōz sup̄ ifamia q̄ ē preparato- ria iquisitiōis fiēde sup̄ vītate. & hoc etiā nō q̄ ex denūtiatōe facta p̄ nō idoneū p̄ot iuder- moueri ad inquisitiōne facienda sup̄ tali ifamia quod satis sentit hic Jo. an. 7 pbatur clare q̄ istū tex. & fm p̄dīta līmita hic gl. pe. q̄ colligit q̄ p̄pter infamia a maliuolis ortā n̄ est inquisitiō facienda vel purgatio indicen- da debet enī intelligi d̄ solēni inquisitiōe que- fit vītate crīs. sec⁹ in occulta indagatiōe cre- dulitatis & fame vt probatur fm Jo. an. hic quod bene nō. **I**tē dicit q̄ etiā solēni inqui- siō fieri debet sup̄ veritate q̄n̄ infamia a ma- liuolis orta est apud bonos & graues & tāta q̄ generat scandalum vt nō. glo. in. c. cū dile- dī. de pur. cano. in vñ. apud bonos. quā sic in- telligo. & sic ōcordat cū glo. c. qualiter & quā- do. ij. preall. vbi plene dixi.

D **L**Idum **C**asus **I**s pro quo beneficiando scribi- tur cū clausula si idone⁹ fuerit nō te- net pbare se idoneū cū idone⁹ presumaſ h̄. d̄ **P**riā p̄s p̄ot q̄relā. z̄ dat iudicē ibi cām. **N**ō p̄o q̄ qñiq̄ in Bp̄to fit mentio q̄ im- per trans fit scholaris an aut̄ viciet Bptū si ipe trans nō ē scholaris credo q̄ sic q̄r facili⁹ ob- tinetur grā hac qualitate ex p̄ssa facit q̄d nō. **I**n. in. c. cū i cūdīs. de elect⁹. & omne expressū quo tacito grā non fuisset obtenta saltez ita faciliter reddit l̄ras vītolas vt in. c. postula- sti. & q̄d ibi nō. ho. de Bp̄. facit q̄d nō. spec. de Bp̄. presen. h̄. ratione aut̄ imētrantis. vñ. sed vbi scribit p̄ scholare. **Z**° nō q̄ etiā in ecclē- sia non collegiata p̄ot vītitui beneficiū p̄ cle- rico sup̄ redditib⁹ ip̄i⁹ ecclēsie ad hoc. c. ōque rente. de cle. non resū. quod sic p̄ot intelligi. vel dic sic nō pretor ecclēsie p̄ot spelli ad recipiē- dū aliquē in clericū & i fratrē licet p̄ eo non fit specificatū beneficiuz in ecclēsia h̄ oportet fibi prouidere de redditib⁹ ecclēsie. nam in hac ecclēsia nō erat beneficiū pro clericō nec erat collegiata vt colligit ibi facultas ecclē- sie. x̄. **E**x hoc singulariter nō q̄ rector ecclē- sie non solū debet habere clericuz iuxta. c. vt quisq̄ cle. de vi. & ho. cle. h̄ etiā potest spelli vt illum suscipiat in tituluz ecclēsiae sue vt sic censeat ibi beneficiatus. & q̄zq̄ hoc. c. loquat̄ in papa idem tū puto dicendū i epi. arg. in. c extirpande. in fi. & quod ibi dico de preben. & facit quod nō. in. c. exposuisti. de preben. & in. c. postulasti. de iu. patro. & hoc nō. **S**i autem vis intelligere q̄ hec ecclēsia fuerat instituta

vt eēt collegiata qd̄ inuit illud v̄bū positiū i
tex. ibi i clericū i in fratre. r̄c. tunc nō collige
q̄ prelat⁹ ecclie nō tenet aliquem recipere in
canōicuz i fratre seu i clericuz si facultates
ecclie nō sufficiunt qr̄ clericī nō sunt etiāz in
ecclesis collegiatis instituēdi vltra faculta
tes ecclie ut in.c.i.de institu. i in.c.vno.de
sta. regu.li.vi. i sic ip̄e solus capiet totuz i h̄
puto pcedere si bona sunt cōia. si aut̄ p̄bēde
essent distincte nō vīdeo quomō posset iste ex
cipe ōtra im̄petrante cū illi sit im̄putandū si
min⁹ sufficiēs beneficiū im̄petrat vt in.c.cléri
cus vīdūz. i qd̄ ibi nō.xci.vi. hic autē bona
erant cōia vt p̄z ibi facultates ecclie. r̄c. etiā
si agebat de p̄iudicio īpius rectoris cū min⁹
sufficiat qd̄ in plures est distribuendū vt i.c
cū M.de osti. // Nota z̄ q̄ exceptō pemptoria
ōtra R̄ptū gratiosuz p̄t oponi in vi dilato
rie hoc probat ibi declinans examē. r̄c. qd̄ t̄z
hic hosti. l̄z aliud sentiat Inno. h̄ p̄mū veri⁹ i
est rō qr̄ surreptio viciat R̄ptū ex quo dāt iu
ris dīctio p̄t ergo oponi pemptorie q̄tenus
opponit ōtra defectū iuris dīctiōis i de hoc p̄
Inno. i alios de R̄ptis. ostiuit. // Nō i te
ne mēti h̄ dēm meū quasi nouū q̄ imperator
nō tenet p̄bare i vīficare oīa ōtēta in R̄ptō
etiāi videāt erp̄ssa in forma ōdīctōis si p̄ illis
h̄ intēctionē fūdatā iuris p̄lumptiōe. h̄ onus
p̄bādi ōtrariū incubit negati. vt hic singu. p̄
bat. i sic limita nō. p̄ Jo.an.i.c.i.de li.ot.li.vi
// Ultio nō q̄ q̄libet presumpit idone⁹ etiā ad
bñficiuz facit. i.q.i.sicut xp̄s. i respēi bñficij
obtinēdi intellige dūmodo fit cleric⁹. als nō
ē idone⁹. vt in.c.ij.de insti. i in.c.ex l̄ris.de in
sti. h̄ respectu bonitatis i trīnseca q̄libet presu
mit bon⁹ etiāi sit laye⁹. km̄ hosti. vt in.d.c. sic
scit qd̄ nō. Dy.in r̄la. sel mal⁹. li.vi. h̄z aduer
te qr̄ fortit nūc oppo. ōtra istū ter. idoneitas ē
duplex. quedā i trīnseca cū q̄ hō nascit putat
q̄ sit castus sobri⁹. r̄c. i hec presumpit marie p̄
baptismū d.c.sicut. Quedā ē idoneitas extī
seca vt q̄ q̄sc sciat cātare legē i sīlia. q̄ spēdat
ad clericū i ista nō p̄sumūt i. si oponit cō
tra aliquē defect⁹ scie sījic̄ illi examini vt est
ter. cū gl.in.c.si forte.de elec.li.vi. Itē verbuz
idoneitas. vīficiāt in erate vt in.c.sup iordia
ta. de p̄ben. Itē vt n̄ hēat quis plura bñficia
vt in.c.is cui.e.ti.li. vi. male ergo dicit tex. q̄
iste p̄ma facie est p̄sumēdus idone⁹ nīl ōtra/
riū p̄bet. So. do. an. tacite v̄r r̄ndere huic cō
trario dicēs q̄ ex quo aduersari⁹ oppōit debz
p̄bare qr̄ cuz adum ip̄terationis iste exercu
erit p̄lument⁹ ē idone⁹. Itē hic fuit facta col
latio p̄ papā vel aliū i sic stat⁹ collatōnis eū
releuat ab onere p̄bādi. // Itē fuit hic oppo
ficiū ōtra l̄ras de nō idoneitate vñ p̄lumptio

idoneitatis in h̄ leui ne ip̄ediat pcessus suffi
ciens est ad aggrauandū prez onere p̄ban/
di i sic ponit tres solutiones quaruz vltima
est multū diuersa a duab⁹ pcedētib⁹ tū nulla
mihi plz. p̄ma nō v̄z qr̄ p̄ adū imp̄terationis
nō d̄z p̄lumi idone⁹ cum papa exp̄esse mādat
inquiri si ē idone⁹. ad idē qd̄ ponit Jo. an. in
rla. nō l̄z actori de re. iu.li.vi. vbi dicit q̄ si eē
papa nōiet quē clericū in collatione bñficij.
nō tū est sufficiēs p̄bādi pro clericatu si ven
dīcādo bñficiū allegat se clericū. // Nel alit
agendo pro hoc extrauagl. Bonifa. q̄ incipit
Iniunde. nec z̄ solutio sua pcedit quia si pa
pa ōtulisset nō mādasset inquiri si est idone⁹
cū ante collationē eum exaiasset. ar.c.q̄n ep̄s.
xxiiij.vi. Itē presupposito q̄ non exaiasset sa
tis ē q̄ nunc mandet eū exaiari p̄ illā clā si ē
idone⁹ ergo nō p̄lup̄fit eū idoneuz. // Tertia
etiā solo non pcedit qr̄ papa ōmittit causam
in totum i sic etiā quo ad merita et decernit
vt v̄tute illi⁹ clausule non artetur iste ad pro
bandū se idoneū. // Itē hec z̄ solo nimis rei
stringit tex. i est quasi ōtra duas pcedentes
Quare ego dicerem q̄ tex. iste in fi. debeat in
telligi de idoneitate intrīnseca i sic v̄r intellē
gere glo. in.d.c. si forte. nam idoneitas extrin
seca nō p̄lumitur. // In hac aut̄ extrinseca cui
icubit onus probandi dico q̄ aut tertī se op
ponit i ille h̄z probare vt in.c.i. i in.c. vt cir
ca. de elec.li.vi. i.c. cum dilecti. eo.ti. i.c. tam
l̄ris. de testi. cū multis filib⁹. rō qr̄ excipiens
in excipiendo fit actor. l.i. ff. de excep. // Aut
nemo se oponit i tunc is qui habz puidere
seu electionē ōfirmare d̄z d̄ dībus inquirere
etiām de his que p̄lumunt rōe bonitatis in
trīnsece vt in.c. cuz dilecti. i.c. cum nobis. de
elect. i.c. nihil. eo.ti. i lxxvij. dī.c. quid est. et
fit hec inquisitio etiāmī infamia non prece
dat cum non agat ad penā iponendā vt nō
in iurib⁹ preal. i nō. Inno. in.c.i.de post. p̄la.
predicta vidēt de mente Jo.an.in r̄la.infamī
bus. de re. iul.li.vi. in mercu. i hec procedunt
respectu eorum que oponuntur in personaz
qñc aliqua oponunt ōtra R̄ptuz seu grām
i cui icubat on⁹ p̄bādi recurre ad nō. per
Jo.an.i.d.c. de.li.ot. li.vi. vbi v̄r post alios
velle q̄ in expressis icubat on⁹ p̄bādi impe
tranti qui h̄z p̄bare ea que narravit i R̄ptō
In tacitis vero probat oponēs qr̄ in excipi
ēdo efficitur actor vt. S. dīxi. i faciunt hec ad
q̄oez q̄tidianā. Quidā ip̄etravit bñficiuz sc̄i
Martini i narrat q̄ ipsius redditus sūmā c.
flor. nō excederent. oppo. q̄ valet pl⁹. queritur
de duob⁹. p̄ presup̄ito valoris excessu nun
quid ex h̄ capite grā sit nulla. z̄. cui incum
bat on⁹ p̄bādi presupposito q̄ hēat noceri. i
v̄r p̄ q̄ nō debeat nocere exq̄ ōstat de corpe

beneficij ar. eoz que nō. in. c. significāte. d. Rsp
et sic nō obstat. c. cui de nō. de pben. li. vi. loq̄
enī de ipetratōe ḡnialiter facta h̄ nō obstante
contrariū teneas. dic enī q̄ si nō exp̄ssit verum
valorē ḡra ē ipso iure nulla et on⁹ pbādi q̄ n̄
valeat vltra expressionē incūbit ipetranti
cū sit ps ḡre sue et sic soluerūt **Hal.** et **Jo.** de
fan. vt h̄ refert do. Tar. h̄ ego allego do. d. ro/
ta deci. cclxxij. vbi hoc exp̄sse tenet. et plus
dicūt q̄ vrbān⁹ papa vi. ordinavit ut quisq;
teneat facere mētōez de valore bñficiū quod
ipetrat et etiā obtētoz et alr ḡra facta nō va/
leat. et ē rō primi qr̄ citi⁹ mouet papa ad oce
vēdū bñficiū modici valoris q̄ magni et exp̄
mens minorē valorē v̄r̄ fraudulent fecisse ut
citi⁹ papā induceret ad ocedēduz nō imerito
ḡra inficit ut d.c. postulasti. d. Rsp. **Q**uid aut̄
si in l̄ris sit mētio d. valore ipsōnalit̄ ut qr̄ d̄r
tantā lūmā ut asserit nō excedit. et. **D**icit hic
do. Tar. q̄ quedā deciſio ro. h̄ salitatem non
viciare q̄i h̄ nō referat ad ipetrantē. contrari/
um tenet ipse qr̄ dēc intelligi p̄ ipetrantem
illud fuit assertū. **E**go dicerē q̄ aut priora
verba erāt accepta in psonā ipetrantis ut qr̄
dicebat p̄ pte talis nobis fuit insinuatuz q̄
tale bñficiū vacauit tāto tpe. et. cui⁹ reddit⁹
ut asserit valorez. c. flor. nō excedunt et tūc nō
d̄z intelligi q̄ p̄ ipetratē illud fuerit simplr
assertū. h̄ q̄ ipetrās dixit illud ab alijs asseri
et eo casu sufficiat ipetranti pbare q̄ ita asse
ret. naz in ḡnali sermone nō intelligit psonā
loquēs ut in auč. si qñ. **T**. de nō nu. pe. et in. c.
petitio. de iurciurā. **A**ut oia verba Rsp̄ti lo/
quīt vñiformiter et tūc d̄z intelligi q̄ p̄ impe
trantē fuit facta relatio intelligit enī clā si p̄
ces veritate nitant in. c. ij. de Rsp̄. et sic oport̄z
ipetrantē ex p̄ssa pbare. et hec nō. et vide que
dico in d.c. postulasti. et. c. ad aures. eo. ti. **E**
Xpediā p̄ glo. Ber. et dñter glo. Inno. satis
nō. et quotidianam. glo. i. in prin. est satis cla
ra et. S. latius expedita. **I**n z̄ pre querit h̄
fuit exceptū de insufficiēta facultatum cui
incumbit onus pbandi. an rectori q̄ faculta
ees non sufficiat an ipetranti q̄ sufficiant
Rendet q̄ rectori qr̄ ecclesia p̄sumitur sufficiēs
In contrariuz all. l. et psonā. **T**. d. proba. vbi
dicitur q̄ qui dicit alii esse soluēdo debet p̄
bare saltez q̄ aliqui fuerit soluendo quo pro
bato p̄sumitur in futurū esse soluēdo. **J**o. an
dicit q̄ aut constat de p̄cedenti statu ecclēsie
et iurta illū statū. p̄sumitur ecclēsiam esse sol/
uendo et asserenti contrariū incumbit on⁹ pbā
di. ar. in. c. ex pre. de cōces. prebē. in fi. et de Rsp̄.
c. i. li. vi. et quod nō. in. c. vno. vt ec. bñfici. in fi.
Si vero nō vstat d̄ precedenti statu debz pre/
sumi q̄ saltem sufficiat p̄ duobus. ar. in. c. vt
quisq; de vi. et ho. cle. et. c. nemo. de conse. di. i.

In dicens min⁹ Vel vltra h̄z pbare fm eu⁹ qd̄
plz do. ante. nisi ecclēsia. sit collegiata. tūc enī
cuz ad min⁹ requirant tres. l. nerati⁹. ff. de h̄.
signi. p̄sumēdū ē sufficere trib⁹. h̄ dīdū ē satis
equū. nec credo q̄ aliter intellexit Jo. an. sed
an illud sit vez de iure canonico ut tres ad
min⁹ requirant ad esse collegi. remitto te ad
glo. c. i. x. q. i. et plene dico in. c. i. de elec. **N**d p̄
dīcta vīde etiā gl. in cle. ne i agro. de sta. regu.
h̄ ad hec. in. b. seruitut. que dicit sufficere si
rector. ecclēsie tz clēritū seruitore et tale quid
sufficit rectori et vni seruitori qd̄ nō sufficeret
duob⁹ socijs. et v̄r̄ d. c. ut quisq; intelligere in
seruitore et nō in socio et sic doctrina sua h̄ nō
esset bona cu iste debeat recipi in clericū et in
frēz. **S**ed illa gl. p̄cederet vbi als reddit⁹ nō
sufficeret. h̄ a p̄cipiō ecclēsia d̄z esse sufficiēs
p̄ clericō idoneo ut satis colligitur ex d.c. ut
quisq; et. c. nemo. et sic tene dīdū Jo. an. h̄ vī
de qd̄ dīxi in. c. ut quisq;. **H**l. vltia in pn. ē
facilis. postea opponit v̄r̄ ei q̄ negati⁹ ipetrā/
tem idoneū n̄ icūbit on⁹ pbādi cu negatiua
sit iprobabilis. glo. remittit de h̄ ad nō. in. c.
bone. de elec. **A**duerte nā gl. sentie illā oposi/
tionē ppter op̄ioz quoruđā dicentū q̄ nega/
tiua trāffert on⁹ pbādi in aduersarū i cui⁹
psonā resolut in affirmatiuā. qd̄ tñ ē falsum
qr̄ fudās se sup̄ negatiua h̄z illā pbare ut p̄
bat in. c. i. d̄ ofes. li. vi. nō. Jo. an. i. rla. fine pos/
sessione. de re. iur. li. vi. in mercu. et nō. in d.c.
bone. et si ē negatiua mera poterit facere po/
sitiones ut d.c. i. de quo dicendum ut ibi z̄
gl. querit q̄o pbabitur iste non idoneus et
Rendet satis bñ et vide dictum. c. si forte. et qd̄
S. dīxi. **N**ūc venio ad difficilem gl. Inno.
quā voluit ad verba breuiora reducere Jo.
an. in cle. vñica. de offi. dele. in glo. sua. do. an
eam valde ampliauit **E**go clarius reliquis
prosequor tria. p̄o qr̄ hic sum⁹ in mā executo/
rū quero nūquid executor ad beneficia pos/
fit assumere ptes iudicis an debeat p̄cedere
extra judicialiter. z̄ an saltem aliquo casu te
neat p̄cedere iudicialiter. z̄ nūquid valeat
prouisio p̄ eū facta non verificatis requisit⁹
in Rsp̄o. **N**enio ad primuz in quo Inno.
in effecū cōcludit q̄ siue executor sit datus
cu clausula ip̄portante monitionē siue dītio/
nem. exemplū prime si ē idone⁹. exemplū secū
de si ē doctor. vel filis sēp p̄ot assumere ptes
iudicis si vult et sic citare illos quoq; interē
p̄ot vel iudicialiter inquirere de veritate et
idoneitate isti⁹ recipiendo testes et alias p̄
batōnes. rō qr̄ om̄issa prouisione vident oia
p̄ que puenitur ad illā. de offi. dele. p̄terea. et
c. prudentia. et. ff. de procu. l. ad rem mobile. et
l. ad legatum. **I**tē cu ipse delegās potuissz
sic procedere ergo et ipse delegat⁹ qui fungit

vice iphi de officio delegati super eo. n.l.i. ff. de offi. eius cui mā. ē iuris. qnimo plus dicit Inno. q etiā sine clausula executor deputetur nihilomin' poterit assumē ptes iudicis qz sēp intelligit illa cla si ē idoneus. vt nō. in. c. cū adeo. de xp. n.c. cām. de elect. et sic trākt cum eo Dñs Anto. h.c. Sed tu attende quia Inno. i h vltio sensit orariū i.c. ad dissoluendū. d. despō. ipub. ibi enim dicit q si executor dat' ē simplr ad offerendū n hz ognitionē vñ si vellet admittere exceptōes possz dicē is cui puiſio ē faciēda nō spectat ad te qz tm es executor. Idē vñ sentire Inno. i.c. de cetero. d. re iudi. vbi dicē q executor dat' ad offerendā pbē dā si vacat hz tm ognitionem i ognoscendo an vacet b oſtito q vacat remanz pur' executoz t sic sētit q si dat simplr nullā hz ognitōz h gl. nō. i.c. pastoralis. h. vero. de offi. delega. dicit nō. executorē datū ad offerendū ec mixtū nec requirit appōtiōez clausule q sic ocordac. cū dicto Inno. h. i pl. h mihi plz qd pbo rōe executor mer' est ille qui deputat p negotiū plene discussū ita q nō restat nisi actualis ex ecutio vt i.l. executōe. De execu. rei iudi. et iste merito nullā hz ptatē exēplū in nūcio cui omittit executor sētēcie vt i.l. si ut pponis. L. eo. p bar. i.l. a diuino pio. ff. d. re iudi. dico plene in. c. de cetero. q. eo. t. h iste executor q dat ad puidendū vel ad opellendū est deputatus negotio prius non discussō īmo intelligit clausula si est idoneus vt. s. dixi. ergo non potest dici iudex merus executor. ergo tacite iudex seu superior prouisionem cōmittendo videt omittere etiam iurisditionē circa illam et p tanto dicitur executor et non iudex quia nō deputatur inter ostendētes nec principaliter ad actum iudiciale sed ad actum qui extra iudicialiter exerceri consuevit nec est verihile q voluerit eū esse merum cum posset alteri si eri puidiciū et collatō posset fieri indigno negotio prius plene non discussō seu exāato vt. q. dicam. Lenio nūc ad z^m articulū an executor teneat assumere ptes iudicis saltez aliquib' casibus. Inno. hic multū variauit n in effectu ponit h tres opī. H̄. p̄ia q non teneatur siue sit dat' sine clausula siue cum cla sapiēti monitionē seu instruōiez vt est illa si ē idoneus sine sapiente oditionē. fūdamēto h opī. est qr adūs offerēti ē extra iudiciale. ergo satiis ē q ad iſtrūdiōez suā se iformet ex iudicū de ostētis i lris. Itē qr delegās extra iudiciale potuisset pcedere n plus vñ vel le Inno. q nō teneatur iste executor ante prouisionē admittere exceptōes alteri p̄is p intereste suo opareter nisi opponatur de defēctu p̄atis puta q xp̄tū sit nullum oportet ei q p̄oslat de ptate. ar. in. l. cedere viē. ff. de. k.

signi. secus vbi nō ostenderetur d fūdamēto iurisditionis. ar. c. oſtitut' q. de appel. Secunda opī. ē vt distinguat iter claz sonātez i monitionē i clausulā sapientē conditionē vt p̄ casu non teneat adhibere cē ognitionē. 1/2 casu ſbodistinguunt qz si alteri fit p̄iudiciū putra ep̄o vel caplo ad quos p̄inebat collatō t tūc d̄z pcedere prib' vocatis q cū cē ognitio ne als nō teneret puiſio. Aut non sit alteri p̄ iudiciū i p̄t pcedere sine cē ognitōe qz vñ h casu ſibi mādatū tāqz bono viro puiſio tam erit nulla oditione nō purificata. 1/3 opī vñ Inno. residere i p̄ opī. cū qdaz tñ limitatione vt ſemp possit executor pcedere e x̄iudi cialiter prib' etiā n̄ vocatis. niſi tria ocurrat p̄ia q cla apposita sapiat odiōez. 2. q ilserta fit p̄ ſiba ſapiencia ognitōz iudiciale v̄puta h̄ tibi oſtiterit q ſit mḡ i theologia. 3. q alteri irroget p̄iudiciū nā ſi nulli fit p̄iudicium vñ omissū ve ſibi cōſtet tāqz bono viro t cum hac opī. vñ trāſire gl. i dīcta cle. i. de offi. dele. ſidē Inno. clari locut' ē i.c. p̄posuit. d. ocessi. pbē. i. h. executorē. ibi ei ponit in hac mā duas opōdes q exp̄ſſe eligit alterā. p̄ enī dicit q executor dat' ad puidēdū ē pur' i mer' exēcutor ita q nullā hz iurisditionē nec d̄z citare ptes niſi i lris h̄ caueat tūc ei ē ſeruāda forma mādati de xp̄. cū dilecta. vñ pl. vñ fm eū. q ſi ſparet qz q velit aliquid dicere i psonā ei' cui ē faciēda puiſio ſi d̄z eū audire qz puiſus t merus executor ē n̄ nullā hz iurisditionē all. nō. i.c. de cetero. d. re iudi. i idē dicit ſi velit hūc executorē recusare q ſi ē audiend' de offi. dele. nouit. p̄t tñ fm eū oppōi te xp̄ti ſbreptōe qz ob hanc cāz reuocaret quicquid fecisset etiā post exēcutionē. Refert tñ ibi alios tenere t forte bñ fm eū q licet iste executor nullū vocare teneat ſi tñ aliqz ſpet q velit aliquid dicere i psonā dēt audiri ar. q. de accusa. accedens. qr iste executor habet iurisdictiōem. h̄ Inno. approbat ibi p̄imum dictum dicens q de strīto iure magis p̄t ſuſtineri t clariss loquit ibi post aliquas lineas dīcēs ſe fateri q ſi omissa ognitōne ſūmaria et repulſis oſtradicōis exequat mandatū qd̄ valet qr ē merus executor ad iplēdū manda tū. Itē quare ſūmaria ognitōe non ē ſemp d. necessitate neq; de ſbalibus exēcōis mādati. fateſt tñ q in opullione ē necessaria cauſe ognitio t ſic oſradicit Inno. his que dixi. 3. i p̄ articulo fm eum h̄ i d.c. ad dissoluend p̄pe ſi. ſentit aliā opī. dicens q executor ad puidendū ſimpliciter deputatus nō d̄z admittere exceptiones oſtra psonā cui ſienda ē puiſio. qr nō est iudex nec in forma iudicij pcedere debz. ſecund' dicit ſi ē dat' cū cla ſi est idoneus. vñ ut alr opellat tūc oſpoſitā exceptionē.

Vel venūciationē debet somittere & appellari
potest ab eo & cassare & q̄cqd ficeret p̄ talez ap-
pellationē si probatio fuerit oblate. s. d. appel.
interposita. aliter locutus est Inno. i. c. d. cetero
d. re iudi. vbi dicit q̄ quodā ē executio p̄ pre-
mera & p̄ pre mixta ut si mandat alicui ut ti-
cio p̄uidet de tali p̄benda si vacat. nā ognis
tionē h̄z in hoc si vacat. s. postq̄ cōsticerit q̄
vacat nō h̄z ampli⁹ ognitionez ideo si ali⁹ q̄
vellet obijcere in p̄sonaz aut iudicis aut illi⁹
cui fidia ē p̄uissio nō ē audiend⁹ fm̄ eū addu-
cit nō. i. dīdo. c. p̄posuit. i. rxv. q. n. & si nō ognis
tio. i. de xp̄. cū dilecta. & sic v̄ sentire ibi Inn
p̄ hec verba si bñ ponderet q̄ si daf simplicit
nullā h̄z ognitionē. Si autē daf cū aliqua clā
h̄z ognitionē q̄ten⁹ venit purificāda illa clā
& nō alr̄ hec multū differunt p̄cedētib⁹. Ali⁹
quid de mā tetigit idē Inn. in. c. fi. de trāsla.
prela. vbi dicit q̄ is cui mādat iurisdictio ve
alicui p̄uidet si ē idone⁹ ex iudiciz se infor
mat de idoneitate nec credit necessariū q̄ h̄
modi executor debeat aliq̄ vocare ad sc̄iedū
si velit dicere illū p̄ quo scribit n̄ esse idoneū
l̄z aīq̄ p̄uidet debeat eraire an sit idone⁹
vel ne vt nō. S. de post. p̄la. in. c. i. h. in. c. i. d. cō
ces. p̄ben. li. vi. i. c. cū oli. el. i. de priuile. videtur
limitare oia p̄dicta dicit enī q̄ licet executor
cui scriptū ē vt p̄bendā offerat & i possessionē
inducat & stradictorē op̄escat posset p̄bendā
conferre non vocatis his quorū interest tū
nullo mō debet auferre possessionē alicui pri
us nō evocato & iuncto possesso nec etiā
alias statuz possessionis mutare. T. si per v̄
vel alio mō. l. fi. nisi p̄ collationem fecisset vo
catis p̄ibus cuz cē ognitione in danda pos
sessione qr̄ tunc datio possessionis ē executio
collationis p̄ facte cuz cē ognitione nec ē ius
fīm̄ eū in omissione pape sive tū dicat offeras
sive adiūcias & i possessionez inducas qr̄ senip
possessionem dare pot in. c. significasti. de offi
dele. & idem quo ad premissa v̄ velle Jo. an
in addi. spe. i. ti. de pe. & pos. h. fi. ad fi. facit qđ
le. & nō. in. c. licet eōs. de preben. li. vi. i. c. ordi
narij. de offi. or. li. vi. hec sunt dicta Inn. in
hac mā in varijs locis sparsa. ex quibus pot
colligere difficultatem h̄ passus. hosti. in. c.
p̄posuit. preall. & executorē datuz etiā simpr
ad p̄uidendum artari ad admittendas l̄tias
exceptiones cum sit executor mixt⁹ & in tali
bus l̄tis semper intelligit clā si idone⁹ fuerit.
de xp̄. cum adeo. & nō. hic & l̄tiae exceptiones
sunt sēp admittēde l̄z p̄cise scribat de offi. dele.
ex pre. h̄. & sic t̄z secundā op̄i. quā ibi recitat Inn
no. quā. S. retuli. Clari⁹ adhuc loquit idē
hosti. in. c. de cetero. preall. vbi referēs dicta
Inno. dicit ibi illa dicta iura & noua. aut q̄
ip̄a nō intelligit sc̄ludens certū eē q̄ cū papa

scribit p̄ aliquo bñficiādo admittū excepti
ones p̄posite & otra bñficiādum & otra rescri
ptū & otra executorē vt patere dicit in eo qđ
le. & nō. S. d. xp̄. ad aures. i. c. cū adeo. i. c. po
stulasti. i. c. si p̄ponēre. & in multis alhs iuri
b⁹. i. S. de offi. dele. pastoralis. h̄ si vero. Pos
set tñ saluari illud dictū Inn. fm̄ eū si sic in
tellexit qñ papa certo iudici & p̄ certa p̄sona
& de certa p̄sona & de certa p̄benda p̄cise. & ex
certa sc̄ia scribit ex p̄mēs sufficientē in sua l̄ra
q̄ nō vult otra h̄ mādatū suū aliquā excepti
onē admittē dicit tñ q̄ vir in h̄ casu saluabit
cū papa dicat q̄ nec se nec antecessores suos
credat hoc ex p̄ssisse ve le. & nō. in. d. c. ex pte. h̄.
de offi. dele. dicit etiā q̄ dictū Inn. posset sal
uari qñ papa v̄l. ali⁹ alicui sibi noto bñficiū
vacās offerat q̄ etiā mādat p̄ aliq̄ executorē i
possessionē induci talis enī executor nō h̄ p̄
ma facit exceptōc̄ admittē de q̄ dicit dicēdū
vt nō. i. c. cū ecclesiastice. d. excep. i. c. accedēs
de accu. Jo. an. etiā fuit vari⁹ nā in. c. caplm
sāde crucis. de xp̄. i. penl. colū. trāsluit cū Cō
po. qui dicit Inn. mādasse seruari q̄ si ante
p̄uisionē executor vult admittēre exceptōes
oppositas otra xp̄ptū vel p̄sonam assumendo
p̄ter ognitorē possit quasi videat sibi māda
tū q̄ si audiat aliq̄ q̄ ipsuz mouēat ognoscat
si velit dehis vel negotiū remittat ad supio
rez de re iudi. de cetero. i. S. de xp̄. si qñ. d. fal
super eo. h̄ si repulsiſ l̄tis exceptionib⁹ appel
lef & nihilomin⁹ p̄uidet executor dicit q̄ p̄
bata exceptionū veritate cassabitur collatio
alz non cassabit etiā appellans se obtulerit
p̄baturum cū oblatio sit extra iudicialis ex q̄
executor ognitionē nō assumptie & in extra iu
dicialib⁹ non pficit oblatio vt nō. in. c. cū in
ter de elect. i. c. interposita. d. appel. nec obstat
fm̄ eū de appel. dilecto. qr̄ ibi p̄ confessionem
partis obstat de veritate exceptōis vel ibi
de executoris op̄ulso qui sine cause ogniti
one non op̄ellit. hic loquimur de p̄uisione q̄
verba nō. que faciunt admulta. sed idem Jo
an. in. c. dudū. h̄. de elect. in v. colū. post Inn
dicit q̄ si quis audet xp̄ti petit sibi p̄uideri
de beneficio non est necessaria li. & q̄ is cui
scribit poti⁹ ē executor quā ognitor. S. d. offi.
delega. super q̄onū. h̄. porro. h̄ exceptōes l̄tias
debet admittēre vt S. de xp̄. cuz adeo. i. c. cō
stitutus. i. c. caplm. nihil enī poterit impe
trans q̄ id q̄ d. i. xp̄to st̄ineſ nec ex alia cā et
ideo xp̄ptum sufficit pro libello ar. S. de dila
pretere. & cōtradictō est pro xp̄fione tutius
enī est fm̄ eū vt aliqua petitio offeratur. & lis
obstat. ar. in d. c. dudum. i. c. vno. de li. cōtes.
& hoc etiam voluit Inn. in d. c. dudū. q̄ v̄ba
nō. Ali⁹ verba posuit post Tōpost. in. c. man
datū. de xp̄. in v. colū. ibi dicit q̄ si ē scriptuz

ut opellat vñ ut puiteat instadū ē apud executorem ut erequat mādatum vel offerendo si ad h̄ h̄ mandatū vel mandando caplo ut illū recipiat q̄i caplī oponit lēiaz exceptionez quare non teneat recipere audietur. de app. dilecto. et de elect. cū inf. canōicos. si aut nullam ltiā sponit vel sponit sed non probat tūc executor sine litis contestatione opellit videat tñ fm eum q̄ vbi ptes iudicis assūpit executor sit ferenda dissimilitua que sine litis contestatione peti non dñ. pōt etiam peti ab executor q̄ pronuntiet se ad executionē mādatū vel opulsiōne caplī opositis nō obstantibus debere procedere que verba etiā nō. quia instruit in modo pcedendi corā executorē. clarius loquitur idem Jo. an. in. c. accepim. de etea. et qualis. i. b. p̄ excepōes. nā p̄ illū ter. dic. q̄ qñ scribit p̄ aliquo bñficiādo nō ē necesse q̄ lis contestet nec q̄ libellus def in scriptis sed sufficit q̄ ipetrās dicat executori supplico q̄ erexamini mādatū vobis iūndum q̄ si nil oponat pcedat fm formā mādati. de Bpt. cū dilecta. et c. si qñ. et idē si fruola exceptio oponat d̄ prebē. dilectus. i. j. de ocel. preben. c. cum nostris. **¶** Si vero aliqd̄ rōale oponat illud eraibit. executor suspēdet. S. d Bpt. ostituit. et de apl. dilecto. s̄ sup̄ exceptōe p̄pōta prius q̄ testes recipiat erit lis contestata fm eū all. c. veniēs. d renū. et remittit ad plene nō. i. summa. q̄ qñ s̄. h̄. de dilatorijs. b̄. pe. et v. et sic vult in h̄ loco simpliciter exceptōes sunt admittēde et lis contestanda sup̄ eis vide eūdē Jo. an. i. ti. de pe. et pos. h̄. si. in addi. mag. vbi format. q. **¶** Papa mādauit executori q̄ si staēt nā tenuisse duo curata otra decre. execrabilis. Jo. xxij. q̄ alterz offerat B ipetrāt. executor pcessit illo **¶** A possesso n̄ vocato et postq̄ cōstitit sibi de facto oculit impetratorī bñficiū de quo in Bpt. ac illū induxit in possessionez. possessor appellauit et perijt an oīa se restitui ad posse sionē cū fuerit de facto spoliat. iurta nō. in. c. querēte. de offi. or. querit quid iuris. nā oponebat q̄ executor poterat pcedē pte n̄ vocata p̄ ea que ponit hic Inno. h̄ Jo. an. deter minat illum p̄ restituēdū quia executor nō poterat recipe p̄batōes pte n̄ vocata. Nec obstat nō. hic q̄ pcedūt cū grā ē facta. h̄ in q̄ stione n̄ra grā erat sienta p̄us ostiōto q̄ ille teneret bñficia otra extrauagantē execrabilis. h̄ nō poterat ostare illo n̄ vocato cū ageret de facto suo. **¶** Tē f̄m eū p̄supposito q̄ fuissz merus executor facte ḡre nō tñ debeat ipetrātē inducere in possessionē possessorē nō vocato. cū posset sibi ius operere. h̄ enī nō liz ordinatio collatorī ut in. c. liz ep̄s. de p̄ben. li. vi. fortiū nec delegato cū ordinaria p̄as sit fauo rabilior ut in. c. i. et ibi p̄ glo. de Bpt. li. vi. ar.

in. c. si. de re iudicis. et vide ibi latius per eum. **¶** hec bene nota. q̄ multuz limitat nō. hic p̄ In no. habes nūc dicta antiquoz in vnu collēque sparsa ingerūt difficultatē. Do. an. in c. featu clare cū recitādo distinguit inter execu rem ad puidendū et executoř ad opellendū **¶** cāu si in lris ē clausula vocatis vocandis vel q̄ debeat citare ptes et tūc est claz p̄ tene tur citare ut voluit Inno. in d. c. p̄posuit. qui imo pl̄dīc̄t vñ de ro. seu collector decisionū q̄ taliter deputat vñ iudex poti⁹ q̄ executor de quo vide p̄ eos deci. ccxxxvij. et sic habeb̄ pcedere in loco vbi deputat. sicut per. c. statu tum. h̄. in nullo. de Bpt. li. vi. de quo p̄ guil. de mō. Lau. de Bpt. cle. i. et v. de p̄ do. de rota. ccclxij. decisi. **¶** Aut i lris h̄ nō cauet et tūc si simpliciter sine aliqua clausula purificāda mādat p̄uisio et dicit se credere qđ debeat. ad mittere exceptiones p̄ quas arguit sue potestatis defect⁹ et h̄ voluit Inno. in plurib⁹ locis sup̄ius alle. als aut exceptōes de iure debe ret admittere s̄ h̄ nō admittit stilus curie ut dicit Cōpost. vbi. s̄. vocare aut ptes non artatur fm eū nec assumere ptes iudicis aīq̄ oponat. ut voluit Inno. in locis palle. **¶** Aut fuit deputat cū clausula et tūc aut cū esa. sol nāte monitionē et nō artat assumere ptes iudicis purat tñ q̄ h̄ de iure non teneat citare. tñ exceptōes lrias tēt admittē salte ut sup̄io. ri referat. h̄ dicit q̄ p̄tīca hoc nō admittit ut dicit Cōpost. i. d. c. caplī. **¶** Aut sonat in oītione et tūc si nō tangit p̄iudiciū tercij putat idē qđ in p̄cedenti mēbro si aut tangit p̄iudi ciū tercij vocādus ē ille cui⁹ interest et dñ ptes iudicis assumē de iure et sic tñ scdaz op̄i. Inno. hic nec pl̄z sibi oīria illa Inno. an dicas si tibi cōstiterit. et c. vel simpliciter si ē de tali vita. et nā illō b̄. cōstiterit. p̄t referri ad sui cognitiōz. idē dicit scz q̄ dñ citare ptez qñ apponit clausula que dñ purificari quo ad alii aīq̄ cōse rat ut nō. Jo. an. i. addi. spe. loco p̄all. utputa si cōstiterit q̄ talis possidz duo bñficia cui atā. et. et dic q̄ hoc memb̄z includebat sub precedenti cū hec clausula sonet i oītionez et venit in p̄iudiciū alteri⁹ **¶** z̄cāu p̄ncipali scilicet in executorē ad opellendū hñtes p̄atēm offerēdi et tūc ex quo p̄cessit p̄uisio nulla admittitur exceptō de app. cōstitutus. de accu. accedens. liz. possit si velit salte ut referat et sic p̄t intelligi fm em qđ nō. hosti. in d. c. de cetero. s̄ cer te nimis generalitē in h̄ loquit̄ cū possunt op̄oni exceptōes de quib⁹ i. c. accedēs. s̄. de accu. **¶** Tē otra Bptū omittit etiā memb̄z scilicet qñ fuit deputat ad opellendū ordinariū ad offrendū quo cāu dic q̄ debent admitti exceptōnes legitime ut voluerunt Inno. et Jo. an.

in plurib^z locis p^lall. Aut e^r deputat^r ad spel
lendū possessorē beneficū tunc dicit q^z tenet
citat^r iūdicis p^les assumere ar. in d.c. lice^r
ep^s. i nō. Inno. i Jo. an. vbi. S. hec p^lcedunt
q^z deputat^r executor ad spellendū respectu iū
ris d^r nouo creati i lris. si aut^r dat ad ius cre
atū aū lras ut in forma. c. cū fm apslm. d^r p^lbē
refert duas op^r. Prīa q^z e^r iūder^r t non exe
cutor ita q^z o^r q^z p^lcedat ut iūder^r t exceptōes
admitte^r vt dicit eē tex. in. c. accepim^r. de eta
z quali. i all. Inno. i Jo. an. ibi. h^r certe illa de
cre. h^r nō p^lbat imo poti^r p^lbat oppositū dū d^r
eit q^z mādat illos exaiari si sūt idonei. Item
nō dicit q^z debeat citare ep^m h^r admittere ex
ceptōes illi^r si quas forte voluerit opponere
nec Inno. nec Jo. an. hoc sentiūt imo oppositū
nā loquit^r Jo. an. vt. S. dīxi. sumēdo gñalit ar
ex tex. illo ad alios executores. // z^r est opio
p^lcedēti straria quā sentiūt do. de ro. ccxch.
dec^r. i all. Pau. in cle. de ccess. pben. dīcūt enī
q^z ex quo p^lcessit exaiatio i ordinatōe h^r vī da
tus vt iūder^r h^r vt executor t purificatōz gñre
hēbit facē se ifōrmdo e^riūdicialit vt bon^r vir
etiā in abñtia ipetratis q^z cū alias fuerit ex
aiatus nō exigit pñtia h^r fiet e^riūdicialis in
quisitio de morib^z t vita vbi fuit quersatus
de ele^r. si postq^r t hec opio mihi plz t vī ter
in d.c. accepim^r. maxie in eo q^z dicit q^z ex sup
abundāti mādat inquiri itez h^r posse^r tacere
cū tāta fint sparsa t sat. fatigat^r i colligēdo
t fideliter recitando alio^r dicta. T si ne cupiē
tib^r t affectatibus iūdiciū meū desit clare t
breuiter dico q^z quidā sūt cas^r i qb^r clarū est
q^z nō p^lot iūdiciis p^les sumere. i qdā sunt in
quib^r tenet. Remanet aliq^r dubij in qb^r dicā
qd mihi vī. // Prīm^r casus q^z delegās non
hēbat iurisdictōez nō enī potuit omittere q^z
nō hēbat q^z nemo dat q^z nō hēt. i. q. vn. da/
bertū. i. c. q^z aut. de iu. pa. q^z sentit hic Inno
p^r pn. Ex quo infero q^z isti inferiores hñtes
de iure spāli collationē sine iurisdictionē nō
possūt nec p^l se nec p^l suos ommissarios partes
iūdiciis assumere h^r extra*judicialiter* ad eoz
instrutōne poterūt informatōz sumere sicut
faciūt arbitri t arbitratores etiam h^r omisi
one dicat si tibi osticerit. z. nam possunt illa
vba referri t verificari in e^riūdiciali instru
tōne ter. ē nō. in. c. cū atīgat. de Bp. // Secūd^r
casus quādo supior delegans pri^r gnouit
plene d^r iurib^r ptū etiā respectu executionis
fiēde t simpli mādat vt oferat t iūducat i pos
sessionē. talis enī ē merus executor t nullaz
exceptōne debet admittere. l. executorē. i. l. si
vt p^lponis. T. d^r execu. rei iūdi. nō. in. l. a. diuo
pio. ff. de re iūdi. t d.c. de cetero. // Terti^r ca
sus quādo supior puidit seu pūderi mādat
alicui ex certa scia remouendo agte omnes.

exceptōes i reseruādo sibi cognitōne ar. eoz
que nō. in. d.c. ex pte. de offi. vele. i g hosti. in
d.c. de cetero. i in hoc ē diligēter aduertenda
forma mādati ar. d^r priuīl. poro. In his ei ca
fib^r t filib^r si qui possēt occurere executor ē
oio mer^r. t d^r mer^r q^z nō h^r mixturā iurisdictōis
dōis t in istis nō h^r locū glo. in d.c. pastora
lis. // Casus vero in qb^r debz assumere par
tes iūdiciis sunt isti. // Prīm^r si in lris māda
tur vt citet aduersariuz vel apponit clā voca
tis vocāvis. z. vt. S. dīxi. t bene facit. c. exhi
bita. i qd ibi nō. d^r iudi. // Secūd^r casus q^z
vult dare possessionē quā ali^r obtinet v^r enī
illū vocare q^z tūcū q^z simpli scribat q^z nō ē de
tentōne principis vt quis remoueat a posses
sione sine cē cognitōe. l. fi. T. si p^r vi v^r alio mō
in. q. ix. caueat. i. c. oia. t tenet doct. in locis p
all. i p^lbat in d.c. l. z ep^s. de p^lbē. l. vi. // z^r ca
sus si executor fuit dat^r cū clā que venit pu
rificāda ex facto tertij d^r cui^r p^ludicio agitur
tūc ei tacite vī mādata cognitō q^z causaruz
merita ptū assertōe pādūt in. c. cū ex lris. de
in. inte. resti. i d. l. fi. i h^r ē qd voluit Jo. an. in
dicta addi. // Quare^r casus q^z executor dat^r
ad spellendū ordinariū collatorē vt cōferat
debet ei eū mouere t citare vt oferat t si ille
oponit exceptōes ltias audiend^r ē vt ē cas^r
cū ibi nō. in. c. accepim^r in fi. de eta. t quali. i
in. c. caplm. i. c. osticte. de Bp. volūt doct. in
locis p^lall. nō enī vēt quis ipugnari t defen
siō neglīgi. otra. c. cūz inter. de excep. In his
enī t filib^r executor d^r mixt^r q^z h^r cūz
executōe inūdā mixturā iurisdictōis q^z exq
supior pri^r nō gnouit de iure executōis fien
de vī suo ommissario etiā iurisdictōez devisse
ar. c. ex lris. de offi. delega. i d.c. accepim^r. et
xxv. q. ii. i si nō gnouit. nō aut^r appellatur iū
dex q^z iurisdictō h^r dat^r accessorie ad ministe
rium exercendū quod de sui nā est e^riūdicia
le nec deputat in ter p^les ostendentes h^r quia
accessorie h^r iurisdictionē t ratione predicta
tractat iphi^r mā. de offi. dele. vt in. c. super eo.
de offi. vele. ad denotandū q^z h^r iurisdictionē
delegataz t innuit ibi glo. i in. c. tibi qui. de
Bp. l. vi. // Ex his hēs fundamētu hui^r ma
terie ex p^ldictos casus remanet dubietas an
executor possit assumere vel nō p^les iūdiciis
t an teneatur exceptōes admittē vbi eligit
vī meri executoris. t in hoc ocluderem q^z si
vult p^lot iūdiciis p^les assumere etiā fuerit
dat^r simpli p^lea que dīxi. S. i p^r ar. // Si aut^r
vult p^lcedere extra*judicialiter* dico q^z etiam
p^lot q^z cū ad^r d^r sui nā sit extra*judicialis* p^lot
a principio p^lcedere vt vult sicut ille qui hēt
duas vias p^lot eligere a principio quā vult
vt nō. in. simili in. c. quicauallis. d^r iureiurā. i
c. vt quis duas. de ele^rio. l. vi. quod dico

pecedere etiam si sit apposita clausula sonans in conditione p. si ostiterit. qz cū hec vba possint referri ad extrajudiciale instructionem. ut in d.c. cuz retingat. non debet p. hec vba alterari nā negoti. nam si tenetur a principio citare esset potiū iudex qz executor nec curio de preiudicio alterius extrinseco reputa qz ad epm pertinet. bat collatio ut si superior potuisse est iudicium se informare vtrū is pro quo mādat sit de talis loco vel magister. it. sic poterit et iste. h. vbi ageretur de iure alterius tunc bene faccio ut s. dixi. qz ille sit vocād' puta si viceret in lris si ostiterit epm huius negligētē in offerendo. it. vel si ostiterit qz talis teneat duas ecclesiasticas curatas. it. nā h. cā tacite vī mādata cognitio qz causaꝝ merita ex partiu. it. vt. s. dixi. s. si sparet is qui prendit aliqd' pīudiciū. fateor qz dī audiri et tūc debet assumere pīel iudicis ut in d.c. accepim' in s. i. c. cū a deo. i. c. si qn. de R. p. cuz multis filib'. probat rōe ex qz superior nō ognouit de iure executionis vī h. mandasse suo omisario ar. in d.l. a diuino pio. n probat hic in s. vbi pōt presb̄ iste in se assūmēt pībandi istū impenetrantē nō esse idoneū et debet audiri et sic illud dīctū Cōpost. i. c. capitulū. nō vī generalit pcedere naz ad h. h. iurisdictionē mittam ut ibi expediat assūmat ognitōez qd' satis vī expedire vbi qz p. suo pīudicio se oponit. ar. optimū in d.c. ex parte. n. de offi. dele. i. c. super eo. eo. tī. i. l. i. j. si qz a principe. ff. ne quid in lo. pub. s. dubiū est h. quid si quis se oponat nō ex pīudicio priuato s. publico ut qz sparet terci' et dicit illum nō esse idoneū nūquid debeat audiri et h. casu forte posset procedere dīcī Cōpost. ut executor nō teneat eū audire cū sit executor extrajudicialis h. agat postmodū ille p. viā denūciatōis vel accusationis sicut nec omittēt ordinario tenebat admittere ut nō. Inno. in c. ad dissoluendū de despō. impub. h. de mero iure stratiū puto vez liz enī fateor ordinariū posse nō tū eius delegatū qz in dubio de bēm' credere ordinariū noluisse qz idigno fieret prouisio. ar. i. l. s. p. curator. ff. de odi. intē. et marime qn. expressio illā clausulā si est idoneus. Tē sicut in confirmatione admittit̄ excipiens clausula electū pro interesse publico iuxta tū nō. in. c. sup his. de accu. ita in pīusionis actu cū pīus h. vim electionis et confirmationis iuxta nō. in. c. cū olim. de cā poss. et pī. i. et pī. mendū est qz superior voluerit potiū a principio occurtere qz post cām vulneratam remediu. querere iuxta filiu. l. fi. C. in qui. cau. in intē resti. nō est ne. Ex his infero incidēter ad duas questiones. Prima ē an corā executore sit fienda litis otestatio vīdī. S. varias opiniones satis credo qz vbi executor pcessit cū

tradictorib' sit fienda litis otestatio qz talis tradictio h. vim cuiusdā petitiōis. ut nō. et c. super eo. de elec. h. dico saluo eo qd' hodie h. in cle. dispēndiosaz. de iudi. sec' vbi pcessit sine tradictore et h. satis sensit Jo. an. in d.c. accepimus. Secunda qd' an et qn. sit appellātū et an. necesse sit appellare a pcessu executorum ad būficia et in h. ocludo cū Inno. et doc hic. qz aut pcessit sine cāe ognitione et tunc si nō fuit appellatū infra decennū potēt nihilomin' obīci post qz ad extatudiciale nō trāseunt in rē iudicataz. posset tū quis infra decennū appellare si sentiret se grauatū ut in cōcertationi. de apella. li. vi. ad idē. c. ostiūtū. n. j. eo. ti. Si aut pcessit cū cāe ognitōe. puta inquirēdo de meritis pīone et alijs in kptis oītis tūc necesse est ut hī quib' inserit pīutū cū appellēt infra decennū vīteri' aut nō sūt audiendi de elec. cū dilecti. i. c. fi. de elec. li. vi. qd' pōt intelligi fm. Jo. an. sive fuerint abhītes sive pītes etiā nō vocati ex quo tū pīcīterū factā pīusionem infra decennūz nō appellane runt. ff. que sene. fine appel. re. li. s. h. cū ex eo edicto. qd' intelligo nisi a pīcipio fuissent specialiter vocanti nā tunc pcessus et nullus in. q. ix. caueat. et dixi. S. post Jo. an. i. addi. spe. Si vo vocati fuissent ut otumaces tunc nō audiret̄ appellates. i. j. q. vi. h. sunt quo. et xx. iij. q. iij. de illi. An aut per viā denūciatio nis vel accusationis audiri possit qz tūc nō sparents vide p. Frēde. q. ii. xxiiij. et xcvij. et qd' dico in. c. cum olim. de cā pos. et pīrie. vnu. tū quo ad pīdicta nō. qz vbi oītio ē notoria oīdo nō est seruātus Inno. pro qz allego. c. qm. de fil. pībo. et c. ad nrāz. de iureiū. et l. i. C. qz et aduer. quos. iuncta glo. dicit tū Inno. qz hī ipm debet expīmere vel in relatione vel i. intē. locutoria ut hī vēp est nō sit ei vīteri' cōtradi cendi facultas nisi appelleret. i. j. q. vi. biduu. z. h. vītūm puto cautū s. nō necessariū p. ea que nō. idez Inno. in. c. tue. in fine. de cohabiti. cle. et mulie. pro hoc. c. i. j. xxiiij. vi. Nenio nunc ad vītūm arti. s. an teneat collatio si clausula apofita in Rēpto non verificatur. Inno. h. cōcludit qz aut erat clausula sapiens moniti onem et instructionē ut illa si est idonea et tenet collatio lī in veritate nō sit idoneus qz cū illa clausula intelligat ipso iure si exprimat nō dat nouā formā mādati. hīc dicit qz si executor pro executione mandati excōicare tradictores et excōicatio qz iurisdictionē habet. Si vero clausula

sariebat ɔditionē tūc nīhī pri⁹ vīsīcēt collatō
nō tenet qz cū daret nouaz formā mādati nō
liz omīssario egredi formam Rēpti qz secerit
ad⁹ est ipso iure nullus neqz tenet excoicatio
ab eo lata d.c.cū dilecta. de Bp. i.c. venerabī
li. d.offi. dele. nō enī hz p̄tāte anteqz purificet
ɔditio. vt. l. cedere diē. ff. de bō. fig. primū tñ
dīctū vñ Inno. hic līmitare nīhī collatō fiat sci
enter idigno. i nō dīctū singulariter B. sentie
enī qz collatio facta scienter indigo p execu
torē ē ipo iure nulla qd clari⁹ tenet idē Inno.
loquens exp̄sse i cōmissario pape i.c. inter dī
lectos. de excē. prela. ibi tñ loqñf d collatōe
facta scienter notorie idigno. hic aut nullam
mētionez facit d qualitate notoreitatis. In
strariū facit dīctū Cōpost. recitatū i nō ipu
gnacuz p Jo. an. in. c. caplī. de Bp. i pe. colū.
ppē finē. vbi dicit qz collatio facta crīminoso
nō ē ipso iure nulla b annullata. alf. bo. tex. i
dicto. c. inter dīlectos. Ego i hoc essē i opione
singulari distinguerem enī sic qz aut collatio
fit incapaci putā laycō semine ifanti vel sili.
iuxta nō. p Inno. i.c. cū nr̄is. de cōces. p̄ben. i
non tenet collatio qz papa p bā gñalia nō
intendebat secū dispensare cū ignoraret de
fectū. l. barbari⁹. ff. de offi. preto. i qd nō. in. c.
iij. de scisma. Aut si capaci l3 als indigno qz
minorī iuxta etatez requisita a canonib⁹ vel
als indigno ea indignite que reddit ipsaz
collationē ipso iure nulla iuxta ea que hñt i
nō. i.c. cū in cunctis. de elect. in fi. iūcto. c. qz qz.
in fi. eo. ti. li. vi. i tūc l3 collatio ordinarij vel
ip̄f⁹ omīssarij sit ipso iure nulla vt dīctis iu
rib⁹. iūcto. c. fi. opromissarius. eo. ti. li. vi. secus
puto p collationē factā per omīssarium pape
quia iura inducentia nullitatē sunt pena
lia i loquuntur in ordinariis i ideo nō debet
extendi ad papam vel ad suū omīssarium. l.
princeps. ff. de legi. i in. c. innotuit. de elect. B
enī nullo iure cauetur i pene non debent ex
tendi ad casus non expressos de peni. di. i. pe
ne. nō. glo. in. c. fi. de iūr. pa. pro hoc glo. nō. in
cle. fi. de beneficio. d. preben. in verbo cpi. que
dicit qz licet executor differat conferre benefi
cium vacans infra sex menses non p h̄ p̄t̄
ptātem offerendi. nam. c. n. de cōces. preben. lo
quitur in ordinario. Idem ergo dicenduz in
ppōsito qz ɔtulit indigno. fateor tñ qz ppter i
dignitatez ille poterit priuari seu collatō cas
sari vide ad hoc dīctuz. c. inter dīlectos. que
nō. nec obstat si dīctā qz papa mādauit con
ferri si est idone⁹. quia vt. S. dixi. illa clausu
la sapit monitionem i non ɔditionem.

De iureiurando.

Rēpti

Quia in defectū probationum recurritur

ad iuramētū. j. eo. c. fi. i. S. de p̄cti. ex iñfinita
tione. Ideo post tractatū d p̄batōib⁹ tā i spē
qz in gñne. merito subdiuidit hec Rēpti. Est enī
iuramētū maximū lītiū exp̄diēdāz remedii
l. i. ff. eo. i alibi dī. qz ois strauerse finis ē iu
ramētū. j. eo. i si christ⁹. vide ad mām glo. nō.
exh. q. i. in sumā. que ponit quid sit iuramētū
quid iurare. que fuit cā institutōis iuramētī
Ite formā iurādi i pena plurī psequamur
hic p̄mū ne edificem⁹ sine fundamēto. nā igno
ratis principijs oz ignorare ea que sequunt
i. q. i. cū paulus. glo. p̄all. dicit qz iurare ē ali
quid deo teste dicere. iuramētū ē vot ip̄i⁹ in
rantis vel ad⁹ ip̄e vel ipsū quod iurat hosti.
in sumā. eo. ti. H. i. dicit qz ē assertio vel negatō
de aliq honesto līcito i possibili sacre rei atte
statōe firmata. Cy. in auč. sacramēta pubēp
T. h̄ aduer. ven. dicit qz ē affirmatō vel nega
tio verbis exp̄ssa cū vera religione. tñ postea
nō p̄sistit in eo quod dīxi de exp̄ssione verbo
rum ɔcludens qz exp̄ssio b̄balis nō est de sba
suramētī. nā rep̄it fm euuz strād⁹ aliquis ad
cui⁹ esse ve rba requirant vt strād⁹ stiplonis
l. i. ff. de b. obli. i q̄libet diffinīcio predictaruz
p̄t̄ tollerari. Ite scias qz iuramētū sacramē
tum iuslurandū sūt siuonima. i. idez significā
tia quo ad māz nr̄az de p̄o i z̄ p̄z h̄c i rubro
i nigro. nā in rubro ponit de iureiurādo. i i
nigro trādāt de iuramētū p̄z etiā clari⁹ in. l.
iuslurandū. ff. eo. De z̄ p̄z in dīcta auč. sacra
mēta. Qñq tñ aliter accipit sacramētū vt. S
de sacra. nō ite. p glo. in. c. veniēs. de transact
i. i. q. i. multi. quare aut appellat iuslurandū
dicunt quidā vt nō. in dīcta auč. sacra. qz ius
ponit pro expressione verboz quod nō plz
ibi pe. i dīcunt qz ponit quia multa sūt
necessaria vt iuridice iuret quasi sit sensus d
iureiurādo. i. de iurādo iure. i. iuramētū iu
re factō. i dīcit hosti. in d. H. i. qz melius dicere
tur de fado iurato vel de iure iurato. Si
aut queris de ethymologia noīs dīc qz dīc
sacramētū quasi per sacra astringimētū. Ju
ramētū vero dīcūt quasi iuris astringimētū
super quo aut sit iurandū. i. sup qua mā. an
sup euangelijs. an sup reliquijs. an sup cor
pore christi. vide glo. nō. semp mēti tenēdā in
cle. i. de here. in b. tāda. i dīc qz ad sba iura
menti non requirit tactura vt patz ex diffini
tione i pbatur i.c. i si christ⁹. j. eo. H̄ qz fortius
stringit iuramētuz corpale ɔgit iura cōit exi
gunt corpale iuramētū. iij. q. ix. hortamur.
de elect. vt circa. li. vi. i dīcta cle. i. cum multis
filibus. Hinc dīcūt Aug⁹. nō. in. c. mouet. xij
q. i. quanto id p quod iurat magis sādāz est
tāto magis ē penale piuriū. i nō. Inno. in d
c. i si christ⁹. i hoc qz vñ magis ɔtēnere i trā
gressione. hinc ē qz qñq iurat p deū oipotētē